

REPUBLIKA

KURS DOLARA DALEJ SPADA

Sytuacja na giełdzie warszawskiej. — Olbrzymia podaż dolarów w Łodzi. — Popyt na franki francuskie.

Czy ucieczka od dolara jest uzasadniona?

Warszawa, 10 października. Na giełdzie warszawskiej baissa na dolara trwa w dalszym ciągu.

Oddawano dolary po 8 zł. 82. Funt mocniej (35.10) marka niemiecka słabo (2 zł. 04 gr.) mocna tendencja na papiery lokacyjne utrzymana.

Kursy polskich pożyczek zagranicznych wyrównały się z kursami tych pożyczek na giełdzie nowojorskiej.

W dniu wczorajszym na łódzkim rynku walutowym w dalszym ciągu masowo ofiarowano dolary przy prawie zupełnym braku zapotrzebowania.

Kursy w ciągu dnia kształtowały się następująco: W godzinach rannych płacono 8.87 z braku popytu kursu „zadania“ nie można ustalić. Był on najzupełniej nieuchwytny i wahał się w granicy nawet do 8.91.

Miejscowy oddział Banku Polskiego płacił przy swych okienkach (do godz. 11-ej z powodu soboty) 8.84. W Warszawie Bank Polski w godzinach giełdowych płacił tylko 8.83. Ten sam kurs utrzymywał się w obrotach prywatnych.

W popołudniowych godzinach kurs w obrotach prywatnych wzmościł się do 8.85. Zaofiarowanie dolarów wyniosło w drugim dniu ucieczki od waluty amerykańskiej znów około 150 tys. dol.

Dawał się odczuwać silny popyt na franki francuskie, których dawał się odczuwać w podaży zupełny brak. Również brak było rubli złotych. Na war-

szawskim rynku rublami operowano po 5.80. Funt przy stałym kursie mając mocniejszą tendencję. Marka niem. 2.09 w transakcjach i 210 i pół w notowaniu.

Kurs kabla na New-York niezmieniony 8.928. Kurs dewizy amerykańskiej (onegdaj nie notowanej) 8.944.

Papiery procentowe przy silnej tendencji w kursach się nie zmieniły. J.

„Dolar jest zabezpieczony“

— oświadcza rada handlowa ambasady St. Zjedn.

Warszawa, 10 października.

Radca handlowy ambasady amerykańskiej udzielił wywiadu dziennikowi „ABC“ w którym oświadczył co następuje:

Obawy, dotyczące stałości dolara, są zupełnie nieuzasadnione. Wiadomości z Waszyngtonu i z New Yorku są dziś pomyślniejsze, niż były przez szereg tygodni, i nie mogą uwierzyć, aby ktokolwiek dobrze poinformowany o sytuacji w St. Zjednoczonych mógł się obawiać o przyszłość dolara.

Ostatnie wysiłki złota ze St. Zjednoczonych do Europy są objawem normalnym i nie dają powodu do niekojów. Nie może być, oczywiście, polityką rządów Stanów Zjednoczonych, w jakikolwiek sposób przeszkadzać w wywozie złota. Najwybitniejsi ekonomiści A-

meryki i Europy są zgodni w tem przekonaniu, że St. Zjednoczone mogłyby zaoszczędzić jeszcze dużo więcej złota bez nadwyrężenia swej finansowej i ekonomicznej struktury.

Świeżo zorganizowana instytucja stabilizacyjna z kapitałem 500 milionów dolarów, która jest przygotowana do wspierania banków i innych finansowych zakładów w ich doraźnych potrzebach, w znacznej mierze podniosła zaufanie.

Narady prezydenta Hoovera z bankierami oraz politycznymi przywódcami w ciągu ostatniego tygodnia interpretowano w St. Zjednoczonych, jako dalszy dowód tego że prezydent musi czuwać nad sytuacją, i że ściśle współpracuje z finansowcami i gospodarzami sferami w poszukiwaniu sposobów nietylko zapobieżenia dalszym wstrząsom finansowym w celu nietylko przeszkodzenia, ale przedsięwzięcia pozytywnych kroków, które zapewnią większe zaufanie zarówno w kraju jak i zagranicą.

Jestem przekonany, że wypadki ostatniego tygodnia muszą natchnąć optymizmem uważnych obserwatorów sytuacji w St. Zjednoczonych i wzmocnić w nich przekonanie, że niema żadnego powodu do obaw w sprawie dolara.

Nowy Jork, 10 października.

Na giełdzie tutejszej kursy polskich pożyczek zagranicznych zwyżkują w dalszym ciągu. Robiono transakcje po-

życzką stabilizacyjną (7 proc.) po 57, dlł

lonowską (8 proc.) po 63 i trzy czwarte.

Ogólnie biorąc, na dzisiejszej giełdzie nowojorskiej wszystkie papiery i waluty europejskie ujawniły kursy zwykłe.

Czarna giełda w Wiedniu przestała istnieć

Wiedeń, 10 października. (Polska Agencja Telegraficzna)

Pierwszy dzień ważności rozporządzenia dewizowego przyniósł, jak stwierdzają dzienniki dzisiejsze, korzystne rezultaty. Do banków wiedeńskich wpłynęła wczoraj większa ilość walut zagranicznych, które publiczność wymieniała na szylingi.

Czarna giełda przestała istnieć. Wczoraj odbył się w lokalu Banku Narodowego po raz ostatni clearing dewizowy przy udziale banków i maklerów giełdy wiedeńskiej. Najbliższe ustalenie kursów nastąpi w poniedziałek przez dyrekcję Banku Narodowego.

Prezydent Banku Narodowego Relsch ogłasza oświadczenie, w którym powiedziane jest, że rozporządzenie dewizowe konieczne było, celem zwalczania wygórowanych kursów walut zagranicznych i celem powstrzymania bezmyślnej ucieczki kapitału zagranicę.

Min. Sokal delegatem Polski

na nadzwyczajną sesję Ligi

Warszawa, 10 października. Jak już donosiły depesze, zwołana została na wtorek, dn. 13 b. m. nadzwyczajna sesja rady Ligi Narodów dla rozpatrzenia petycji Chin, dotyczącej nowych wypadków w Mandżurji.

Minister Zaleski, który otrzymał dziś telegraficzne zaproszenie na nadzwyczajną sesję rady Ligi, odpowiedział sekretarzowi generalnemu Sir Drummondowi, że do Genewy przybyć nie może gdyż od kilku dni jest chory na zapalenie gardła i nie opuszcza mieszkania.

Przedstawicielem Polski na nadzwyczajnej sesji rady Ligi będzie minister Franciszek Sokal.

Agitacja przedwyborcza w Anglii już się rozwinęła

Londyn, 10 października.

(t) W Anglii rozpoczęła się gorączkowa agitacja przedwyborcza.

Wczoraj pierwszą mowę wyborczą wygłosił Baldwin w miejscowości Birmingham. Mowa jego nie zawierała żadnych sensacyjnych momentów a opierała się całkowicie na wytycznych ustalonych w programie konserwatystów.

Jak wiadomo, wszystkie partie, które mają swoich przedstawicieli w rządzie zobowiązały się do wstrzymania ataków skierowanych przeciwko sobie.

Afera bankowa w Łodzi

Dyrektor Staromiejskiego Banku Ludowego Milgrom zaarrestowany został za dokonanie nadużyć.

Milgrom usiłował zbiec zagranicę.

Od kilku już dni w dzielnicy staromiejskiej, wśród miejscowych kupców krążyły niepokojące wersje i pogłoski na temat nadużyć w Staromiejskim Banku Ludowym przy ul. Kościelnej 4.

W tych dniach grupa klientów zgłosiła się do banku po odbiór pieniędzy z inkasa weksli. Petenci zwrócili się do buchaltera z zapytaniem, czy nadeszły już pieniądze. Wydział inkasowy wydał następnie klientom miedziane numerki

do kasy, która miała pieniądze wypłacić.

Kasjer jednak PIENIĘDZY NIE WYPŁACIŁ tłumacząc się tem, że musi do piero otrzymać pieniądze z Banku Depozytowego i Banku Rewizyjnego (centrala koperatyw bankowych w Warszawie).

W piątek wspomniana grupa klientów ponownie zgłosiła się do banku po pieniądze. Ponieważ niektórzy z tych

klientów stracili już zaufanie do banku zażądano również ZWROTU WKŁADÓW. Kasa żądań tych i tym razem nie uskuteczniła. Zniecierpliwieni klienci ZWRÓCILI SIĘ WOBEC TEGO NATYCHMIAST DO POLICJI, GDZIE ZA MELDOWANO O NADUŻYCIACH. Komisarjat policji do którego wpłynął odnośny meldunek skomunikował się z wydziałem śledczym.

W trakcie spisywania w komisarjacie protokołu okazało się, że dyrektor banku Wolf Milgrom starał się o paszport zagraniczny.

Policja udała się do mieszkania Milgroma. W czasie arestowania Milgrom wyjął z kieszeni jakieś papiery i usiłował je wręczyć domownikom. Policjanci którzy zauważyli ten ruch zażądali oddania tych papierów. Ponieważ Milgrom odmówił, SKUTO GO I W KAJDANACH ODPROWADZONO DO ARSZTU.

Równocześnie policja zatrzymała dwóch członków rady banku niejakiego Pragę i Samuela Ptasznika, obydwuch jednak zwolniono.

Zatarg chińsko-japoński

W przerwie walk orężnych — wymiana not i protestów

Paryż, 10 października.

(t) „Petit Parisienne“ donosi z Szanghaju, że rząd japoński wydał następujące oświadczenie o zbombardowaniu King-czau:

Do wiadomości władz japońskich doszły wieści, że odbywa się grupowanie wojsk mandżurskich, które mają wkrótce zaatakować oddziały japońskie: zmu-

silo to do przedsięwzięcia energicznych kroków ze strony dowództwa wojsk japońskich. Podczas bombardowania zginęło 16 osób, oraz 9 zostało ciężko rannych.

Rząd chiński wysłał wczoraj odpowiedź na notę rządu japońskiego, w której całą odpowiedzialność składa na Japone.

ZAPRASZAMY do „Nowej Gospody” Restauracja i Bar

(Filja „Gastronomji“)
W WARSZAWIE, przy ul. Jasnej 4 (od Marszałkowskiej przez Złotą)
Wyśmienita kuchnia REWELACYJNIE NISKIE CENY

Na rumowiskach i zgliszczach w Gdyni Drużyny ratownicze nie ustają w dalszym poszukiwaniu ciał ofiar katastrofy Gdynia okryta jest ciężką żałobą

Gdynia, 10 października.
Cały dzień wczorajszy do późnego wieczora trwało odkopywanie gruzów i poszukiwanie zabitych.

Poza wydobytymi trupami dziesięciu osób, których nazwiska podaliśmy wczoraj, wydobyto wieczorem dnia wczorajszego

zniekształconego zupełnie trupa inżynierowej Pawłowskiej.

W chwili, gdy piszemy te słowa, trwają jeszcze poszukiwania trupów inż. Pawłowskiego oraz jego matki.

Tragedja dwóch rodzin

Państwo Pawłowscy zajmowali parterowy lokal, który pod ciężarem walących się murów zapadł się zupełnie do piwnicy, co utrudnia poszukiwania. — Grozę tragedji rodziny Pawłowskich podnosi fakt, iż p. Pawłowska była w dzie wiatym miesiącu ciąży.

Gdyby katastrofa wydarzyła się o 2 — 3 godziny później pociągnęłaby za sobą jeszcze więcej ofiar.

Bardzo wiele osób zamieszkałych w zdemontowanych przez wybuch mieszkańach bawiło na miejscu, dzięki czemu uniknęli niechybnej śmierci.

Z rodziny architekta Berzowskiego ocalał tylko on i jego dziesięcioletni syn-

nek Jerzyk (ranny — znajduje się w szpitalu). Żona p. Berzowskiego, matka i trzynastoletnia córka Władysława zginęły.

Opowiadano nam, że córeczka p. Berzowskiego, wracając w dniu katastrofy ze szkoły do domu zdradzała jakiś dziwny lęk i zwierzała się koleżankom, że boi się iść do domu.

Bezpośredni świadek wybuchu, p. Z. zamieszkała w tym samym domu wracał w tym samym czasie z żoną z miasta.

P. Z. usłyszał jakies dziwne syczenie w chwili zaś potem ujrzał ogień. — W tym samym momencie posypały się z hukiem mury.

P. Z. pobiegł niezwłocznie do lokalu komisariatu rządu znajdującego się w pobliżu, gdzie zastał wicekomisarza rządu p. Bederskiego. Zawiadomiono niezwłocznie straż ogniową i pogotowie ratunkowe.

Szlachetni i niscy...

Należy podnieść ofiarną niezmordowaną pracę gdyńskiej straży ogniowej z komendantem Pietraszkiewiczem na czele, który bez przerwy kierował akcją ratowniczą straży w ciągu 24 godzin.

Niezwłoczna pomoc lekarska niesiona przez lekarzy gdyńskich stanęła na wysokości zadania.

Pierwsi na miejscu znaleźli się dr. Dzius, dr. Stankiewicz, dr. Flisowski i dr. Krzyżanowski.

Doktor Flisowski trwał na dobrowolnym posterunku całą noc do godziny 6 i pół rano.

W pobliżym klubie obywatelskim znajdowali się w chwili katastrofy dwaj znani lekarze gdyńscy dr. Bobkowski, i dr. Mikiciński.

Kiedy im doniesiono zaraz po wybuchu że wydarzyła się katastrofa i że są ranni, potrzebujący opieki lekarskiej, żaden z tych dwóch lekarzy nie uważał za właściwe pójść z pomocą. Lekarze grali najspokojniej w karty, nie bacząc na to, że o kilkadziesiąt kroków dalej rozgrywa się krwawiąca serce tragedia kilkunastu rodzin.

czyn drów Bobkowskiego i Mikicińskiego go godzin jest napiętnowania, jako czyn wysoce nieobywatelski i z punktu widzenia etyki lekarskiej niedopuszczalny.

Akcją ratowniczą kierował osobiście wicekomisarz Rządu dr. Bederski.

Podnieść należy również ofiarną pełną samozaparcia pracę gdyńskiej policji państwowej, jak również stanowisko komendanta policji gdyńskiej nadkomisarza Sozańskiego który dzięki opanowaniu sytuacji i umiejętnie wydanym za-

radzeniom nie dopuścił do szerzenia się paniki wśród mieszkańców okolicznych domów.

Wybitną pomocą techniczną przy ratowaniu okazały traktory M.T.K., które w szybkim tempie zwożono na miejsce drużyny robotnicze i potrzebne materiały.

Za pomocą traktorów również zwalono grożące runięciem ściany zarysowanego bloku.

W dniu wczorajszym rozpoczęła urzędowanie przybyła specjalnie samolotem z Warszawy ministerjalna komisja z dyrektorem Departamentu Ubezpieczeń społecznych p. Dreckim na czele.

Tandeta kruszy się w rękę

Teraz dopiero widzi się jak tandetnie i z jak kruchego materiału był budowany dom Z.U.P.U.

Cieniutkie ściany, brak zewnętrznych spojów szyny w sufitych nie wchodzące głęboko w ściany, a zaledwie dotykające ścian, no i użycie najpodlejszego materiału, o czym świadczy fakt że mury padające kruszą się na poszczególne cegły.

Budowę gmachu przeprowadzało biuro budowlane inż. Krzyżanowskiego.

Redukcja długów europejskich o 50 proc.

i zmniejszenie zbrojeń o 25 proc. — takie projekty wysunie Laval na konferencji z prezydentem Hooverem

Ameryka skłania się do obniżenia długów.

New York, 10 października.

Paryski korespondent „New York Times” telegrafuje do swego pisma, że premier Laval zamierza podczas swej wizyty w Nowym Yorku złożyć prezydentowi Hooverowi projekt ZMNIJSZENIA DŁUGÓW O 50 PROC I ZREDUKOWANIA ZBROJEŃ O 25 PROC.

Waszyngton, 10 października.

Niewyjaśniona dotychczas sytuacja w związku z obradami w Białym Domu

rozwickła się o tyle, że według wiadomości pochodzących ze sfery zbliżonych do prezydenta Hoovera, ten ostatni nie ledwie obstawał za wznowieniem spłat długów europejskich

po upływie jednorocznego moratorium.

Prezydent Hoover bada obecnie nastroje i zapatrywania posłów i senatorów w związku z kwestją, granatowej rewizji umów reparacyjnych z państwami europejskimi. Dobrze poinformowane sfery twierdzą, że zarówno kongres,

jak i opinia amerykańska nie sprzeciwia się zniesieniu długów, o ile towarzyszyć temu będzie również ze strony krajów europejskich redukcja zbrojeń.

New York, 10 października.

Jak donosi New York Times z Waszyngtonu, hasłem pod którym toczą się obrady w Białym Domu jest „spłaty odpowiednie do obecnych warunków”.

Prezydent Hoover jest gotów przepro-

wadzić rewizję umów reperacyjnych międzyaljanckich, zakładając następujące trzy punkty: 1 zmniejszenie spłat nie mieckich o 25 proc., 2 rozbrojenie i 3 roczna przerwa w zbrojeniach morskich

Londyn, 10 października.

Fakt, że premier Laval uda się do Ameryki jedynie z bardzo nielicznym sztabem rzeczoznawców każe przypuszczać, że nie dojdzie tam do ostatecznych decyzji w sprawach długów i redukcji zbrojeń.

Twórca słynnego filmu „Pod dachami Paryża” René Clair — przeoplił mocne wal ry humoru

CHAPLINA I KEATONA

z poezją rzeczywistości w nawskroś oryginalne nowoczesne dzieło sztuki dźwiękowej

Film „MILJON” przeszedł w triumfalnym pochodzie przez wszystkie ekrany świata. Krytycy różnych narodowości, a także Niemcy pomimo antagonizmu rasowego jednogłośnie stawiają „MILJON”, jako fenomenalny blask geniuszu francuskiego.

„MILJON” będzie istnym triumfem „LUNY”.

Dźwiękowe

Passe Partout z wyjątkiem urzędowych, bilety bezpłatne oraz ulgowe z powodu wysokich kosztów związanych ze sprowadzeniem powyższego filmu — nieważne. Początek o godz. 4-ej. W sobotę i niedzielę z powodu długości metraży pocz. o g. 11. — ceny niższe od 1 zł.

Przełom w polskiej produkcji kinematograficznej.
Dziś i dni następnych!

„DZIESIĘCIU z PAWIAKA”

Film osnuty na tle przeżyć i wspomnień bohatera wiekopomnego czynu płk. Jura Gorzechowskiego.

Grają: Józef Węgrzyn, Bogusław Samborski, Zofja Batorycka, Adam Brodzisz, Karolina Lubieńska i inni.

Nad program: Tygodnik dźwiękowy „Foka”. — Benjamin Gigli pierwszy tenor Metropolitan Opery odśpiewa arję z opery „Gioconda”.

Hitler u prez. Hindenburga

W blisko półtoragodzinnej konferencji omówione zostały sprawy polityki wewnętrznej i zagranicznej

Berlin, 10 października

(t) Prezydent Rzeszy przyjął wczoraj przywódcę partii narodowo-socjalistycznej Adolfa Hitlera, oraz członka Reichstagu kapitana rezerwy Goeringa, którzy rzekomo złożyli prezydentowi Rzeszy Hindenburgowi raport o celach ruchu narodowo-socjalistycznego.

Oficjalny komunikat stwierdza, że następnie omawiane były sprawy wewnętrzne, oraz zagraniczne.

Audjencja u Hindenburga trwała 5 kwadransów.

Wizyta Hitlera jest największą sensacją polityczną dnia. Wszystkie pisma podkreślały zgodnie, że będzie ona miała kolosalne znaczenie dla dalszego rozwoju sytuacji politycznej. Obecnie już nie ulega wątpliwości, że hitlerowcy mają być przyciągnięci do władzy

i popierania rządu Brueninga. Rząd Brueninga w ten sposób oprze się całkowicie na elementach skrajno-prawicowych, co w konsekwencji doprowadzić może do dyktatury ze strony hitlerowców.

Manifest wyborczy Labour Party

Socjaliści żądają nacjonalizacji kopalń, zniesienia długów wojennych i nowej polityki monetarnej

Londyn, 10 października.

(Polska Agencja Telegraficzna)

Ogłoszono dziś manifest wyborczy Partii Pracy, podpisany przez Hendersona, Grahama i innych przywódców. Manifest oświadcza, iż nadeszła decydująca chwila odbudowy podstaw życia na rodzie i formuluje „credo socjalistyczne”, które uważa za jedyne wyjście z sytuacji. Żądając energicznej akcji w myśl programu socjalistycznego, manifest domaga się, aby system bankowy i kredytowy był poddany bezpośredniej kontroli specjalnego komitetu narodowego.

Manifest plectuje zarówno inflację monetarną, jak nowe próby deflacji celem przywrócenia podstaw złota funta szterlinga.

Manifest zapowiada w dalszym ciągu, że rząd socjalistyczny zwoła międzynarodową konferencję w sprawie wspólnej polityki monetarnej. Będzie on dążył do ratyfikacji podjęcia rokowań pomiędzy sygnatariuszami planu Younga a Stanami Zjednoczonymi celem wytworzenia warunków, któreby pozwoliły na zniesienie długów wojennych i reparacji.

Manifest przeciwstawia się protekcjonistycznej polityce celnej, która, jego zdaniem, przyczynić się może do wzro-

Dalsze protesty wyborcze

w Sądzie Najwyższym

Warszawa, 10 października.

W poniedziałek Sąd Najwyższy rozpatrywać będzie dalsze protesty przeciwko rezultatowi wyborów do sejmiku. Tym razem rozpatrzone będą protesty zgłoszone przez stronnictwo narodowe, a dotyczące rezultatów wyborów do sejmiku w okręgu Lwów — Powiat.

Protest popierał dr. Hoffmank-Ostrowski i Stopnicki. Rozprawę przewodniczyć będzie sędzia Sądu Najwyższego dr. Krzyżanowski.

Ze strony klubu B.B. zgłoszono kontrprotest, który popierał będzie poseł dr. Siedler. Autorzy kontrprotestu domagają się zatwierdzenia wyników wyborów w okręgu Lwów — Powiat.

stu kosztów utrzymania i stanowić przeszkodę dla współpracy międzynarodowej.

Wśród dalszych postulatów wymieniona jest nacjonalizacja przemysłu węglowego. Wreszcie manifest obiecuje na tymczasowe zerwanie z polityką obecnego rządu w sprawie zmniejszenia po mocy dla bezrobotnych.

Od wybuchu wojny nie było tak wielkiej w Berlinie „wędrowki narodów”, jak obecnie. Nagle ulice stolicy wypełniły się furgonami, wózkami, wozami, ciężarówkami — wszystko to wiozło meble przeprowadzających się. Ilość przeprowadzek pod koniec kwartału dobiegła tak potężnych rozmiarów, że prezydentum policji, aby nie tamować ruchu kołowego, wydało wbrew zwyczajom, zarządzenie, iż wyprawadzać się można nawet po terminie: z mieszkań do 2-ch pokoiów do 1-go października w południe, z mieszkań do 4-ch pokoiów — do 2-go października i wreszcie z obszerniejszych lokali — do 3-go października.

Niebardzo to jednak uregulowało ruch ciężarowy w mieście. Tłumnie i masowo Berlin się przeprowadza. Nie jest to dziełem przypadku. Przyczyną jest niewątpliwie groźny kryzys gospodarczy. Skurczyły się dochody lokatorów,

kureczą się i wydatki. Berlin po wojnie znacznie się rozbudował. W okresie „prosperity” niewiele się zastanawiano nad komornym. Dziś jednak, gdy ilość bezrobotnych wzrasta nieustannie, gdy pensje obniżono, lokatorzy szukają tańszych, a przeważnie mniejszych pomieszczeń. Z drugiej strony znacznie spadła ilość sublokatorów. Niema prawie w całym mieście domu, na którym nie paradowałoby kolorowe nalepki z sakramentalnym „Zimmer zu vermieten”. Ale czasy są ciężkie i pokoje stoją puste. — Znikło źródło dochodów wdów i emerytów, zubożałych kupców i bezrobotnych inteligentów. Gdy dawniej z 4 — 5 pokojowego mieszkania można było się wyżywić, obecnie komorne za niepodjęte lokale piętrzy się groźnym memento.

To też zmiana lokali przybrała charakter paniczny. Mieszkańcy 5 — 6 po-

kojowych mieszkań przeprowadzają się do 3-pokojowych. Lokatorzy zaś mniejszych pomieszczeń — do 1 — 2 pokojowych. Rodzice wprowadzają się do swych żonaty lub zameżnych dzieci; rodzeństwa łączą swe mieszkania — cjaśniej, lecz taniej. Wiele zaś, którzy wskutek kryzysu pozbawieni są berlińskich dochodów, porzuca swe mieszkania na łaskę losu i udaje się do rodziny na prowincji. Nawet sfery zamożniejsze rezygnują z okazałych apartamentów, chętnie zamieniając swe drogie 8 — 10 pokojowe mieszkania na małe, nader wygodne i tanie wille podmiejskie. W dzielnicach zachodniej, służnie uchodzącej za najdroższą, mieszkanie z 8 — 10 pokoiów wynająć można teraz za 250 — 300 marek miesięcznie.

Exodus trwa. Po ulicach Berlina toczą się wozy, wózki, furgony — znamie kryzysu. Wielkie lokale dzielnic zachodniej świecą pustkami. Garaże, wielkie magazyny, przeróżne lokale mieszkalne i handlowe są do odnajęcia. Nowe budowle, do niedawna jeszcze tak masowo wznoszone, zostały wstrzymane. — Ci zaś, którzy zakończyli budowę swych kamienic, zachodzą w głowę z czego będą spłacać koszty budowy, gdy niema lokatorów.

I w tej chwili zjawiają się ludzkie, którym nie brak poczucia humoru. W jednym z najruchliwszych punktów Berlina, przy ulicy Stresemanna, w pobliżu dworca Anhalckiego, wznosił się potężny kilkunastopiętrowy blok z cementu i szkła. Do budowy przystąpiono jeszcze przy lepszej konjunkturze gospodarczej. Dziś, gdy nie można liczyć na odnajęcie nawet połowy lokali, kamienicznik — humorysta zawiesił potężny plakat, gdzie wśród wielu sensacyj na tematy polityczne (od traktatu wersalskiego poczynając) wypisał znamienne słowa: „My jesteśmy optymistami i wierzymy w gospodarcze odrodzenie narodu niemieckiego...” (czytaj: lokatorów owego drapacza nieba).

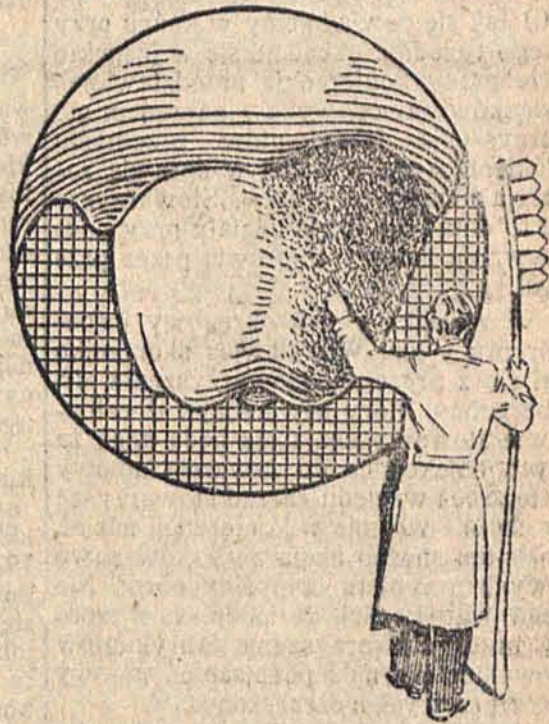
D. U.—s.

Warszawa, 10 października.

Dyrekcja państwowego monopolu tytoniowego otrzymała dziś rano telegraficzną wiadomość, że jury paryskiej wystawy kolonialnej przyznały wyrobom państw. monopolu tytoniowego „Grand Prix” i wielki medal złoty.

Usuwanie kamień nązębny!

Zęby psują się głównie wskutek tworzenia się kamienia nązębnego i nie uchroni się od tego nawet człowiek kulturalny. Zapobiec temu można tylko przez codzienne używanie pasty Kalodont, gdyż tylko ta pasta zawiera środek przeciwdziałający, (Sulfurizoleat pg. Dr. Bräunlich), który zapewnia utrzymanie białych i zdrowych zębów.

KALODONT

usuwa kamień nązębny

Berlin przeprowadza się.

Znamie groźnego kryzysu gospodarczego. — Niech będzie ciśniej, byle taniej. — Kilka rodzin w jednym mieszkaniu

Od wybuchu wojny nie było tak wielkiej w Berlinie „wędrowki narodów”, jak obecnie. Nagle ulice stolicy wypełniły się furgonami, wózkami, wozami, ciężarówkami — wszystko to wiozło meble przeprowadzających się. Ilość przeprowadzek pod koniec kwartału dobiegła tak potężnych rozmiarów, że prezydentum policji, aby nie tamować ruchu kołowego, wydało wbrew zwyczajom, zarządzenie, iż wyprawadzać się można nawet po terminie: z mieszkań do 2-ch pokoiów do 1-go października w południe, z mieszkań do 4-ch pokoiów — do 2-go października i wreszcie z obszerniejszych lokali — do 3-go października.

Manewry jesienne w Rosji odbyły się w wielkich rozmiarach

Wiedeń, 10 października.

(Polska Agencja Telegraficzna)

„Neues Wiener Tageblatt” donosi z Moskwy: Manewry jesienne czerwonej armii odbyły się tego roku w szczególnie wielkich rozmiarach. Kierował nimi osobiście Woroszyłow.

Wielką rolę w manewrach tych odegrała flota powietrzna i nowe rodzaje broni technicznej. Wypróbowano nowe tanki, sporządzone w Rosji sowieckiej. Po raz pierwszy widziano krążowniki powietrzne — samoloty z małymi armatkami. Ciężka artylerja strzelała specjalnego rodzaju amunicją, skutkiem czego musiało całe wś ewakuować.

Na terenie manewrów wielkie miasta zostały otoczone mgłą sztuczną dla ochrony ich przed atakami floty powietrznej. W manewrach wzięły udział także dzieci od lat 12-tu. Używano ich do służby pomocniczej przy oddziałach karabinów maszynowych.

„PODMUCH ZIMY”

Oto nazwa najelegantszej i najmodniejszej fryzury dla Pań.

Te, oraz wiele innych nowości przywozimy z Paryża, po dłuższym tam pobycie.

ROMAN SNITKO

w f.m.c. „Zjednoczeni Fryzjerzy”
Łódź, Al. Kościuszki 41, tel. 125-67.

Ostatnia wiadomość ze świata sportowego.

Dowiadujemy się, iż w najbliższych dniach odbędzie się w Łodzi sensacyjny

Mecz bokserski o mistrzostwo świata

Schmelling

(Europa)

contra

Stribling

(Ameryka)

Szczegóły wkrótce.

Podpisanie umowy

przez stowarzyszenie fabrykantów

(i) Jak się dowiadujemy w końcu przy szłego tygodnia odbędzie się w inspektoracie pracy konferencja przedstawicieli związków zawodowych z zarządem stowarzyszenia fabrykantów przemysłu włókienniczego w Łodzi w sprawie zawarcia umowy zbiorowej. Stowarzyszenie to dotąd nie brało udziału przy podpisywaniu umowy zbiorowej przez siebie.

W związku z tem okręgowy inspektor pracy inż. Wojtkiewicz skomunikował się z prezesem stowarzyszenia, dr. Biberalem, który oświadczył, iż członkowie stowarzyszenia nie będą mieli żadnych obiekcyj co do zawarcia umowy i z tego też względu zarząd stowarzyszenia chętnie weźmie w konferencji udział.

W ten sposób akcja związków zawodowych przybiera pomyślny obrót. Nie ulega wątpliwości, że podpisanie umowy przez stowarzyszenie fabrykantów spowoduje również podpisanie umowy przez przemysł nie zrzeszony.

Bez nadgodzin

Praca może trwać tylko 8 godzin

(i) W dniu wczorajszym urząd wojewódzki w Łodzi otrzymał okólnik ministerstwa spraw wewnętrznych, który z kolei będzie przekazany do wykonania magistratowi łódzkiemu. Okólnik ten dotyczy przeciwdziałania bezrobociu w samorządzie.

Szczególnie aktualna, według treści okólnika, jest sprawa przestrzegania ustawowego czasu pracy. Rozpowszechnione jest bowiem w magistracie stosowanie pracy w godzinach nadliczbowych za specjalnym wynagrodzeniem pracowników. Przyczynia się to z jednej strony do wzrostu ustalonych upośażeń pracowniczych, a z drugiej strony obciąża zbyt fundusze miejskie, gdyż za pracę w godzinach nadliczbowych przewidziane są daleko wyższe stawki.

Wobec powyższego ministerstwo zaleca, aby w przedsiębiorstwach miejskich, w których praca nie może być wykonywana w ciągu 8 godzin, nie zatrudniać pracowników w godzinach nadliczbowych, lecz zatrudniać dodatkowych pracowników z pośród bezrobotnych.

Tanie mięso

w jatce miejskiej

Magistrat komunikuje, że w miejskiej jacie przy ul. Wołowej Nr. 9, obok rzeźni miejskiej, jest stale sprzedawane mięso, słonina i tłuszcze po cenach niższych od obowiązujących, a mianowicie: mięso wołowe II gatunek po 80 groszy za 1 kg., wieprzowe po 92 grosze za 1 kg., słonina po zł. 1.77 i 1.42 za 1 kg., szmalce po zł. 1.77 za 1 kg.

Każdy mieszkaniec ma prawo zakupić po wyżej wymienionych cenach na własny użytek, każdorazowo nie więcej, jak 3 kg. mięsa lub słoniny i szmalcu.

**PRYWATNE
POGOTOWIE LEKARSKIE**
Zielona 6. **12-333**
Telefon:

Udziela doraźnej pomocy lekarskiej we wszelkich wypadkach nagłych o każdej porze dnia i nocy. — Lekarska pomoc akuszer, ginekolog

Szczytowy wyczyn...

REX DOMO

czterolampowy prądowy odbiornik (piąta prostownicza)

zł. 590.—

wraz z lampami

Radjo-Reicher

Piotrkowska 142.

Kolonja mieszkaniowa Towarzystwa „Lokator” w Łodzi

W roku 1915 powstało w Łodzi towarzystwo „Lokator” będące jedynym wówczas rzecznikiem interesów szerokich rzesz lokatorskich. Założycielem towarzystwa był m. in. obecny prezes rady nadzorczej dr. Mierzyński. Zrezerwowane rozwijało się bardzo szybko, a wobec wzrastającego coraz bardziej głośno mieszkaniowego w Łodzi, postanowiło przystąpić do wielkiej akcji społecznej, mającej na celu zapewnienie dachu nad głową licznym rodzinom, pozbawionym własnych mieszkań.

Wychodząc z tego założenia, w roku 1924 towarzystwo „Lokator” z oszczędzonych pieniędzy składkowych zakupiło place na Chojnach, a w roku 1925 przystąpiło do budowy kolonii mieszkaniowej. Obecnie kolonia składa się już z pięciu domów mieszkalnych o lokalach 1 i 2-pokojowych. Mieszkania te są bardzo tanie. 1 pokój z kuchnią kosztuje miesięcznie 35—60 złotych, 2 pokoje z kuchnią — 60—90 złotych. Zaznaczyć należy, że mieszkania wyposażone są bardzo dobrze, posiadają gaz, piecyki gazowe, światło elektryczne, wodę bieżącą i wygodę, a oddawane są lokatorom na bardzo dogodnych warunkach.

Obecnie zarząd towarzystwa, które w międzyczasie, w roku 1930 przekształciło się w spółdzielnię mieszkaniową z odpow. udziałami, wykańcza budowę szóstego, 3-piętrowego domu — budynku gospodarczego. Będą w nim

pokoje kąpielowe dla całej kolonii oraz pralnia mechaniczna, urządzona w ten sposób, że po 4 godzinach od chwili przyniesienia bielizny, będzie ona całkowicie wyprana i wysuszona. Dom ten posiadać będzie płaski dach, specjalnie dla plaży słonecznej w okresie letnim. Nadto w domu tym mieścić się będzie sala rozrywkowa, czytelnia, pokoje do gier towarzyskich, ping-ponga i t.d.

Przy kolonii znajduje się boisko dla dzieci mieszkańców z urządzeniami do gier sportowych, kort tenisowy itp. (patrz ilustracje w dzisiejszej „Panoramie”).

Zaznaczyć należy, że kolonia położona jest w najzdrowszej dzielnicy Łodzi. Jest to bowiem najwyższy poziom naszego miasta. Komunikacja jest również dogodna — dojazd tramwajami „11” i „4”. Warunki higieniczne, urządzenia, zadrzewienie i t.d. są tego rodzaju, że większość mieszkańców kolonii nie korzysta z letnich mieszkań, mając tam do woli zieleni i słońca. Trzeba wreszcie podkreślić, że kolonia jest całkowicie skanalizowana, co wpływa na wysoki poziom warunków zdrowotnych.

Cel, jaki sobie postawiło towarzystwo „Lokator” został już w większej mierze osiągnięty. Na kolonii znalazło dotąd pomieszczenie 125 rodzin, co w pewnej mierze przyczyniło się do złagodzenia głodu mieszkaniowego w naszym mieście.

Za obrazę sędziego handlowego kupiec łódzki skazany na zapłacenie grzywny

(as) W dniu 20 maja b.r. w sądzie handlowym w Łodzi odbywało się zebranie wierzycieli upadłego kupca, Szaj Frydlera. Na zebranie to przyszedł między innymi Abram Rotszadt, kupiec, któremu Frydler był winien 4000 złotych. Gdy jego wierzycielności, ze względów formalnych, nie uznano, Rotszadt oburzył się niestępcianem i zawołał pod adresem sędziego handlowego p. Landmana.

— Pieniądze bierzecie i jeszcze krzywdzicie!

P. sędzia, w odpowiedzi na powyższe, wezwał policjanta. Spisano odpowiedni protokół.

Rotszadt został pociągnięty do odpowiedzialności karnej za obrazę sędziego

handlowego i w dniu wczorajszym stanął przed sądem okręgowym, który sprawę tę rozważał w trybie postępowania „uproszczonego”.

Rotszadt twierdził na sprawie, że był bardzo zdenerwowany decyzją o nieuznaniu jego wierzycielności i uważał, że został niesłusznie pokrzywdzony.

Stracił on z tego powodu panowanie nad sobą.

Świadkowie zająca zeznawali na sprawie, zgodnie z aktem oskarżenia. Sąd, po wysłuchaniu przemówienia prokuratora, wydał wyrok mocą którego Rotszadt został skazany na 100 złotych grzywny, a w razie niemożności zapłacenia na dwa tygodnie aresztu.

I-szy Dźwiękowy Kino-Teatr

„SPLENDID”

NARUTOWICZA 20.

3-CI TYDZIEŃ RERORDOWEGO POWODZENIA.

Dziś poraż ostatni!

Clou bieżącego sezonu!

X-27

reżys. JÓZEFA v. STERNBERGA.

Epopea odwagi bohaterstwa, poświęcenia i wielkiej miłości. Fascynująca treść. Niebywała wystawa. Cudowne melodie, interesująca akcja.

w roli tytułowej **MARLENA DIETRICH**

w pozostałych rolach: Wiktor Mac Laglen, G. V. Scyfertitz Varner Oland, Lew Cody i Barry Norton. —

Pocz. o godz. 12-iej w poł. Od 12—3 ceny 75 gr. i 1 zł. — Ceny miejsc zniżone. by udostępnić najszerszym warstwom obejrzenie tego arcydzieła

Niebezpieczny ładunek

3682 klgm. zepsutego mięsa
przywieziono do Łodzi

W dniu 8 października r. b. na stację kolejową Chojny przybył wagon, zawierający 3682 klg. mięsa — odpadków bekonowych, nadesłanych do Łodzi z rzeźni wywozowej z Dębicy.

Wobec tego, iż transport był w drodze przez kilka dni, władze kolejowe skierowały posiadacza mięsa do miejskich władz sanitarno-weterynaryjnych, które zbadały ten transport na stacji.

W wyniku kontroli stwierdzono, iż część tych odpadków uległa rozkładowi, wobec czego skierowano cały wagon do rzeźni publicznej Nr. 1, w celu ponownych badań.

Odpadki pozostawały w drodze cztery dni, były badane i oznakowane przez tamt. lekarza weterynaryjnego, wobec czego mogłyby na podstawie istniejących dotychczas zarządzeń być wprowadzone do wolnego obrotu na terenie m. Łodzi.

Dzięki czujności władz kolejowych i sanitarno-weterynaryjnych udało się zapobiec masowemu zatruciu ludzi.

Na froncie bezrobocia

sytuacja bez zmiany

Na terenie państwowego urzędu pośrednictwa pracy w Łodzi (miasto Łódź i powiaty łódzki, łaski, łęczycki, sieradzki i brzeziński) w dniu 10 października r. b. w ewidencji było zarejestrowanych poszukujących pracy 32.523, w tem w samej Łodzi 25.031, w Pabjanicach—2.194, w Zgierz — 1953, w Zdunskiej Woli — 697, w Tomaszowie Maz. — 2203, w Konstantynowie — 72, w Aleksandrowie — 240, w Rudzie Pabjanickiej — 133.

Z zasiłków korzystało w ubiegłym tygodniu 11342 bezrobotnych, w samej Łodzi z zasiłków korzystało w ubiegłym tygodniu 9503.

Otrzymało pracę przez urząd 75 bezrobotnych, wysłano do pracy 101 bezrobotnych. Urząd rozprządza 20 wolnych miejsc dla służby domowej, 5 robotników otrzymało w ciągu tygodnia zniżki kolejowe na przejazd kolejami państwowymi.

POŻEGNALNE PRZEDSTAWIENIE HARREGO LIEDTKE.

Dziś i jutro odbędą się w sali Filharmonii dwa pożegnalne przedstawienia niezrównanego artysty Harrego Liedtke, który podbił serca wszystkich łódzianek Wystawiona będzie sztuka w 4-ach aktach Oskara Wilde'a p. t. „Mał idealny”. Udział bierze cały znakomity zespół artystów berlińskich. Wszystkim nabywcom biletu na niedzielne przedstawienie Harry Liedtke na życzenie publiczności oświadcza, że biletów sprzedaje kasa Filharmonii, Początek przedstawień o godz. 8.30 wiecz.

SEX APPAEL (ZEW PLCI).

Już w nadchodzącą niedzielę, dnia 18 października r. b. o godzinie 12-iej w poł. w Teatrze Miejskim oszołomi Łódź rewelacyjny poranek sensacyjny w lepszym stylu, na frajującym temat tak modnego dzisiaj zagadnienia „Sex Appael” (zew plci)

W słownym boju zetną się ze sobą najlepsi mówcy wybitne osobowości, znakomici literaci, lekarze, adwokaci artyści, dziennikarze, malarze z Warszawy i Łodzi Rozpatrywane będzie zagadnienie „Sex Appael” męskiego i kobiecego, oświetlanego przez przedstawicieli obu płci. Za zainteresowanie jest już olbrzymie Zamówienia na bilety przyjmuje kasa zamawiań Teatrów Miejskich.

ZAKŁAD KRAWIECKI MĘSKI I BERMIC.

Zakład krawiecki męski i Bermic (Piotrkowska 58) znany ze swej solidności i punktualnego wywiązywania się z powierzonych mu zleceń, obchodzi 25. rocznicę swego istnienia. Nadmienić należy, że właściciel wspomnianego zakładu p. I. Bermic, pracował przez długie lata w Anglii i Ameryce, gdzie spotkał się z zasłużonym uznaniem, jako mistrz kroju pracujący w charakterze kierownika w jednej z największych firm, zatrudniającej przeszło 450 pracowników. Nic więc dziwnego, że zakład krawiecki p. Bermica cieszy się pełnym zaufaniem klienteli, rekrutującej się z najlepszych sfer naszego miasta.

Cecil B. de Mill'es

„MADAME SZATAN”

Październ.
11
NIEDZIELA

Dziś Placydy i Zen.
Jutro Maksymiliana

Wschód słońca	5.52
Zachód słońca	4.54
Wschód księżyca	5.57
Zachód księżyca	5.07
Długość dnia	10.09
Ubyło dnia	5.48

Spis poborowych rocznika 1911.

Jutro, w poniedziałek, dnia 12-go października 1931 r. do spisów poborowych w lokalu biura wojskowego (ul. Zawadzka Nr. 11) w godzinach od 8-ej do 13.30 powinni się zgłosić mężczyźni, urodzeni w 1911 roku, a zamieszkał na terenie III komisariatu policji państwowej, których nazwiska rozpoczynają się od liter: A.B. i zamieszkał na terenie VIII komisariatu pol. państw., których nazwiska rozpoczynają się od liter: G, H, Ch., I, J.

Zagadkowe samobójstwo kupca łódzkiego

(dg) Wczoraj w godzinach popołudniowych popełnił samobójstwo przez powieszenie 53-letni kupiec Robert C., zamieszkały przy ul. 6-go Sierpnia. Gdy desperata odcięto od sznura, nie dawał on już żadnych oznak życia.

Wezwane pogotowie zdołało jedynie stwierdzić zgon. Zwłoki zabezpieczono na miejscu do zejścia władz. Przyczyny samobójstwa nie wyjaśniono.

Rozprucie kasy

w urzędzie pocztowym pod Łodzią

(d) Władze śledcze otrzymały meldunek o włamaniu do lokalu urzędu pocztowego w miasteczku Sompolno (woj. łódzkie).

Włamywacze, których prawdopodobnie było trzech, w nocy, przy pomocy podrobionych kluczy, dostali się do wnętrza lokalu i rozbili kasę ogniotrwałą. W kasie tej znajdowały się znaczki pocztowe na sumę 3,000 złotych oraz około 500 złotych gotówka. Włamywacze zbadali dokładnie zawartość wszystkich szuflad, lecz nie znaleźli więcej pieniędzy.

Włamanie spostrzeżono dopiero w godzinach porannych. Za kasiarzami zarządzono pościg. Dotychczas ich jeszcze nie ujęto.

Próbny spis ludności

został przeprowadzony w Łodzi

(i) W dniu wczorajszym przeprowadzony został próbny spis ludności w Łodzi. Spis ten miał na celu zaznajomienie referentów spisowych z formularzami i instrukcjami oraz samą techniką przeprowadzenia spisu.

Referenci dokonali spisu osobiście, przyczem wynotowali oni, dokładnie wszystkie nasuwające się w czasie próbnego spisu wątpliwości, trudności, w stosowaniu instrukcji i t. d.

Na terenie Łodzi nie nastąpiły specjalne trudności. Pewne jednak uwagi, mogące przyczynić się do usprawnienia techniki przeprowadzenia spisu, zostały przez referentów poczynione. W przyszłym tygodniu wyjeżdża ponownie do Warszawy delegacja magistratu z na czele, z sędzią Rossetem na czele, celem wzięcia udziału w wojewódzkim zjeździe referentów spisowych. Na zjeździe omówione będą te uwagi, jakie poczynili w czasie wczorajszego próbnego spisu referenci.

Watalina

lekka i ciepła tylko w firmie
Edmund Boksleitner
Łódź, Sienkiewicza 79,
telefon 14-179.

Lustracja wszystkich fabryk przez 15 inspektorów obwodowych w asyście policji. Przeciw zatrudnieniu kobiet i dzieci w godzinach nocnych.

(i) Onegdaj wieczorem przechodnie na ulicy Piotrkowskiej byli świadkami istotnie niezwykłego widowiska. Z bramy domu przy ul. Zawadzkiej wyszło 15 panów z teczkami, otoczonych kilkunastu policjantami z bagnietami na karabinach. Tłum ludzi pośpieszał za tym niezwykłym orszakiem wążąc jakąś sensacją.

Istotnie była to sensacja, jednak zgoła innej natury, aniżeli sobie początkowo wyobrażano. Ministerstwo pracy i opieki społecznej już dawno zainicjowało akcję, mającą na celu zniwiedzenie bezrobocia w Łodzi.

W pierwszym rzędzie starano się wpłynąć na przemysłowców, by nie zatrudniali robotników powyżej 8 godzin dziennie, lecz w wypadku konieczności ciągłej pracy uruchamiali drugą zmianę, rekrutując robotników z pośród bezrobotnych.

Akcja ta prowadzona była energicznie przez inspektorat pracy w Łodzi. Po nieważ jednak na terenie naszego miasta jest zbyt wielka ilość zakładów przemysłowych nie przestrzegających ustawowego czasu pracy, ministerstwo postanowiło przystąpić do walki innymi metodami. I oto onegdaj przyjechał do Łodzi zastępca głównego inspektora w ministerstwie pracy i opieki społecznej, inż. Za-

grodzki, który jest równocześnie członkiem naczelnego komitetu do walki z bezrobociem. Wraz z nim przybyło do Łodzi trzech obwodowych inspektorów pracy z Warszawy.

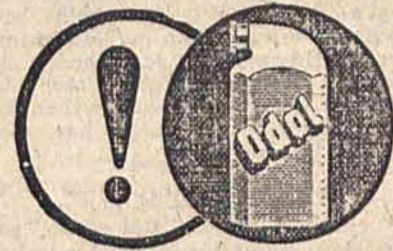
Bezpośrednio po swym przyjeździe insp. Zagrodzki polecił wezwać telefonicznie do Łodzi wszystkich obwodowych inspektorów z całego województwa łódzkiego.

Zainicjowano natychmiast konferencję, na której omówiono plan działania, poczem insp. Zagrodzki zwrócił się do komendy policji z prośbą o wyznaczenie asysty policyjnej i rozpoczęło masową wizytację zakładów przemysłowych w Łodzi.

15 inspektorów pracy przy asyście policjantów lustrowali zakłady przemysłowe przez całą noc,

sprawdzając dokładnie czy nie są w nich zatrudnieni w porze nocnej kobiety i robotnicy młodociani, oraz czy fabryki łódzkie nie zatrudniają robotników powyżej 8 godzin na dobę. Inspektorzy chodzili od zakładu do zakładu, nakazując otwarcie bram, wkraczając do sal fabrycznych i spisując dokładnie wszystkich obecnych na miejscu robotników.

Ta wielka inspekcja w Łodzi została spowodowana

ODOL Jest niedościgniony pod względem antyseptycznego działania i przyjemnego smaku

skargami wielkiego przemysłu łódzkiego, który, pragnąc stosować się ściśle do obowiązujących ustaw, musi zwalczać konkurencję zakładów przemysłowych niezrzeszonych. Z drugiej strony ministerstwo pracy i opieki społecznej poleciło przeprowadzić tę doniosłą akcję z tego względu, iż zatrudnianie robotników w godzinach nadliczbowych, uniemożliwia wprowadzenie drugiej zmiany w zakładach przemysłowych, a tem samem uniemożliwia zniwiedzenie klęski bezrobocia, którą szczególnie dotkliwie odczuwa Łódź.

Inspekcja pracy w Łodzi nie była w możności we własnym zakresie przeprowadzić tak szczegółowej i dokładnej inspekcji łódzkich zakładów przemysłowych, rozporządzając zbyt małą ilością funkcjonariuszy. I z tego właśnie względu ministerstwo pracy postanowiło przeprowadzić inspekcję w radykalny sposób, przy pomocy większej ilości inspektorów.

Podzielono całe miasto na rejony. Do każdego rejonu wysłał jeden inspektor w asyście funkcjonariusza policji. Ponieważ kontrola objąć miała ogółem 600 fabryk,

każdy z inspektorów przeprowadził inspekcję w 40 zakładach przemysłowych.

Inspekcja nocna dała b. poważne rezultaty. Sporządzono kilkadziesiąt protokołów, które natychmiast skierowane zostały do sądu. Wczoraj od samego rana inspektorzy wyruszyli na ponowną lustrację, która trwała całe przedpołudnie. Wyniki tej lustracji również zostały zaprotokulowane.

Jak nas informują, pobyt 15 inspektorów w naszym mieście potrwa kilka dni. Zakłady przemysłowe będą wizytowane 2 i 3-krotnie, przyczem sprawy skierowane do sądu zaopatrzone będą wnioskami o najsurowsze wymiary kary dla tych, którzy uniemożliwiają przeprowadzenie akcji w kierunku zniwiedzenia bezrobocia w Łodzi.

Akcja ministerstwa pracy i opieki społecznej ułatwi niewątpliwie sytuację wielkiego przemysłu włókienniczego w Łodzi, który stale stoi na straży przestrzegania przez przemysł obowiązujących ustaw o czasie pracy. Rezultaty tej akcji przyniosą wielką poprawę w stanie bezrobocia na terenie naszego miasta, to też powitać ją należy z uznaniem.

Ważne wyjaśnienie dla Gospodyń Domu.

Zrozumiałem jest, jeśli oszczędne Gospodynie sięgają w obecnych ciężkich czasach po tańsze towary. Bardzo niebezpiecznym jednak jest kupować t. zw. „tanie”, nieznanne, a przeważnie małowartościowe mydła. — po pierwsze spotrzebowuje się o wiele więcej, po drugie naraża na szkodę ręce, a wreszcie w krótkim czasie można zniszczyć bieliznę na setki złotych. A przecież najlepszy i najczystszy środek do prania, słynne mydło „Kollontay z pralką” kosztuje tylko o 20—30 groszy więcej na całym kilogramie, ale zato jest o wiele wydajniejsze, zawiera glicerynę i odznacza się subtelnym zapachem. Wielka fabryka „Kollontay” gwarantuje za bezwzględna nieszkodliwość i czystość mydła swej marki. Nie należy więc nigdy żądać tylko „mydła” — lecz wyraźnie „mydła Kollontay z pralką”. Wtedy tylko bowiem oszczędza się należyte.

Mały-REMINGTON

to rezultat wieloletnich studiów najlepszych techników na świecie, to wzór prostoty, trwałości i praktyczności.

Nieodzowny dla pp. dyrektorów, inżynierów, lekarzy i t. d.

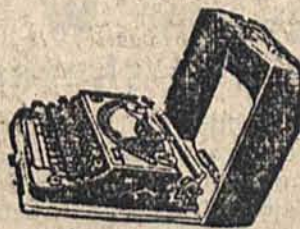
Na dogodnych warunkach

poleca

Towarzystwo Przemysłowo-Handlowe

BLOCK-BRUN S. A.

Łódź — Piotrkowska 104
tel. 101-04,

Katastrofa budowlana w Łodzi

Trzej robotnicy ciężko ranni.

(dg) Na terenie kolonii mieszkaniowej zakładu ubezpieczeń pracowników umysłowych przy ulicy Nowo-Pabjanickiej, gdzie buduje się obecnie domy dla pracowników umysłowych, wydarzył się wczoraj

tragiczny wypadek,

którego ofiarą padli trzej robotnicy.

Domy Z.U.P.U. znajdują się już na wykończeniu. W związku z kończącym się sezonem budowlanym, prace dokonywane są w bardzo szybkim tempie. Wczoraj pewna grupa robotników, stojąc na rusztowaniu, wciągała na sznurach belki na wysokość trzeciego piętra.

W czasie tej pracy jakaś źle umocowana belka wysunęła się z pętli i całym ciężarem ze znacznej wielkości runęła na rusztowanie,

na którym znajdowali się robotnicy.

Rozległy się przeraźliwe krzyki. Trzej robotnicy, Ludwik Wiatrak (Zakątna 43), Józef Kobiela (Kątna 25) i Antoni Burski (Nowo-Obywatelska 13) stoczyli się z rusztowania na ziemię i zostali przygnieci ciężką belką.

Robotnikom, będącym świadkami tragicznego wypadku, z wielką trudnością udało się wydobyć z pod belki rannych.

Okazało się, że wszyscy trzej robotnicy doznali ciężkich uszkodzeń cieleśnych zaalarmowano pogotowie kasy chorych, które, po udzieleniu pierwszej pomocy

przewiozło rannych do szpitala.

Na miejsce tragicznego wypadku przybyli przedstawiciele władz policyjnych, którzy przeprowadzili odpowiednie dochodzenie.

Zakopane

Perła uzdrowisk polskich - daje emocjonujące widoki Tatrzętnę ducha i ciała oraz spokój, wypoczynek i zdrowie — a więc też wszyscy do Zakopanego.

Bristol

Najlepszy reprezentacyjny Hotel-Pensionat w Zakopanem daje pierwszorzędną komfort i wygodę, a w sezonach głównych, codziennie rozrywki towarzyskie i zabawę.

W okresie wiosennym i jesiennym ceny niższe od 30 do 50%. Tel. 315.

TEATR MIEJSKI

Dzisiaj w niedzielę o godz 4-ej po poł po raz ostatni przed zejściem z afisza po cenach znizonych atrakcyjne „Przedmieście“ z J. Wołoskiem

Po pełnym sukcesie, jaki zdobyła podczas wczorajszej premiery doskonała komedia Fiers'a i Caillavet'a „Święty gaj“ loka pełna humoru i francuskiego esprit satyra ta, inscenizowana przez dyr. K. Borowskiemu, grana będzie dziś i dni następnym wieczorem, Rozbawiona publiczność oklaskuje gorąco głównych wykonawców: Grabowską, Macherską, Krotkiego, Karczewską, Go, Szuberta i Wołoskiego.

TEATR KAMERALNY

Dzisiaj w niedzielę o godz 5-ej po poł, po cenach znizonych ostatnie powtórzenie rekordowych „Wilków w nocy“ Rittnera

Dzisiaj wieczorem i dni następnym wesoła sztuka kryminalistyczna Hoodges'a i Percival'a „Hau Hau“, która w dalszym ciągu jest niestabną atrakcją dla naszych meomanów W roli głównej Michał Znicz

TEATR POPULARNY (Ogrodowa 18)

Nareszcie Łódź zyskała operetkę z prawdziwego zdarzenia. Czwartkowa premiera dowiodła licznie zebranej publiczności, że jedyną uczcią artystyczną jest dla niej „Wiktoria i jej huzar“ najlepszy utwór operetkowy, który uzyskał aplauz całej Europy. Gościnnie występuje w tej operetce znakomity tenor premier operetki warszawskiej Marjan Wawrzakowicz, który w rewelacyjnej partii Huzara podbił serca całej Łodzi. Dalszą obsadę stanowią najlepsze sily Teatru Popularnego na czele z reżyserami R. Urbanekim i M. Zonarem oraz miłym gościem M. Wawrzakowiczem. Dzisiaj dwa przedstawienia o godz 4 po poł i 8 15 wieczorem. Kasa biletowa sprzedaje pozostałe bilety w kasie teatru o godz 11-ej rano do końca przedstawienia.

TEATR POPULARNY W SALI GEYERA

Dzisiaj o godzinie 4.15 po poł oraz o 8.15 wieczorem przedstawienie świetnej komedii Dickensa „Świerszcz za kominem“, które na wczorajszej premierze doznało niezwykle gorącego, serdecznego przyjęcia ze strony wypełnionej po brzegi widowni.

„COCTAIL“

Teatr „Coctail“ gra jeszcze kilka dni uroczyste widowisko „Więc zapraszamy“. Brawom nie ma końca, zbiera je Zizi Halama, Kenia Grey, Manikiewiczówna i znakomity Bronowski w szmoncesie i aktualjach — Trzy widowiska: o godzinie 6, 8 i 10 wieczorem. Kasa zamawia Grand Cafe Piotrkowska Nr. 72, od 7 wieczorem w kasie teatru; dzisiaj kasa teatru czynna od godziny 5-ej po poł. Kancelaria teatru przyjmuje zgłoszenia związków na bilety znakowe — na poniedziałek, wtorek i środę jak również zgłoszenia na abonamenty premierowe.

DZISIEJSZY KONCERT ŁÓDZKIEJ ORKIESTRY FILHARMONICZNEJ

Dzisiaj w niedzielę odbędzie się w sali Filharmonii pierwszy popularny koncert łódzkiej orkiestry filharmonicznej. W programie najlepsze utwory operetkowe oraz najnowsze przeboje taneczne. Bilety od 75 groszy do zł. 3-ch sprzedaje kasa Filharmonii — Początek koncertu o godzinie 3.30 po południu.

IRENA DE NOIRET W FILHARMONII

Nazwisko Ireny de Noiret, wszechświatowej sławy pieśniarki (disease), rozbrzmiewa głośnie echem po całej Europie.

Irena de Noiret śpiewa pieśni i piosenki wszystkich narodów w 12-tu językach i w oryginalnych kostiumach. Jej wielka sztuka jest szczerą, oryginalną, posiada znamiona wysokiej kultury artystycznej. Prześliczny głos w połączeniu z wyrazistością mimiki, gestów i ruchów daje Irenie de Noiret zdecydowaną przewagę nad Yvetta, Guilbert Izą Kremer i Wiktoorem Chenkinem.

Irena de Noiret wystąpi w Filharmonii raz jeden we wtorek dnia 13-go października o godzinie 8.30 wieczorem.

Ku Cześć

Marszałka Piłsudskiego.

B. Sztefel, autor granej w swoim czasie w Teatrze Popularnym sztuki „Pieniądze“ napisał obecnie poemat ku czci Marszałka Piłsudskiego. Muzykę ułożył kompozytor L. Zelman. Praca wystana pod adres Marszałka

W. MANDA PIOTRKOWSKA 127.

DAMSKIE MĘSKIE DZIECIENNE OBUWIE

JAKOŚĆ NAJPRZEDNIEJSZA! CENY ZNIŻONE!

NOWOŚCI PRZEPIĘKNE! WIELKI WYBÓR!

Reperujemy wszelkie obuwie STARANNIE i szybko.

PEŁNA TABELA WYGRANYCH

26-go dnia ciągnięcia V klasy 23-ciej loterii państwowej.

ZNOW WYGRANA

zł. 20.000

padła na Nr 14334 w szczęśliwej kolekturze

A. D. MIĘDZYRZECKI

PIOTRKOWSKA Nr. 61

STAWKI

zamieniamy NA NOWE LOSY

do V-ej klasy i L-ej 24 loterii

WYPŁACAMY WSZELKIE WYGRANE!

Zł. 3.000 na n-ry: 14980 46000 134255

Zł. 2.000 na n-ry: 61825 78586 89603

100269 132326 144392 162491 180324

192337.

Zł. 1.000 na n-ry: 27818 63500 65838

90260 105409 130353 147967 155627

175748 180692 188338 208146 208748.

Zł. 500 na n-ry: 1 4301 5087 5720

8032 8533 9127 10564 10746 18839 18848

19574 23212 23789 28995 37836 40274

47959 49499 49502 50317 62104 62965

65571 67359 67640 70471 71807 76369

Table with lottery numbers: 76925 79275 79962 81841 90915 95193 97692 109413 109768 118560 121643 122804 123400 125258 127633 129971 132571 136690 140805 141037 142783 147110 147286 150922 155221 155646 155707 157131 157617 160116 160141 163825 173023 173729 175132 181341 182262 183793 184029 185577 185761 186979 188568 189318 191122 194138 199181 199906 200382 203722 205466 206568 207848 208400.

STAWKI.

Table with lottery numbers: 34 91 313 480 554 81 672 774 87 872 913 1076 177 223 355 71 461 866 995 2770 841 936 43 68 3108 501 14 600 90 929 60 99 4204 501 603 5176 257 332 48 93 453 60 672 937 6184 95 337 528 56 674 985 7153 382 813 904 28 83 8822 32 85 926 69 9105 854. 10030 393 549. 11020 48 600 18 840 959 12137 396 929 42 13288 772 14198 268 394 519 56 15137 229 817 42 984 16348 480 664 760 17006 217 801 18269 436 652 987 19161 372 407 608 26 78 861. 20113 64 89 263 375 482 999 21286 426 525 770 995 22007 86 287 455 79 89 631 773 835 80 979 23131 90 293 334 91 868 986 24148 375 502 38 938 26013 296 450 682 789 818 27042 193 212 383 498 612 834 28234 427 91 660 911 29071 206 29 43 319 475 644 804 945. 30437 560 66 72 661 884 997 31240 546 605

Czy skłonny jesteś do przeziębień?

Szybkie i pewne uzdrowienie.

„To tylko przeziębienie“ często słyszeć można. Częściej jednak, niż jak się zwykle przypuszcza, powstają z przeziębienia tak ciężkie schorzenia, jak złośliwe bóle reumatyczne, rwanie w stawach, gorączka katarowa, grypa, chroniczne bóle głowy i neuralgia, które już później stale dręczą człowieka. Należy więc koniecznie w porę temu zapobiec. Zupelnie nieszkodliwym środkiem, który w tych wypadkach służy skutecznie i niezawodnie pomocą są tabletki Togonal. Po zażyciu Togonalu w stadium początkowym znikają natychmiast chorobliwe objawy. Togonal w zarodku zwalcza te niedomagania i dlatego również w chronicznych wypadkach, gdy inne środki zawiodły osiągnięto przy pomocy tego środka nadspodziewanie pomyślne rezultaty. O swych doświadczeniach poczynionych z Togałem pisze nam p. B. Ancwicz, Włno, Piaski 35, m. l. po zażyciu kilku opakowań Togonalu pozbyłem

się zupełnie dręczących mnie od lat reumatycznych bólów nerwowych, z których dotąd w żaden sposób wyleczyć się nie mogłem. W przypadku ciężkiego przeziębienia (influenzji) zastosowałem Togonal ze znakomitym wynikiem. Również bóle głowy usuwa Togonal szybko i pewnie, a dlatego też dbam zawsze o to, by Togału nigdy nie zabrakło w mojej apteczce domowej. Wszyscy cierpiący zgodnie utrzymują, że tabletki Togonal działają szybko i pewnie przy reumatyzmie, podagrze, bólach w krzyżu, bólach nerwowych i głowach oraz wszelkiego rodzaju przeziębieniach. Jeśli ponadto przeszło 6000 lekarzy, w tej liczbie wielu słynnych profesorów, Togonal ordynuje, to przecież każdy zakupić go może. Togonal winien znajdować się w każdym domu — każdy powinien mieć Togonal stale przy sobie. We wszystkich aptekach.

Zajście w lokalu P. U. P. P.

Bezrobotny skazany na 6 miesięcy twierdzy

(as) W kwietniu ub. roku przed lokalem państwowego urzędu pośrednictwa pracy przy ulicy Kilińskiego 52 doszło do burzliwych zajść. Któregoś dnia do urzędnika P.U.P.P-a, Konstantego Krauzego, zgłosiła się bezrobotna, Wiktorja Kwiatkowska, pytając go, czy niema dla niej jakiejś pracy. Gdy urzędnik oświadczył jej, że niema dla niej pracy, krzyknęła:

— To poce wy tu siedzicie, powyrzucac was wszystkich!

W tej chwili nadszedł posterunkowy, który zbliżył się do Kwiatkowskiej, chcąc ją usunąć z lokalu. Wówczas jakiś mężczyzna stanął po stronie Kwiatkowskiej i zwrócił się do zgromadzonych, nawołując ich do

wystąpienia przeciwko władzy. Przemówienie jego utrzymane w duchu komunistycznym, wywołało duże poruszenie. Niektórzy bezrobotni poczęli wygrażać policjantowi, żądając od niego, by natychmiast usunął się ze sali.

W kilka minut później w lokalu P.U.P.P. zjawili się jeszcze kilku policjantów, którym udało się opanować sytuację.

Mężczyzna, który stanął w obronie Kwiatkowskiej (nazywał się Leon Ignaczak) zwrócił się wówczas sam do policjanta i

kazał się aresztować,

oświadczając, że jest przestępcą politycznym.

Kwiatkowska, po przesłuchaniu w komisariacie, zwolniono. Wytoczono jej sprawę o zakłócenie spokoju.

Ignaczaka natomiast pociągnięto do odpowiedzialności karnej, oskarżając go o agitację komunistyczną.

Wczoraj stanął on przed sądem okręgowym, który sprawę tę rozważał pod przewodnictwem wiceprezesa Illinicza, w asyście sędziów Kubiaka i Taubenszlaka. Oskarżał prokurator Suski.

Na sprawę Ignaczak twierdził, że był bardzo rozgoryczony, gdyż sam od dłuższego czasu nje nje za rabał i nje mógł znaleźć żadnej pracy. Stał więc w obronie kobiety, która znajdowała się w tej samej, jak i on sytuacji. Ignaczak mówił dalej, że nje jest komunistą i wogóle polityką się nje zajmuje. Pragnął tylko pracy, by móc zapewnić utrzymanie żonie i dzieciom.

Z zeznań świadków, zbadanych na rozprawie, wynikało, że Ignaczak wznosił okrzyki na cześć Rosji Sowieckiej i nawoływał zebranych, by w dniu 1 ma ja wzięli udział w ulicznym pochodzie w szeregach partji komunistycznej.

Sąd, po wysłuchaniu przemówień prokuratora, wydał wyrok mocą którego Ignaczak został skazany na 6 miesięcy twierdzy.

Advertisement for S. BELCHATOWSKI Export - Import, Wien IX, Kinderspitalgasse 1/8, telefon 25-600. Zalatwia we Wiedniu wszelkie zlecenia ze wszystkich dziedzin.

Advertisement for Skórzana Papierośnica! ZA 50 WIECZEK z pudełek tufek (Giz) ALTESSE MOKKA-PELNOWATKI. Uwaga! Luksusowe tutki z różnokolorowymi ustnikami.

Do wszystkich P.T. Graczy!

Posiadacze wszelkich wygranych oraz stawek zgłosic się mogą do nas po odbiór wygranych sum! Przypominamy, że w obecnej 5-ej kl. padło u nas wiele wygranych po zł. 20.000, 10.000, 5.000, 3.000, 2.000 i t. d.! Szczęście zawsze sprzyja naszym Graczom!

Losy 1-ej kl. u nas już do nabycia! Największa na Województwo Łódzkie, słynna z wygranych Kolektura

S. Jafka Piotrkowska 22 Piotrkowska 66 Pabjanice, Pl. Dabr. 3

Large table of lottery numbers for various classes, including 29 57 752 60 949 32002 167 269 356 406 42 62 541 33097 265 300 10 43 430 75 889 961 34258 318 82 579 35104 219 777 932 79 93 36029 480 570 946 37104 49 522 616 24 85 751 38008 56 93 131 283 637 93 39038 108 255 406 569 614 975. 40020 106 391 520 720 56 999 41395 546 42162 360 69 427 520 91 729 870 964 43 606 89 711 875 991 44016 319 29 575 45 143 63 215 24 759 71 46011 173 94 406 63 87 758 901 47174 406 710 78 96 804 48246 60 71 99 450 95 727 73 49131 338 736 62 77 833 95. 50085 479 93 517 639 759 909 51019 98 351 402 623 761 994 52197 722 32 940 53061 71 168 96 410 84 585 788 857 935 54297 404 25 725 835 47 55085 87 410 43 58 603 43 53 855 56010 31 415 532 602 762 801 14 34 57085 207 395 458 731 58116 564 600 92 99 775 859 59109 596 757. 60159 616 49 972 61030 67 62183 245 63456 677 715 80 883 64007 125 42 381 417 68 72 536 665 833 916 53 65037 241 352 464 994 66783 67312 494 581 616 91 821 68163 84 891 419 886 900 10 69084 307 727 50. 70009 24 93 367 441 516 91 980 71209 52 76 94 418 33 612 29 864 971 73 92034 113 63 341 59 411 528 36 73339 669 730 45 86 899 74119 31 232 501 634 67 764 830 966. 75171 390 759 865 79 935 76027 501 725 869 92 77709 78010 191 244 322 885 79084 142 278 81 858. 80120 431 71 724 94 806 66 81415 534 663 741 879 82163 243 444 892 83263 465 582 920 84155 484 503 803 85193 473 516 86043 63 113 375 670 807 87022 81 88 602 86 751 81 87 816 88247 302 23 89 644 58 793 842 962 89001 259 373 450 637 80 829 79 903 69. 90018 114 582 91060 387 905 92025 200 590 704 812 93339 91 430 524 939 94099 135 444 61 509 648 65 834 43 99 95041 69 75 168 249 531 675 87 88 96194 224 31 383 91 456 637 721 97023 32 164 230 39 328 60 81 572 933 98034 88 194 98 340 772 99285 86 353 428 686 733 65 906. 100019 340 434 567 83 676 88 101054 177 224 376 506 66 685 67 102048 82 101 6 16 63 80 437 65 535 774 813 39 103465 560 79 748 104049 187 336 53 675 835 54 58 938 105023 710 96 106419 809 935 107014 76 131 51 360 82 690 724 108001 383 92 670 777 827 109016 27 46 55 212 459 85 567 657 758. 110137 226 549 781 111064 99 179 272 498 514 28 743 840 93 112060 57 496 503 740 53 94 113144 386 543 670 753 850 79 903 29 114263 438 46 529 767 847 998 115096 100 15 279 898 981 116091 175 82 707 865 935 82 117177 483 773 118033 38 205 404 67 659 712 31 56 972 119345 602 926. 120296 434 58 506 778 831 946 121014 356 59 925 96 122047 84 132 551 606 79 83 123092 208 67 98 409 76 86 534 677 124031 60 181 501 44 90 677 875 959. 125208 707 126144 369 543 863 928 127049 267 452 955 128170 296 757 804 38 931 129058 74 78 271 302 683. 130000 339 70 96 592 740 77 965 131001 106 276 742 83 819 74 132420 945 133032 63 86 110 62 212 58 96 378 559 704 827 134014 243 374 416 90 135106 20 206 384 908 136151 341 727 939 137083 280 350 608 712 933 93 138092 175 239 581 854 139093 194 689 703. 140244 681 767 141129 317 31 466 565 753 954 81 142083 102 297 502 16 53 75 708 143074 109 73 81 215 480 604 15 759 70 857 82 144123 363 446 62 611 43 965 145023 92 604 146163 254 357 596 147347 94 486 561 738 864 148000 378 546 65 701 98 801 905 149112 80 250 674 779 861. 150027 844 91 936 151013 149 650 880 152169 268 376 86 901 52 153327 154066 85 148 352 469 75 514 790 802 155322 623 750 810 947 156259 351 761 74 85 874 158288 570 90 623 853 159065 88 253 79 302 417 850. 160013 111 276 320 421 98 504 693 728 161052 112 43 629 920 41 162139 443 707 57 928 163042 420 527 67 892 998 164084 132 294 453 515 29 31 59 745 934 165126 288 429 625 166160 294 304 36 444 88 736 872 945 77 167508 83 86 169064 307 587 914. 170016 24 272 465 96 745 66 856 93 171266 464 662 820 966 76 172086 230 374 173070 205 32 511 842 174294 730 41 813 61. 175221 401 534 52 86 859 176308 81 524 29 615 23 953 177052 71 135 55 355 629 708 178089 151 84 261 431 36 504 785 90 952 69 179024 152 383 503 651 884. 180024 301 40 445 622 750 51 82 905 181069 153 388 451 856 992 182298 446 794 183619 950 64 184086 101 314 572 721 859 185016 89 314 495 516 702 91 904 15 186309 17 498 508 10 887 936 89 187561 824 27 188136 68 284 344 648 77 81 921 189028 349 409 69 97 929. 190119 91 544 757 191063 216 397 402 597 791 883 950 192063 107 208 31 91 585 662 75 97 763 193164 823 194088 145 49 277 391 496 546 655 906 195103 293 323 70 436 559 196007 211 569 848 197267 97 310 55 476 799 929 198264 604 58 800 963 199462 626 897. 200120 36 443 70 550 980 92 201041 78 133 46 639 820 202139 238 374 560 600 744 81 86 98 843 976 203253 627 915 204122 208 376 614 854 87 205378 526 908 206094 472 737 45 207043 220 321 547 705 834 43 63 208273 75 456 545 95 647 703 75 989 209226 60 92 380 526 614 868.

Żebractwo-lukratywny zawód

Ludność Berlina wydaje na żebraków 180 milionów marek rocznie.—
Żebracy są równie szkodliwi, jak inni przestępcy.

Żerują na litości i łatwowierności ludzkiej.

Rozpoczęły się obławy na zawodowych żebraków w śródmieściu. Policja zatrzymuje żebrzących. Rewizje w ich mieszkaniach, jak również osobiste wykazały, że niektórzy z nich posiadali większe kwoty pieniężne i że żebractwo stanowiło dla nich nienajgorszy sposób zarobkowania. Kilka spraw skierowano do ukarania. Wydział opieki społecznej w najbliższym czasie o ile tylko otrzyma wyrok sądu grodzkiego na mocy ustawy o zwalczaniu żebractwa, wyśle pierwszy transport zawodowców do domu pracy przymusowej w Oltarzwie.

(Z. prasy)

Podobne notatki, jak powyższa, która obiegła całą prasę, ukazują się co pewien czas i dają wiele do myślenia tym, którzy zajmują się zagadnieniami kryminalistyki. W kołach fachowych coraz częściej dyskutuje się problemat, czy żebractwo interesuje władze bezpieczeństwa pod kątem widzenia walki z przestępczością. Nie ulega najmniejszej wątpliwości, że plaga żebractwa dotyka boleśnie interesów ogółu, stanowiąc dlań ciężar nie do zniesienia. Niestety, nie rozporządzamy dostatecznymi danymi statystycznymi, dotyczącymi żebractwa u nas, ale parę cyfr ze statystyki niemieckiej najlepiej zilustruje ogrom ciężaru, uciskającego gospodarstwo społeczne, dzięki istnieniu żebractwa w takiej lub innej postaci.

Według tych danych w samym Berlinie doliczono się 50.000 zorganizowanych żebraków, których należy dokładnie odróżniać od żebraków niezorganizowanych. Jest bardzo wielu żebraków, którzy zarabiają od 30 do 40 marek niemieckich dziennie. Ale jeżeli nawet przyjąć, iż przeciętny zarobek żebraka wynosi 10 marek dziennie, co jest już z pewnością dużo mniej od rzeczywistego dochodu, to sama ludność Berlina płaci na żebraków rocznie 180 milionów marek.

Statystycy przyjmują, iż w całej Rzeszy niemieckiej jest żebraków z pół miliona, co daje roczne obciążenie w wysokości 1 miljarda 800 milionów marek. W przeliczeniu na naszą walutę żebractwo obciąża budżet narodu niemieckiego sumą

około 4 miliardów złotych.

Jeżeli ludzimy się, że u nas sytuacja przedstawia się o wiele lepiej, to winniśmy czemredziej być wyprzeczani z błęd. Wydatki ponoszone na żebractwo przez społeczeństwo polskie nie obejmują, oczywiście, tak horrendalnych sumy, ale stosunek tych wydatków do naszego bogactwa narodowego jest z pewnością taki sam jak w Niemczech, a już napewno nie lepszy.

Gdybyż przynajmniej rzecz cała sprowadzała się do uszczerbku majątku z tytułu datków dobrowolnych. W rzeczywistości zaś dochodzimy coraz częściej do przeświadczenia, że o ile żebractwo samo przez się kryminalistykę mało interesuje, to tem bacniejszą uwagę władze bezpieczeństwa powinny zwrócić na osobę żebraka.

W myśl zgodnej opinii fachowców zawód żebraka jest w najwyższym stopniu lukratywny.

Rzeczywiście włamywacz albo bandyta ogłatająca z majątku swolch bliźnich za jedynym efektywnym wyczynem, żebrak zaś robi to stopniowo, powoli i systematycznie, w myśl znanej rzymskiej zasady: festina lente, spiesz się powoli. Rezultat jednego i drugiego jest wszakże ten sam, gdyż żebrak rozdziela tylko swoje zarobki na wielu poszkodowanych, ale w masie swojej

żebracy są równie szkodliwi dla ogółu, jak inni przestępcy.

Nie przeto dziwnego, iż żebrakom nógó świetnie się powodzi, a po śmierci żebraka zdarza się niejednokrotnie, iż zostaje pokazywany majątek, śmierć zaś w nędzy należy z reguły zapisać na karb rozrządnego trybu życia, no i nieumiejętności wyzyskania wszelkich możliwości, jakie daje intratny zawód.

Elite zawodu żebraczego stanowią ci, którzy

chodzą po mieszkaniach.

Są oni zazwyczaj zorganizowani w bandy z jaknajbardziej dokładnym podziałem całego miasta według dzielnic i ulic. „Nieuczciwa konkurencja” jest tępią w sposób bezlitosny. Żebracy są zaopatrzeni w szczegółowe listy „litościwych osób”, listy takie stanowią przedmiot wymiany, a nawet targów i handlu.

Każdy żebrak mieszkaniowy z listy wie dokładnie o pochodzeniu, stanie majątkowym i rodzinnym, zawodzie, upodobaniach i słabostkach tego, kogo raczy zaszczycić swoją wizytą. Aktorowi przedstawi się jako artysta bez chwilowego engagement, kupcowi — jako podupadły agent handlowy, dla duchownego będzie skruszonym grzesznikiem a dla przemysłowca — pro prostu bezro-

botnym. Ale warto byłoby spróbować mu dać zajęcie, aby przekonać się, że

porzuci je jeszcze tego samego dnia.

Bo i poco pracować, kiedy żebractwo jest zawodem i łatwiejszym i znacznie większe przynoszącym zyski.

Listy płatników bywają różne: gorsze i lepsze. Jeśli lista jest lepsza, żebrak jest ni stąd ni zowąd ziomkiem tego, kogo wizytuje i opowiada mu, że chwyciła go tęsknota za rodzinnym młatem i zabrakło mu akurat tych paru złotych na bilet.

A jeśli lista jest lepsza jeszcze, wynurza ją się wspomnienia z czasów dzieciństwa i szkoły, a w razie błędu jakiegos do miejsca lub czasu, nie należy się tem przejmować: pro prostu żebrak pomylił się co do pietra. Jeżeli zaś niema wogóle listy, to niezawodnym przewodnikiem są sztydżiki na drzwiach. Tu i ow-

dzie pomoże jakieś zaimprovizowane na poczekaniu wspomnienie, co już zależy wyłącznie od indywidualnych uzdolnień.

Tę arystokrację żebracza, wciskającą się do mieszkań i zbijającą w lekkim sposobie kapitały na ludzkiej naiwności unieszkodliwić można jedynie przez należyte uświadamianie ogółu zwłaszcza o pozycji, jaką żebractwo zajmuje w dziedzinie przestępczości. Jeżeli uprawiać filantropię, wspierać nędzarzy, przynosić ulgę cierpiącym, i w pewnej drobnej przynajmniej części łagodzić niesprawiedliwości wynikające z nierównomiernego rozdziału dóbr, to w żadnym razie nie należy popierać ani tolerować żebractwa, żerującego na głupocie ludzkiej, a będącego, co gorsza, najwznieśliwszą glebą dla chwastów przestępczości.

Adam Konarski.

Na jakie pytania odpowiemy podczas spisu ludności w dniu 9-go grudnia r. b. Każdy winien zeznawać sam o sobie.

Już został definitywnie ustalony zakres informacji, jakie każdy obywatel będzie musiał podać komisarzowi spisowemu w dniu 9 grudnia.

Odpowiednie zapytania są zawarte w podstawowym arkuszu spisowym — w „formularzu A”.

Z pośród cech demograficznych dotyczą one płci, daty urodzenia, miejsca urodzenia, stanu cywilnego, wyznania religijnego i języka ojczystego.

Wymagane są również szczegółowe informacje, dotyczące wykształcenia.

Skrupulatniej będzie zbadana kwestja zawodu. Notowaniu podlega nie tylko dokładna nazwa zawodu wykonywanego, lecz również rodzaj przedsiębiorstwa, w którym dana osoba jest zatrudniona. Obok zawodu głównego, rejestrowany będzie również zawód poboczny i stanowisko społeczne.

Nadto dla każdej osoby spisowanej podawane będzie pokrewieństwo, względny stosunek, łączący ją z głową gospodarstwa domowego (rodziny).

W specjalnych rubrykach formularza czynione będą adnotacje dla osób czasowo obecnych w danym mieszkaniu, względnie czasowo nieobecnych. W ten sposób możliwym będzie wyodrębnienie ludności miejscowej od napływowej, co ma szczególne znaczenie w miastach.

Z pośród innych formularzy spisowych, arkusze dla nieruchomości i budynków będą wypełniane na podstawie informacji uzyskanych od właścicieli

cieli względnie zarządców domów, pozostałe zaś mają przeważnie charakter zestawień ogólnych.

Dzisiaj ruszyła już pełnym biegiem maszyna drukarska, bijąca formularze dla powszechnego spisu ludności. W pierwszym rzędzie odbijane są podstawowe formularze „A”, jako najliczniejsze.

Dziennie drukuje się ich około pół miliona egzemplarzy — jest to mjara na tężnia prac przedspisowych.

Bezpośrednio po wyjściu z pod maszyny formularze te będą na miejscu pakowane i rozsyłane władzom spisowym t. j. starostwom i odpowiednim magistratom.

Próbne spisy.

Prace przygotowawcze do drugiego powszechnego spisu ludności, dokonywane od szeregu miesięcy w Głównym Urzędzie Statystycznym, dobiegają końca.

W ostatnich dniach przystąpiono do masowego druku i rozsyłania formularzy spisowych po całym kraju.

Rozpoczyna się drugi, najbardziej intensywny okres kampanji spisowej, polegający na przygotowywaniu w terenie.

Zostali już powołani we wszystkich powiatach referenci spisowi, a w miastach — naczelnicy komisarzy, którzy w chwili obecnej osobiście przeprowadza-

ją próbne spisy, celem praktycznego zapoznania się z techniką spisową, poczem niezwłocznie przystąpią do swych odpowiedzialnych zadań organizacyjnych.

W ciągu października we wszystkich województwach odbęda się zjazdy referentów spisowych, na których zostaną złożone sprawozdania z przebiegu akcji dotychczasowej i wyjaśnione wszelkie wątpliwości, powstałe w czasie spisu próbnego.

Jak będzie przeprowadzony spis.

Komisarze spisowi, zaopatrzeni w odpowiednie legitymacje będą obchodzili w dniu 9 grudnia t. j. w dniu spisu już od godz. 8 rano cały powierzony im do spisania okręg, dom po domu, mieszkanie po mieszkaniu.

Wszelkie wiadomości, dotyczące mieszkańców, będą zatem z reguły spisywane na terenie ich mieszkań, nie zaś uzyskiwane drogą pośrednią, przez zwracanie się do zarządców lub właścicieli domów. Do tego środka wolno się odwoływać jedynie w wypadku, gdy komisarz po kilkakrotnej bytności nikogo nie zastanie w domu.

Również nie wolno komisarzowi zwoływać głów gospodarstw w jakiejś jedno miejsce (np. do urzędu gminnego w rejonach wiejskich) i tam wypełniać formularze. W ten sposób spis jest oparty na tej słusznej zasadzie, że każdy winien zeznawać sam o sobie.

Zuchwale włamanie do 3-ej lecznicy kasy chorych w Łodzi.

(d) Wczorajszej nocy, jak już doniósł „Express”, dokonano zuchwałego włamania do nowowbudowanego gmachu trzeciej lecznicy kasy chorych przy ul. Łagiewnickiej 34-36. Włamywacze przy pomocy podrobionych kluczy, dostali się do sekretariatu lecznicy i zrabowali trzy podręczne kasetki, w których znajdowało się

około 16 tysięcy złotych.

Pieniądze te były przeznaczone na wypłatę dla lekarzy i personelu administracyjnego.

Włamywacze, jak następuje stwierdzono,

porzucili rozbite kasetki w polu przy ul. Ceglanej.

Jak stwierdziła policja, włamywacze doskonale byli obznajmieni ze sto-

sunkami panującymi w trzeciej lecznicy, kasy chorych. Byli to jacyś fachowcy, prawdopodobnie przyjezdni. „Pracowaliby” oni

w rękawiczkach

i dzięki temu nie pozostawili po sobie żadnych śladów.

Wczoraj w godzinach popołudniowych policja dokonała obław we wszystkich dzielnicach miasta. W jednym z bałuckich domów schadzek

przytrzymano dwóch mężczyzn, podejrzanych o udział we włamaniu.

Odwieziono ich do wydziału śledczego, gdzie odbyło się przesłuchanie, którego przebieg, ze względu na toczące się śledztwo, trzymany jest w tajemnicy.

OSOBISTE.

Łodzianka Ewa Henrykowska ukończyła wydział lekarski Uniwersytetu Stefana Batorego w Wilnie z tytułem doktora wszech nauk lekarskich.

NADESZLY: ŚNIEGOWCE

najmodniejsze (riorip)

TRETORN
PEPEGE

Przedsiębiorstwo Handlowe
M. FANTULIS
Ogrodowa 2 (róg Nowomiejskiej) Tel. 161-96
Główna 52 (róg Kilińskiego) Tel. 216-35

SPORT

Interesujące spotkania

o wejście do Ligi

W dniu dzisiejszym rozegrane zostaną w kraju trzy b. ważne spotkania o wejście do Ligi.

W pierwszym rzędzie duże zainteresowanie wywołało spotkanie między dwoma najpoważniejszymi kandydatami do promocji ŁTSG. i Naprzodem. Mecz ten rozegrany zostanie w Lipnie. Poza to rozegrają decydujące spotkania grupowe: 1 p.p. leg. z 82 p.p. oraz Rewera z 22 p.p.

W związku z meczem piłkarskim Polska — Belgia odbędą się w dniu dzisiejszym jedynie dwa mecze ligowe, a mianowicie: Czarni — Warta w Poznaniu i Lechia — Ruch we Lwowie.

Jędrzejewska pokonana

przez Niemkę Krahwinkel

W piątym dniu turnieju tenisowego w Meranie Jędrzejewska spotkała się w półfinale ze znakomitą tenisistką Niemką p. Krahwinkel. Polska grała b. dobrze uległa jednak po zaciętej walce Niemce w trzech setach.

Pierwszy set kończy się zwycięstwem Jędrzejewskiej 6:3, w dwóch następnych setach uwidacznia się jednak przewaga p. Krahwinkel, która wygrywa 7:5, 6:4.

RADJOPROGRAM

POLSKIE RADJO — ŁÓDŹ.

NIEDZIELA, dnia 11 października 1931 r.

10.00 Nabożeństwo z Krakowa.
11.35—11.50 Odczyt misyjny p. t.: „Październikowa niedziela misyjna”, wygł. ks. Alfonsa Treppowski (tr. z W-wy).

11.58—12.10 Sygnał czasu z W-wy, hejnał z Wieży Mariackiej w Krakowie, odczytanie programu na dzień bieżący.

12.10—12.15 Kom. meteorologiczny (tr. z W-wy).

12.15—14.00 Poranek symf. z Filharmon. Warszawskiej. Wyk. Ork. Filharm. pod dyr. J. Ozimskiego i Z. Adamska (wolonczela). W programie muzyka francuska 1) Berlioz: Uwert. „Karnawał Rzymski”. 2) E. Lalo: Koncert woloncz. 3) Saint-Saens: Karnawał zwierząt: a) Wstęp i marsz lwa, b) kury i koguty, c) Dzikie osły d) Żółwie, e) Stoń, f) Kangury, g) Akwarium, h) Osły, i) Kulotka, j) skamieniałość, k) labeź, l) Ptak w klatce (tr. z W-wy).
14.00—14.20 „Co to jest pieczarka i jak ją można sztucznie uprawiać”, Pr. F. Teodorowicz (tr. z W-wy).

14.40—15.00 „Gdzie można hodować pieczarki”, wygł. Pr. Teodorowicz (tr. z W-wy).
15.00—15.55 Muzyka polska w wyk. Ork. Jana Różewicza (tr. z W-wy).

15.55—16.20 Program dla dzieci. 1) „Co się dzieje na świecie”, tygodn. radiowy w oprac. J. Milewskiego. 2) „Legendy indyjskie”, wygł. prof. Al. Janowski (tr. z W-wy).

16.20—16.50 Transmisja z Brukseli meczu piłkarskiego Polska—Belgia.

16.30—17.05 Odczyt z Krakowa p. t. „Czy Angolia nadaje się na kolonie polski”, wygł. dr. Stanisław Leszczyński.

17.05—17.15 Płyty gramofonowe z W-wy.
17.15—17.30 „Zabytki kujawskie”, wygł. pr. Al. Janowski (tr. z W-wy).

17.45—19.00 Koncert popularny Ork. Pol. Państw. pod dyr. Al. Sielskiego z udziałem I. Gerałtowskiej (sopr.) i prof. L. Urstein (akomp.) (tr. z W-wy).

19.00—19.25 Rozmaitości.
19.25—19.35 Kom. sportowy łódzki.
19.35—19.45 Kalendarzyk filmowy i repert. teatrów.

19.45—20.15 Słuchowski M. Binom p. t.: „Opowieści Montmartre'u” (tr. z W-wy).

20.15—21.35 Koncert popularny. Wyk. Ork. P. R. pod dyr. J. Ozimskiego, E. Bandrowska-Turska (sopr.) i L. Urstein (akomp.) (tr. z W-wy).
21.55—22.10 Kwadrans literacki Powitanie Wł. Orkana pr. „Józyna” (tr. z W-wy).

22.10—22.40 Koncert solistów z Krakowa.
22.40—23.00 Kom. meteorol. sport. i polic. (tr. z W-wy).

23.00—24.00 Muzyka taneczna.

AUDYCJE ZAGRANICZNE

16.00. Medjolan. „Bajadera”, operetka Kalmana.

18.30. Berlin. Koncert kameralny.

19.20. Sztuttgart. „Ewangelista”, opera Kienzla. Tr. z Teatru Miejskiego w Moguncji.

19.35. Monachjum. „Fidelio”, opera Beethovena. Tr. z Teatru Narodowego.

20.00. Lipsk. „Gasparone”, operetka Millockera.

20.00. Langenburg. „Die goldene Meistersin”, operetka Eyslera.

20.40. Wiedeń. „Leben in dieser Zeit” słuchow. Eryka Kestnera.

20.45. Medjolan. „Il piccolo Marat”, opera Mascagniego.

Sportowcy polscy walczą dziś w Belgji

Lekkoatleci i piłkarze na starcie. — Przyjęcie ekspedycji polskiej. Transmisja Polskiego Radja odwołana.

W dniu dzisiejszym sport polski staje przed nową wielką próbą sił.

Wybrańcy lekkoatletyczni i footballowi naszego kraju staną na ziemi belgijskiej do walki z reprezentacjami Belgji.

Poraz pierwszy zmierzmy swe siły z przeciwnikiem, który zdołał już sobie wyrobić przychylną opinię w świecie sportowym.

Czy zwyciężymy? czy sport polski wyjdzie ze spotkań tych z honorem? oto pytanie, które dziś nasunąć się musi każdemu sportowcowi polskiemu.

W lekkiej atletyce możemy bez obaw oczekiwać wyniku. W tej gałęzi sportu belgowie nie są zbyt zaawansowani, w każdym razie ustępują nam.

Stwierdzili to zresztą sami belgowie w wywiadach udzielonych prasie. Belgowie nie ludzą się nadzieją zwyciężenia silnej polskiej reprezentacji lekkoatletycznej, niemniej jednak zapowiadają walkę, co rzecz zrozumiała musi spotęgować zainteresowanie tym spotkaniem.

Pabjanice.

ZJAZD DZIAŁACZY NIEPODLEGŁOŚCIOWYCH.

W dniu dzisiejszym odbędzie się w Pabjanicach zjazd byłych działaczy niepodległościowych z czasów od 1890 do 1916 roku, a pracujących na terenie Pabjanic i okolicy. Do komitetu organizacyjnego zjazdu należą: dr. Witold Eichler, Walery Kamiński, Janiszewski, Wójcicki. Na zjazd przybędzie p. starosta powiatowy Jan Walas i szereg osób zamiejscowych.

Na porządku dziennym — referat o ruchu niepodległościowym w czasie nie wolności w Pabjanicach oraz sprawa utworzenia koła b. działaczy niepodległościowych w Pabjanicach.

Celem koła ma być mieszenie samopomocy, życie towarzyskie i zbieranie materiałów, dotyczących prac na polu walki o niepodległość na terenie Pabjanic i powiatu łaskiego. Referat zasadniczy wygłosi p. J. Sutorowski z Warszawy.

Z ŻYCIA „ORLECIA”.

Miejskowe koło „Orlecia” prowadzi bardzo ożywioną pracę samowychowawczą. Co tydzień członkowie sekcji kulturalno-oświatowej wygłaszają interesujące referaty, które ściągają licznych słuchaczy.

Onegdaj p. Matusiakówna wygłosiła referat na temat: O walce z alkoholizmem. Po referatach powstaje zwykle ożywiona dyskusja, w której zabierają głos niemal wszyscy obecni.

„Orlecia” należy w Pabjanicach do najruchliwszych stowarzyszeń młodzieży, co należy przypisać umiejętnej kierownictwu.

WSTRZYMANIE WYREBU.

Po długich staraniach towarzystwo obywateli starego miasta „Rolnik” otrzymało zezwolenie na wyrub suchych drzew z lasu miejskiego. Przed kilku dniami zarząd towarzystwa przystąpił do wyrębu.

Na wiadomość o powyższym części obywateli, zwalczająca „Rolnika”, wybrała delegację, która udała się do urzędu wojewódzkiego w Łodzi, protestując przeciw wyrębowi lasu, który jest własnością całego miasta.

Urząd wojewódzki po rozpatrzeniu sprawy wydał zakaz wyrębu i wywożenia zrabanego już drzewa.

Policja otrzymała polecenie stwierdzenia, czy zarządzenie urzędu wojewódzkiego zostało wykonane.

W związku z tem wydano z lasu drwa i zawrócono wszystkie wozy, które były przygotowane do wywożenia drzewa.

Przy zaburzeniach w trawieniu, bólach żołądka, zgaszczeniu, wymiotach, zawrotach głowy bólach głowy, miganiu przed oczami, podrażnieniu nerwów, bezsenności, ogólnym osłabieniu, niechęci do pracy naturalna woda gorzka Francuska — Józefa pobudza do wypróżnienia i ułatwia krwioobieg. Ządać w aptekach i drogeriach.

Nasza reprezentacja lekkoatletyczna wzmocniona została niemal w ostatniej chwili młodym i wielce obiecującym sprinterem pomorskim Gruningiem pozatym udała się do Belgji w składzie poprzednio już podanym.

Brak co prawda wśród naszych wybrańców Kostrzewskiego i Trojanowskiego II, jednakże spodziewać się możemy, że i bez tych zawodników polacy przywożą zwycięstwo.

Gorzej przedstawia się sprawa z meczem piłkarskim. Belgowie w tej dziedzinie sportu mają już ustaloną markę. W statystyce swojej ma belgijska piłka nożna do zanotowania piękne sukcesy nad najsilniejszymi zespołami europejskimi.

Spotkanie piłkarskie stoi więc pod wielkim znakiem zapytania. Nasza reprezentacja, która wystąpi przeciwko belgom w składzie:

Fontowicz, Martyna, Bułanow, Kotlarczyk II, Wilczkiewicz, Mysiak, Szczepaniak, Pazurek, Nawrot, Kossok, Wypijewski będzie miała bardzo trudne za-

danie z reprezentacją gospodarzy, która hołduje innemu systemowi gry w football aniżeli polacy.

Belgowie grają ostro, szybko, posuwając się nawet do brutalności, która zresztą w belgijskim sporcie piłkarskim nie jest uważana za niedozwoloną.

Szczególnie lubią się belgowie w atakowaniu bramkarza. Gdy bramkarz chwyci piłkę musi być niezwykle czujny, gdyż w tym momencie kilku napastników już znajduje się przy nim, starając się wybić mu piłkę z rąk.

Czy polacy postawią stawić opór temu systemowi gry, czy nie zaskoczy on ich nagle? Oto pytania, które nasuwają się przed meczem piłkarskim.

Należy jednak przypuszczać, że polska reprezentacja footballowa wyda z siebie wszystko, by uzyskać jaknajbardziej zaszczytny wynik i by godnie obronić barwy państwowe na ziemi belgijskiej.

Ekspedycja sportowców polskich udała się do Brukseli w piątek w godzinach porannych.

Po drodze dołączyli się zawodnicy z innych miast Polski. Reprezentanci polscy przybyli do Brukseli w sobotę o godz. 12-ej w południe gdzie oczekiwani byli przez przedstawicieli sportu belgijskiego dziennikarzy oraz kolonję polską.

O godz. 14-ej odbył się obiad wydany na cześć gości polskich, poczem ekspedycja polska zwiędzała miasto.

W dniu dzisiejszym o godz. 14-ej rozpocznie się mecz lekkoatletyczny a o godz. 15-ej mecz footballowy.

Zapowiedziana przez Polskie Radio transmisja meczu Polska — Belgja nie dojdzie do skutku, ponieważ Polskie Radio natrafiło na cały szereg trudności technicznych.

ODCZYT PROF. TOKARZA.

Istniejący od roku komitet wojewódzki obchodu setnej rocznicy powstania listopadowego, przeda dziś w niedzielę odczyt profesora uniwersytetu krakowskiego i warszawskiego Wacława Tokarza pod tytułem: „Nadzieje i zawody rządu powstania listopadowego”.

Profesor Tokarz należy do najwybitniejszych polskich historyków a w dziedzinie studiów nad historją wojskowości może się wykazać największymi rezultatami z pośród żyjących. Jest przymiotem specjalistą w badaniach nad samem powstaniem listopadowym i w zakresie studiów przygotowawczych. Wydał on mianowicie kolejno pracę o armji Królestwa Kongresowego, następnie pracę o sprzysiężeniu Wysockiego i nocy listopadowej, pisaną z prawdziwym talentem, wreszcie w stułeciu rocznicę „Wojny polsko-rosyjskiej 1830 i 1831 r.” To ostatnie dzieło stanowi imponujący tom o 600 zgórą stronach; pomimo swych rozmiarów pod względem jasności i obrazu całokształtu działań nie pozostawia nic do życzenia znacznie przewyższa najbardziej dotychczas używane dzieło rosyjskiego generała Puzyrowskiego o wojnie 1831 roku. Profesor Tokarz odegrał również bardzo wybitną rolę w organizacji studiów nad historją wojskowości i wojskowości wogóle w Polsce odrodzonej, jako pisarz i redaktor naukowych czasopism wojskowych.

Odczyt, który odbędzie się dziś w niedzielę, poświęcony będzie stosunkowi rządu powstania do naczelnego dowództwa a więc dotyczy polityki wewnętrznej powstania, dotychczas w nauce nieopracowanej.

Miejsce wygłoszenia odczytu — sala Towarzystwa Kredytowego, Pomorska Nr 21, godz. 5-ta po poł. Wstęp za opłatą złotego.

METODA BERLITZA

Każdy wie z własnego doświadczenia podczas kilkuletniego pobytu w szkole średniej że nauka języka obcego w zbyt licznej klasie daje małe rezultaty i jest prawie równoznaczna ze stratą czasu i pieniędzy. Ażeby zapobiec temu prawdziwa Metoda Berlitz, która jest stosowana tylko w Instytucie języków obcych przy ulicy Piotrkowskiej Nr. 86, organizuje małe grupy od 2 do 4 osób, co daje uczniom podczas lekcji możliwość bezpośredniej wymiany myśli z nauczycielem.

Kancelaria przy ul. Piotrkowskiej 86 przyjmuje zapisy codziennie od godz. 12 do 1.30 i od 5 do 9 wieczór. — Próbné lekcje bezpłatne.

Dr. med.

JAN POLAK

chor. wewnętrzne i alergiczne
(astma, pokrzywka, reumatyzm, atretyzm, migrena i inne)

6-go Sierpnia 22, fr. i p.
tel. (4-1) — przyjm. 5-7-ej.

Leczenie metodą Zeileissa.

Tomaszów - Mazowiecki

SAD ROZJEMCZY DLA SPRAW ŁOWIECKICH.

W związku z rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej o prawie łowieckim, powołany został na terenie tułejszego miasta sąd rozjemczy do spraw o wynagrodzenie szkód łowieckich. Na czele tego sądu stanął z nominacji starostwa p. Herman Jabner.

Z KOMITETU DLA NAJBIEDNIEJSZYCH.

Wyznaczona na dzień 25 b.m. loteria fantowa, której dochody zasilić miały fundusze komitetu odłożona została na dzień 8 listopada.

Komitet wydaje obecnie 335 porcji dziennie. Z początkiem listopada komitet wydzielać będzie 1000 porcji dziennie.

BYŁY PREZES RADY MIEJSKIEJ ZA WIESZONY W CZYNNOŚCIACH.

Obecny kierownik szkoły powszechnej w Jerzowie powiatu brzezińskiego, były prezes rady miejskiej w Tomaszowie p. Wincenty Rybak zawieszony został w czynnościach. Przeciwno p. Rybakowi wdrożono dochodzenie dyscyplinarne.

PETKIEWICZ W TOMASZOWIE.

Na ostatnim posiedzeniu POW. I FW. przy udziale organizacji sportowych postanowiono zaprosić na dzień 18 listopada b.r. do naszego miasta słynnego biegacza Petkiewicza na zawody lekkoatletyczne.

W dniu tym prócz zawodów odbędzie się wieczorem zabawa w sali rady miejskiej.

PRZED WYMIAREM PODATKU OD LOKALI.

W najbliższych dniach magistrat przystąpi do wymiaru podatku od lokali, placów, nieruchomości.

W związku z tem magistrat wzywa wszystkich właścicieli nieruchomości do zawiadomienia o każdej zmianie lokatorów wraz z podaniem poszczególnych budynków, lokali i nieruchomości.

Z RYNKU PRACY.

Sytuacja na rynku pracy w ostatnim tygodniu nie uległa zmianie. Na dzień wczorajszy, według danych tutejszej ekspozytury PUPP-u, liczba bezrobotnych wynosiła 2503 osób w tem 809 kobiet.

Ze wszelkich zasiłków korzystało 390 osób.

UWAGI AKADEMIKÓW.

Akademickie biuro emigracyjne w Łodzi zawiadamia studentów wyjeżdżających do Francji, Belgji i Niemiec, iż grupy ulgowe w rezerwowanych wagonach do wyżej wspomnianych krajów odchodzą regularnie w następujących terminach: dnia 14, 17, 21, 24, 26, 28, 29, 31 października, 3, 7, 11, 18, 25 listopada, 2 grudnia.

Zmiany przyjeżdżają się 5 dni przed terminem odjazdu każdej grupy.

Jednocześnie A. B. E. zawiadamia iż załatwia ulgowe wizy francuskie, zaznaczając, że konsulat francuski wykluczył ostatnio wszelkie pośrednictwa prywatne przy wydawaniu wiz. Akademickie biuro emigracyjne jest czynne codziennie od godz. 4-ej do 7-ej po poł. w lokalu Z.S.G.S. Malcabi, Gdańska Nr. 40.

PROF. DR. WILHELM STEKEL.

LISTY DO MATKI.

Przestępstwa naszych dzieci.**Kiedy synowie kradną... — Namiastka czynów seksualnych. — Wyśłać chłopca z domu. — Co dzieci czytają.****List 37-my****Autoryzowany przekład dr. Sawła Klingerera.**

Droga Przyjaciółko!

Jakże się Pani powinna czuć szczęśliwą, że dzieci Jej, dzięki rozsądnemu wychowaniu, normalnie się rozwijają! Naturalnie, że zdarzają się małe zaburzenia wahan, wykołajenia, a czasami i poważniejsze problemy, wymagające rozstrzygnięcia, lecz zawsze udaje się Pani przebrnąć przez wszystkie trudności i dalej wychowywać swe dzieci na ludzi szczęśliwych i statecznych.

Wypadek przyjaciółki Pani, której syn tak ciężko sprawia jej kłopoty, kradnąc z domu i zaciągając lekkomyślnie długi, nie jest bynajmniej odosobniony. Aczkolwiek tragiczny jest los matki, która widzi swe jedyne dziecko na manowcach, a pomóc mu nie jest w stanie, jest to jednak obrazek powszedni, który psychjatom codziennie prawie staje przed oczyma.

Ratunek jest mimo to możliwy! Należy dzieci takie usunąć z ich codziennego środowiska i oddać pod opiekę analityka. Pod tym względem stosunki znacznie się dziś na lepsze zmieniły. My rozumiemy dziś, że przestępstwo jest chorobą i że wszelka kara jest bezcelowa; młodociane serce staje się przez to bardziej zatwardziałe. Dawniejsze domy po prawy były niczem innym, jak więzieniem, w którym dzieci, stykające się z elementem już doszczętnie popsutym uczyły się dopiero zasad zbrodni i przechodziły wyszkolenie we wszystkich gałęziach przestępstwa. Obecnie panuje w tych zakładach nowy duch. Młodzi chłopcy i dziewczęta są wychowywani na wolności, są poddani przez sumiennych lekarzy analizie, zamilowanie do dobra, budzi się w nich z całą starannością i kształci się ich poczucie społeczne; w taki sposób zostają oni uratowani dla siebie i społeczeństwa.

Z Ameryki, która wiele pod tym względem zdziałała, przedostały się do nas instytucje sądów dla nieletnich. W większości wypadków karze się młodocianych tylko warunkowo, to znaczy, że kara musi być odcierpiana tylko w wypadku powtórzenia przestępstwa. Jeśli młodociany przestępca nie powtarza swych czynów, to po pewnym czasie kara wygasa i uważa się go za niekaranego dotychczas, co dla dalszych jego losów ma ogromne znaczenie. Wiele młodych ludzi nie mogło się utrzymać na dobrej drodze mimo najlepszych zamiarów, a to dlatego, że jako karani nie mogli już sobie nigdzie znaleźć pracy.

Przedewszystkiem musimy tu wspomnieć o „kradzieży domowej” — przypadek syna przyjaciółki Pani. O kradzieży we wczesnym dzieciństwie pisałem już w poprzednich listach. Tym razem chodzi o kradzieże osób, które już przeszły okres dojrzewania, mają około dwudziestki, o których można sądzić, że już nie podlegają dziecięcym impulsom. Okradają oni rodziców, rodzeństwo, a są przytem tak szczwani, że żaden zamiek nie może niczego przed nimi uchronić. Pojmami na gorącym uczynku, solen nie obiecują, że to się już nigdy nie powtórzy, żalują swego czynu, płaczą, widząc ból swej matki, lecz mimo wszelkich obietnic i przysiąg, znowu wracają do swego nałogu. Najniewinniejszy jest ten typ, który ogranicza się do okradania członków swej rodziny i to najbliższej. Gorzej przedstawia się sprawa, jeśli działalność swą przenosi również i na dalszych członków rodziny, a jeszcze gorzej, jeśli poszkodowani są obcy ludzie.

Chodzi w tych wypadkach o „działania impulsywne”, a właściwie o „przesunięte impulsy”, które służą namiastką czynów seksualnych. Ponieważ błędy wychowawcze, które są podstawą tego cierpienia, popełniane są zazwyczaj w dzieciństwie, to też w takich przypad-

kach jedynym raunkiem jest leczenie analityczne i usunięcie ze szkodliwego środowiska.

Do typu tego zbliżony jest ten, który stale i gdzie się tylko da zaciąga pożyczki; jest to typ o pewnym zabarwieniu hochstaplerskim; pożyczone pieniądze trwoni zazwyczaj na prawo i lewo. Kupuje zupełnie mu niepotrzebne rzeczy, które potem darowuje, lub niszczy. Najczęściej zaś zużywa pożyczone pieniądze, by zyskać sobie sławę bogacza.

We wszystkich tych przypadkach rozchodzi się o próbę wytrzymałości i cierpliwości rodziców. Czy ojciec zapłaci długi? Według skali jego ofiarności mierzy dziecko wielkość jego miłości. Są to dzieci, które nie czują się dostatecznie kochane przez rodziców; które są nastawione „na przekór” w stosunku do nich lub też zazdrośni są o swe bar dziej udane rodzeństwo. Jeśli przypadki te poddajemy analizie, wówczas natrafiamy na bardzo smutne stosunki rodzinne. Przypominam sobie pewien przypadek w którym ojciec miał kochankę, a matka rewanżowała mu się pięknem za nadobne. Już podczas pierwszych seansów syn wyraził się w sposób następujący: „Jeśli ojciec może tyle pieniędzy wydawać na swoje kochanki, to może również płacić i moje długi.”

Często w takich przypadkach ojcowie są w domu moralistami, prawia kazania, a sami żyją w jaskrawym przeciwieństwie do głoszonych przez siebie zasad.

Oczywiście, że nie dowodzi to bynajmniej, że w etycznie wysoko stojących rodzinach, nie zdarzają się podobne wypadki. Coprawda nie zaobserwowałem jeszcze nigdy przypadku, w którym nie popełniono błędów wychowawczych. Nie należy jednak z tego powodu czynić rodzicom wyrzutu, albowiem sztuka wychowywania przez długi czas była w zupełnym zaniedbaniu. Srogość uważana była za najlepszą metodę wychowawczą („Kogo ojciec kocha, tego karci”).

Pedagogika jest młodą, jeszcze wiedza. Wielu rodziców sądzi, że dają swe mu dziecku najlepsze wychowanie, a dopiero później dowiadują się, że popełnili błędy zasadnicze. Na pocieszenie służyć im może świadomość, że chcieli jaknajlepiej.

We wspomnianej noweli Marji Ebner—Eschenbach, „Pierwszy uczeń”, przedstawiony jest syn nieszczęśliwego małżeństwa, którego ojciec zmusza, by został i był pierwszym uczniem. Dziecko musi się ciągle uczyć, uczyć i uczyć, ojciec kontroluje każdy jego stopień. Pewnego razu chłopiec zawodzi i ze strachu przed ojcem, topi się. Złamany ojciec wrzeszcza matkę, dla której chłopiec był wszystkim, aczkolwiek nie żywiła dla męża żadnego uczucia. Zbliża się do niego, głaszcąc go pieszczotliwie i pociesza: „Wszak tyś chciał jaknajlepiej!”

O ile więc surowość we wczesnej młodości jest grubym błędem, gdyż dziecko powinno zawsze odczuwać że jest kochane, o tyle wykroczenia dorosłych dzieci wymagają odrębnego traktowania. Czy należy zatem tolerować do mowy kradzieże i płacić długi z obawy szańbienia dobrego imienia?

Ważne jest wiedzieć, że zbytnia pobłażliwość w takich wypadkach jest równie ciężkim błędem wychowawczym. Jeśli ojciec chętnie płaci pierwsze długi, to może liczyć napewno, że syn, mimo obietnic i dobrych chęci, znowu popełni to samo wykroczenie. Następny dług będzie znacznie większy. Sumy za dłużenia wzrastają szybko w zastraszającą progresję poty, póki rodzice przychodzą z pomocą.

To też nie należy w żaden sposób

płacić pierwszego długu, nawet jeśli syn popadnie przez to w największe kłopoty, nawet jeśli grozi samobójstwem i jeśli chodzi nawet o „długi honorowe” (długi karciane). Rodzice muszą pozostać nieubłagani i uzależnić zapłcenie długu od pewnego terminu i z pewnymi zastrzeżeniami.

Ponieważ chodzi o chorych, więc wszelkie zarzuty i wielkie sceny dramatyczne są bezcelowe i na nic się nie zdadzą. Należy oddać dziecko w opiekę lekarza analityka, który drogą analityczną stwierdzi przyczyny tego impulsu. Lekarz ma ewentualnie rozstrzygnąć, czy chorego należy usunąć z jego środowiska. W większości wypadków rozchodzi się o konflikty domowe, które prowadzą do tych impulsów.

Często już samo oddalenie z domu rodzicielskiego zdziałać potrafi cuda. Jakże często słyszy się historyjki o nieudanych synach, których wysłano do Ameryki i którzy tam zrobili świetną karierę. Ja znam wiele podobnych wypadków. Jedyny syn ciężko pracującej wdowy, która powtórnie wyszła zamaż, wprowadził ją w wielki kłopot przez zaciągnięcie poważnych długów. Poradziłem, by go wysłano z domu do wuja do Hamburga, gdzie też zachowywał się bez zarzutu, piastując bardzo odpowiedzialne stanowisko. Po czterech latach wrócił, mimo moich ostrzeżeń, do Wiednia, gdyż matka sądziła, że jest już zupełnie wyleczony. W krótkim jednak czasie znowu zaczął zaciągać pożyczki i to na wielką skalę. Analityczne leczenie wykazało motywy jego postępowania: zazdrość o ojczyzna, o którym sądził, że wyzyskuje jego matkę. Matka prowadziła interes, a ojczym był urzędnikiem. Syn uważał, że matka, wydając zbyt wiele na utrzymanie domu i chciał przez swe długi pewną część matczynych pieniędzy przeciągnąć na swą stronę.

Ci, którzy robią długi są często graczami. Bardzo łatwo popadają młodzi ludzie w złe towarzystwo, gdzie uprawia się gry hazardowe i pijatyki. Gra jest bodaj najniebezpieczniejszą namiętnością dla parapatycznych młodzieńców. Pokusa zdobycia większych sum, i to bez pracy, jest zbyt wielka, by się jej mogli oprzeć. Ideałem tych wszystkich młodocianych wykołajeniów jest: maksymalny zarobek przy minimalnej pracy.

Kto obserwuje np. publiczność na konnych wyścigach, ten zdumiony będzie, widząc masę młodych ludzi, którzy namiętnie śledzą za przebiegiem wyścigu i drżącymi dłońmi oddają swój ostatni grosz na totalizator. Prawie zawsze rozchodzi się o parapatycznych młodzieńców, którzy mimo wszystkie swe znajomości i przyjaźni z dzikiejami popadają w końcu w długi, a często kończą samobójstwem. Niestety, nie posiadamy dostatecznych praw, któreby ochraniały młodzież. Udział w tych wszystkich imprezach w których rozchodzi się o ryzyko i hazard powinien być stanowczo młodzieży zakazany.

Jeśli gracz zdobył większą sumę, wówczas droga do hochstaplerstwa stoi przed nim otworem. Potrafi odpowiednio się ubrać i wejść w kontakt z osobistościami ze świata arystokracji, noszących głośne i utytułowane nazwiska, dodaje sobie odpowiedni tytuł i robi aluzje do swej tajemniczej misji.

Gra związana jest najczęściej z pijatyką i ekscesami seksualnymi, a przy tej okazji młodzieńiec styka się z najgorszym elementem, częstokroć z zawodowymi przestępcami. Homoseksualizm jest odznaczeniem w tych sferach i daje okazję do łatwego zdobycia pieniędzy.

Smutny ten obraz uzupełnia się, jeśli młodzieniec lub młode dziewczę popad-

nie w grono narkomanów. Zostają wówczas morfinistami, kokainistami lub jędnem i drugim... Smutny to obraz!

Biedni rodzice, którzy muszą zrezygnować ze swych dumnych planów i nadziei. Zwykle leczenie w takich wypadkach nie wystarcza, gdyż namiętność do narkomanii silniejszą jest od najlepszej woli i największego wpływu lekarza. Chory musi być umieszczony w zamkniętym zakładzie gdzie środkami przymusowymi oducza się go od jego zgubnego nałogu. Leczenie to jest zresztą bezskuteczne, jeśli nie jest połączone z psychoanalizą, która działa na chorobę skutecznie.

Gorzej przedstawia się sprawa, jeśli ten pęd asocjalny skierowany bywa na działalność przestępczą. Przestępczość wśród młodocianych znacznie się wzmożyła i to nietylko dzięki wojnie. Niema się zresztą czemu dziwić, jeśli się weźmie pod uwagę, że teatry, kina literaturna wciąż wracają do zbrodni, jako do najulubieńszego swego tematu.

Romanse kryminalne i detektywistyczne historie cieszą się wciąż jeszcze największą poczytnością. Ostatnimi laty importujemy z Ameryki sztuki teatralne, robiące konkurencję kinom i skrojone wszystkie na jedną modłę. Popelniono zbrodnię, aresztują niewinnego, którego omal nie skazano na śmierć przyczem rozprawa sądowa odbywa się w teatrze; publiczność trzymana jest w najwyższym napięciu, aż w końcu następuje nieoczekiwany zwrot i okazuje się, że oskarżeni są zupełnie niewinni, a osoby o których nikt się nie domyślał że mają coś wspólnego ze zbrodnią, były faktycznie poszukiwanymi zbrodnia rzami.

A teraz parę słów o bibliotece. Dzieci zazwyczaj sięgają po książki jakie w domu znajdują. Ile smutnych przypadków mógłbym opowiedzieć ze swej praktyki! Dziewczęta, które w ukrytym zakątku biblioteki znalazły pornograficzne książki i zatruwają swą duszę i fantazję, kierując swe życie na fałszywe tory.

Kto chce mieć zdrowe dzieci, dbać musi o to, aby w domu były tylko dobre książki. Wiedza w każdej postaci nawet o życiu seksualnym nie jest szkodliwa, lecz nie jest rzeczą obojętną, czy pierwsze wiadomości czerpie się z kołuzi, czy też z czystego źródła.

Będąc gościem w jakimś domu przełączam sobie zawsze bibliotekę. Z książek wnioskuję o tem jaki duch panuje w tym domu. Idąc dalej, powiedziałbym: „Pokaż mi twe książki, a powiem ci jakie jest duchowe oblicze twych dzieci”.

Dr. W. St.

LENIUCH.

— Ten Bazgralski rozleniwiał się do tego stopnia, że przechodzi ludzkie pojęcie. Maluje on teraz tylko zimowe krajobrazy, żeby nie malować na drzewach liści..

ILJA ERENBURG.

Przedmowa do nowej powieści.

Bo, co już napisałem i co jeszcze napisać bym mógł...

Ilja Erenburg napisał nową powieść p. t. „Najświętsze skarby”, którą zaopatrzył następującą przedmową:

(lu) Ostatnia moja praca p. t. „1000 PS” stanowiła „kronikę naszych czasów”, praca niniejsza jest normalną powieścią. Nie jest to jednak powieść sensacyjna. Swen Olsen jest romantyczniejszy i nieszczęśliwszy niż Ivar Kreuger, Pjczek nie wytrzymuje porównania z Bata, a pozatem na całym świecie nie znajdziecie tak sympatycznego lotra, jak Willjam Weinstein. Bohaterowie mej powieści są tworamj mej fantazji, budowałem jej charaktery według ludzkich prawzorów.

Inaczej jednak przedstawia się sprawa z akcją tej powieści. Ja jej nie tworzyłem. Akcję mej powieści tworzyli ludzie współcześni, niemający żadnego związku z literaturą. A więc treścią jest porozumienie między trustami chemicznymi, walka koncernu zapałczanego o monopol, sytuacja w Austrii, słowem — te wszystkie posunięcia, które poprzedzają ostatnie tchnienie. W Genewie nazywa się to „Paneuropa” i pachnie jodo-

formem lub wyziewami rozkładającego się ciała.

Książka ta napisana została półtora roku temu. Jednołitego frontu jeszcze nie stworzono, ale pacjent również jeszcze nie umarł. Agonja trwa. Oczywiście, że będą mi zarzucali przesadny pesymizm: „kolory są nazbyt jaskrawe” i t. d.

Czytelników, których zakończenie tej książki nie zadowoli, autor może poczęstować kilkoma dalszemi rozdziałami, poświęconemi ostatnim wydarzeniom:

A więc: Bruening po powrocie do Paryża udał się przedewszystkiem do kościoła Notre Dame de Victoire.

W Paryżu nastąpiło otwarcie nowego domu publicznego „Sifinks”. Na poświęcenie lokalu zaproszono przedstawicieli prasy, polityki, literatury i sztuki.

W Szwecji rozstrzelano górników.

W Czechosłowacji żandarmj wymordowali całą masę rolników. Na ławie oskarżonych zasiedli nje żandarmj lecz poseł robotniczy. Posła zamknięto. Zabitych pochowano.

Pisarz Panait Istrati wniósł do władz francuskich podanie o uzyskanie francuskiego obywatelstwa. Oświadczył przy-

tem, że jego rewolucyjność nie jest z tego świata.

W Ameryce farmerzy topią zboże. W Brazylii plantatorzy palą kawę. W Chinach głoduje 10 milionów osób.

Codzienne topi się kilku ludzi w nurtach Hudsonu, Tamizy, Szprewy i Sekwany. Nie mają oni ani chleba, ani kawy. Są to tak zwani bezrobotni.

Madame Juliette Nerta pobija rekord w Paryżu w „tańcu maratońskim”. Tańczyła bez wytchnienia kilka miesięcy. Publiczność czuwała pilnie nad tem, aby nikt z tancerzy nje sledził zbyt długo w ubikacji.

Król Alfons przeprowadził się z Madrytu do Fontainebleau. Austrjacki Rotzydł przeprowadził się z Wiednia do Londynu.

Emil Ludwig napisał książkę o Lincolnie. W Ameryce w ciągu jednego roku zlinczowano 47 murzynów.

Sąd Najwyższy uniewinnił Pereta i Vigala, znanych z afery Oustrica. W Anglii skazano na chłostę chłopca, który ukradł trzy jabłka.

Znana firma „Bock” wypuściła na

rynek nowy gatunek cygar po 5 dolarów sztuka. Przy kupnie ponad 100 sztuk — rabat.

Oto kilka nowych rozdziałów dla mej książki. Nie gniewajcie się więc na autora. Jeżeli jest to książka waleczowa, to w każdym razie nje autor jest tym, który stracił rozum. Jeżeli jest to książka o trupach, to w każdym razie nie autor jest tym, który śmierdzi.

Robotnicy nie piszą powieści. Robotnicy stoją przy bje gnającej wstędze. Szukają płacy. Głodują. Czasami otrzymują tygodniówkę. Czasami woska sje im do ręki kartkę wyborczą. A co się tyka większości literatów, to piszą oni o swych estetycznych duszach, o miłości, lub o szlachetnych bohaterach. Otrzymują za to pieniądze i nagrody Nobla. Czytając ich książki, czytelnik wzdryhu wzruszony.

Ja również mógłbym pisać o miłości. Ale zamiast tego wolę pisać o sir Williamie, który łaził na czworakach, o pałacie, zapałkach i dyplomacji. Trudno, każdy robi to, co umie...

Ilja Erenburg.

Żyjemy dłużej, niż przed wojną

Przeciętny wiek — 57 lat. — Człowiek winien żyć 150 lat. — Niezwykle postępy medycyny. — Nowy środek usypiający.

(r) W ostatnich czasach świat lekar ski zainteresował się zjawiskiem, które każdemu człowiekowi wydać się musi niezwykle dziwnem i nieprawdopodobnem. Chodzi o to mianowicie, że wbrew wszelkiej logice, wbrew poszwechnie panującemu przekonaniu, że ludzie po wojnie żyją krócej, stargani nerwami i nieregularnym życiem — ostatnie badania stwierdzają, że dzieje się wręcz przeciwnie, że okres życia ludzkiego przedłuża się w ostatnich latach coraz bardziej. Ludzie żyją obecnie dłużej, aniżeli żyli przed wojną.

Wiadomą jest rzeczą, że na ślad wszelkich odkryć i wynalazków ludzie wpadają przeważnie drogą przypadku. Tak samo i na fakt przedłużenia życia ludzkiego zwróciły uwagę lekarzy, zupełnie przypadkowo, statystyki towarzystw ubezpieczeniowych całego świata. Towarzystwa, ubezpieczając swych klientów na wypadek śmierci, muszą dokładnie obliczyć, na podstawie statystyk z ubiegłych lat, jak długo żyć może ich klient, jaką sumę zdoła, w okresie swego życia, wpłacić do kasy towarzystwa i wiele będzie mogło zarobić na tem towarzystwo. Obliczenia te są bardzo dokładne i ścisłe — w tym celu towarzystwa zatrudniają najwybitniejszych matematyków i statystyków. Najmniejsze błędy mogą przynieść miljonowe straty — nic więc dziwnego, że wyliczenia te przeprowadza się precyzyjnie i skrupulatnie.

Otóż statystyki te stwierdziły, że przeciętnie człowiek żyje w okresie obecnym 57 lat, podczas gdy przed wojną uważano za przeciętny wiek życia człowieka tylko 45 lat. W ten sposób, w stosunkowo krótkim czasie nasze życie przedłużyło się o 12 lat. Jest to cyfra bardzo poważna, a zjawisko tak ciekawe i niezwykle, że nie można było przejść nad niem do porządku dziennego. Dzieje się tak we wszystkich niemal krajach. W Ameryce i najzdrowszym kraju Europy — Szwajcarii okres życia człowieka wynosi 57 lat. W Anglii i krajach skandynawskich ludzie żyją obecnie przeciętnie 55 lat (przed wojną 42), w Niemczech i Austrii — 50 lat (przed wojną 40), a we Francji 48 lat (przed wojną 37).

Cyfry dla każdego niemal kraju są różne, fakt jednak pozostaje niezmienny. Okres życia ludzkiego przedłużony został o 10—12 lat, mimo wstrząsów, jakie ludzkość przeżyła podczas wojny, mimo zmienionych na gorsze warunków bytu, mimo denerwującego, wyczerpującego, szalonego tempa życia, jakie panuje obecnie na świecie.

Czem tłumaczy się to zjawisko? Bezwzględnie, w pierwszym rzędzie, szalonym postępem medycyny, która znalazła sposoby walki z wieloma chorobami, jeszcze do niedawna uważanymi za nieuleczalne. A po za tem przyczyniło się do tego polepszenie higienicznych warunków życia, bardziej racjonalne odżywianie i t. d.

Postęp w tej dziedzinie jest bardzo wielki. Ale gdy uprzytomnimy sobie, że daleko jeszcze nie wszystko dokonano dla polepszenia higienicznych warunków życia, że ludzie nie mieszkają i nie żyją jeszcze tak, jak mogliby by żyć — rozumiemy, że znaczne przedłużenie życia ludzkiego jest zupełnie możliwe. Śmiało przepowiednie prof. Miecznikowa i Woronowa, że nastąpi okres, w którym człowiek będzie żył przeciętnie 150 lat, przestają być fantazją naukową.

Jeśli chodzi o medycynę, to stwierdzić należy, że największe zasługi przy przedłużeniu życia ludzkiego ma bez wątpienia jeden dział — chirurgja. W chwili obecnej wykonywane są operacje, które przed kilkunastu laty uważane były jeszcze za absurd. Ten postęp chirurgji stał się możliwy dzięki wynalezieniu środków narkotycznych, które pozwalają lekarzom godziny całe przetrzymywać pacjenta na stole operacyjnym. Niedgdyś ludzie konali pod nożem chirurga nie tylko od utraty krwi i zakażenia, lecz dlatego, że ich system nerwowy nie był w stanie znieść piekielnych bólów. Lata 1845, 1846 i 1847 — przyniosły radykalną zmianę. W latach tych wynaleziono trzy narkotyki — gaz rozweselający, eter i chloroform. Wkrótce dokonano odkrycia systemu stosowania miejscowego znieczulenia i od tego czasu chirurga znacznie się rozwinęła. Jakżeż bardzo należy się dziwić, że na ławach szkolnych amusa się

uczniów do zapamiętania chronologicznych dat wielkich pobjowisk, nie zwracając uwagi na istotnie wielkie daty w historii ludzkości. Wszyscy pamiętają rok wyprawy Napoleona na Moskwę — któż jednak wie, w którym roku wynaleziono chloroform?

Należy jednak stwierdzić, że dotychczasowe narkotyki nie są zupełnie doskonałe. Usuwają ból, ale nie usuwają panicznego strachu człowieka przed operacją. A strach jest potężnym czynnikiem i nierzadkie są wypadki śmierci ze strachu. I oto lekarze, równolegle z postęпами chirurgicznej techniki, pracowali nad wynalazkiem nowych środków narkotycznych, które działałyby natychmiast, momentalnie, a nie jak obecnie, gdy pacjent przez kilka minut męczy się, nim oświadczy nim zbawczy sen.

Niema takiej rzeczy, której nie stworzyłby geniusz ludzki. Przed kilku dniami rektor uniwersytetu w Hubingen, prof. Kirchner, wystąpił z rewelacyjnym oświadczeniem o nowym narkotyku, który nazwał awertinem, a który posiada cudowne własności. Narkotyk ten zastrzykuje się do weny łokciowej. Działa on momentalnie w ciągu kilku sekund, nie wywołując żadnego nieprzyjemnego uczucia — przeciwnie uczucie błogie i miłe. Prof. Kirchner, który wypróbował na sobie działanie nowego narkotyku, opowiada o nim:

— Przez kilka sekund miałem wrażenie, że wypilem kielich szampana. Później wszystko minęło i do dnia dzisiejszego nie mogę uwierzyć, że natychmiast zasnąłem i spałem przez dłuższy czas. Zdawało mi się, że narkoza zupełnie nie działała. Obudziłem się nie z uczuciem przygnębienia i nieznośnego ciężaru, lecz z uczuciem miłym, pokrzepionym i rzeźki.

Nauka dzie naprzód szybkimi krokami. Rozwija się chirurgja, rozwijają się inne działy medycyny. Bliski jest ten dzień, kiedy nie będzie już na świecie takiego schorzenia, które nie mogło by być wyleczone. Dzisiaj życie ludzkie przedłużyło się przeciętnie o 12 lat. Kto wie do jakich rezultatów dojdzie ludzkość w miarę dalszego swego rozwoju.

Wl. Tat.

Pogrzeb kryzysu gospodarczego

Amerykane pocieszają się, jak mogą.

Przed kilku dniami wzięty uroczystość pochowany na miejskim cmentarzu w New-Yorku „wielki sekretarz”, czyli kryzys gospodarczy. Trumna, zawierająca nieboszczyka, objechała na dwupłetrowym karawanie, wyszła z głównej ulicy New-Yorku, zatrzymała się niekroć przed gmachami banków, głośno magistramu, oraz różnym przedsiębiorstw, jak „Palmolive”, „Woolworth Building”, itd., gdzie wygłoszone zostały liczne przemówienia o wielotysięcznych rzesz, uczestniczących w pogrzebie.

Na słupach ulicznych i na ścianach domów kilometrowe afize opiewały wszystkie przekroczenia i szkody, jakie wyrządził w ciągu swego krótkiego życia kryzys gospodarczy, syn pp. Dalrym i Chciwości urodzony w 1929 r.

Liczne orkiestry grały w czasie pochodu marsze żałobne, jednak tłumy obecne na pogrzebie nie zachowywały się bynajmniej poważnie. Zamiast podniosłego skupienia dało się zauważyć podniecenie, przechodzące chwilami w spontaniczne wybuchy rozradowania. Tak np. przed gmachem Treasury padali sobie ludzie w objęcia, a przed „Empire Building” gromada studentek wykonała taniec dziękczynny.

Pogrzeb kryzysu ekonomicznego urządził w New-Yorku niezwykle czynny i ruchliwy klub-stowarzyszenie pod nazwą „Dobry Interes”. „Dobry Interes” jest jednym z propagatorów ruśnienia prohibicji w Ameryce, stąd też i narwa, jaką nadano jednemu z rodziców kryzysu gospodarczego — Dalrym — tak bowiem nazywają dzisiaj w Ameryce prohibicję. Członkowie „Dobrego Interesu” jechali w zamkniętych samochodach tuż za karawanem, wsiadali w czarnych żakietach i cylindrach. Wygłosili też szereg mów pogrzebowych, których ideą przewodnią było często powtarzające się zdanie: „Patrzcie, pierwsze pogłoski o zniesieniu prohibicji zabiły kryzys ekonomiczny, dawny dobrobyt dopiero wówczas powróci, gdy prohibicja istotnie zostanie zniesiona”.

J. K.

ZAMIAST LEKARSTW — OBREĆCZE MIEDZIANE.

Prof. Łokowski odkrył nowy sposób leczenia wszelkich chorób przy pomocy... drutu.

Człowiek jest tylko doskonałym aparatem radiowym.

Wielki znak zapytania rozpięty na firmamencie naszego nieba i nie mniej wielki znak zapytania, zamknięty w kołmórce drobnoustroju — to w zasadzie jedno i to samo zagadnienie bytu. Patrząc przez teleskop czy mikroskop, staramy się dotrzeć do zagadek wszech bytu, do źródła praprzyczyny. Zarówno na niebie jak i w kropli wody objawia się wszechświat; i tu i tam podziwiamy jego potęgę nieskończoną.

Jest rzeczą prawie pewną, że przestrzeń międzygwiazdowa zamieszkała jest przez drobnoustroje, które przenoszą się tak jak owe dobre i piękne wróżki w bajce na promieniach światła. Biolodzy stwierdzili na ziemi obecność bakterij zupełnie nieznanymi i jakby obcych naszemu światu. Te dziwne drobnoustroje są niezwykle odporne na wysokie i niskie temperatury, potrafią być niemal w próżni i są w porównaniu z „naszemi” bakteriami doprawdy istotami „nie z tego świata”. Dokładne badania wykazały, że istotnie, swe tajemnicze drobnoustroje pochodzą nie z naszej planety, że przeszły do nas z innego ciała niebieskiego — najpewniej z Marsa.

Biologia i kosmogonia — nauka o kołmórce i nauka o wszechświecie — te dwie dziedziny wiedzy obejmują z dwóch krańców owe nierozwiązalne zagadki życia i wszechbytu; dwie te dziedziny wiedzy splatają się niezwykle mocno i zdobywie jednej — tak napozór krańcowo odległej od drugiej — rzucają w odchłanie drugiej coraz to nowy promień światła.

Człowiekiem, który za kilka lat będzie może uważany za największego geniusza jakiego wydała ludzkość; człowiekiem, który — zdaje się — potrafił dać rozwiązanie tego, co niemal duch ludzki a priori uważa za nierozwiązalną, człowiekiem — wreszcie — który w naukowej teorii w niezwykły sposób splata wiedzę o kołmórce z wiedzą o ciałach niebieskich i dale harmonijnie rozwiązuje sprawę bytu — jest roslanin żyjący i pracujący w Paryżu — Jerzy Łokowski.

Łokowski twierdzi, że kołmórka — a więc podstawowy materiał, z którego „zrobiony” jest człowiek, zwierzę i roślina — nie jest niczem innym jak rezonatorem elektrycznym. Czemu w rodzaju aparatu radiowego. Kołmórka jest obwodem oscylującym, składającym się z kondensatora i cewki indukcyjnej. Obwód utworzony jest z chromatyny — włókna, będącego głównym składnikiem jądra kołmórki — i wijącego się wokół siebie jak cewka — oraz z rurko watej substancji izolującej jak cholesterolina, plastyna itp., wypełnionej masą o dobrym przewodnictwie elektrycznym. Oba końce włókna — cewki są id siebie oddzielone materia izolującą; tworzą za tem kondensator. Całość działa jak obwód oscylujący, t. j. przyjmuje i nadaje fale elektrycznomagnetyczne o niezwykle wysokiej częstotliwości, zmiennej i zgodny określonej dla każdej kołmórki. Z chwila, gdy obwód tego rodzaju zostaje wytracony ze swej równowagi wahań — następuje choroba lub śmierć kołmórki, i naodwrot: gdy kołmórka jest chora wówczas następuje utrata jej równowagi elektrycznej.

Te mikroskopowe rezonatory elektryczne — kołmórki — są ładowane promieniami kosmicznymi — promieniowaniem krótkofalowym, które ustalili Kohlhoester i Hess, które badał Millikan i dla których w pierwszym rzędzie wniósł się w stratosferę profesor Piccard. Promienie te mają swe źródło w przeobrażeniach fizycznych, zachodzących na gwiazdach stałych i w przestrzeni międzygwiazdowej. Promienie te przenikają przez płyty ołowiane metrowej grubości, są bardziej aktywne niż najtward-

doświadczenie na jeziorze Bodeńskim). Żywa kołmórka reaguje na te promienie jak odbiornik radiowy; udzielają się jej drgania, którym podlega ona stale.

Przez wszechświat przepływają jednak najrozmaitsze rodzaje promieni, i niektóre z nich wytwarzają w kołmórce drgania odchylające ją od równowagi: drgania chorobowe. Z owych drgań uboższych wymienimy dla przykładu: burze elektromagnetyczne, wywołane przez działalność plam słonecznych, wtórne promieniowanie w warstwach geologicznych spowodowane promieniami kosmicznymi, ponadto wytraćić zdrową kołmórkę z równowagi może również promieniowanie innej kołmórki, kołmórki bakterij, której udało się przeniknąć do danego ciała. Wreszcie kołmórka może utracić równowagę swych drgań, gdy drogą przemian chemicznych nastąpi zmiana jej spójników elektrycznych: naprzykład wraz z posunięciem wiekiem kołmórki, przybiera ona coraz więcej globuliny a jej kondensator powiększa swą pojemność: czas przekreślił kondensator, u aparatu radiowego częstota oscylacji kołmórki zmienia się: kołmórka pracuje nienormalnie — jest chora.

Stąd bardzo prosty sposób leczenia schorzeń najrozmaitszych, a między innymi i raka.

Promieniowanie, któremu poddane są kołmórki, należy utrzymać w równowadze i „odfiltrować” od niego promienie niepożądane.

OSIAGA SIĘ TO PRZEZ ODPOWIEDNIE STOSOWANIE OBREĆCZY METAŁOWYCH.

zakładanych choremu na szyję, na ramiona i w pasie.

W tem miejscu rzecz wydaje się co najmniej fantastyczna. Lecz dla poparcia swych teoryj czyni Łokowski rewelacyjne wręcz doświadczenia, których wyniki nic wspólnego z fantazją nie ma-

ją. Ponadto uczony tej miary, co profesor d'Arsonval, członek instytutu i inni znakomici badacze, potwierdzają doświadczenia Łokowskija.

Sam twórca nowej teoryj tak pisze o swych pracach:

„O rezultatach, jakie osiągnąłem w leczeniu roślin chorych na raka przez zastosowanie mych obrećczy oscylacyjnych, złożył profesor d'Arsonval na posiedzeniu paryskiej Academie de Sciences z dnia 2 kwietnia 1928 roku sprawozdanie najzupełniej pozytywne.

Prof. D'Arsonval skontrolował me doświadczenia ze stycznia roku 1925, w których dowolnie wybrany egzemplarz geranium, z zarażonych w dniu 4 grudnia roku 1924 rakiem, poddałem memu leczeniu zapomocą zwojów z drutu miedzianego. Narosił rozwijała się jeszcze w dniu 30 stycznia normalnie, jednak roślina rosła dalej, podczas gdy wszystkie inne poddane kontroli rośliny zmarły. Pod koniec lutego była już rośliną zupełnie wyleczoną a narosił skarlałciała, odpadła. W dniu 23 marca r. 1928 roślinę fotografowano wraz z kręgiem oscylacyjnym, którym była nieprzerwanie otoczona. Porównanie zdjęć z dnia 30 stycznia i z 23 marca roku 1928 świadczy o niezwykłym rozwoju rośliny, która w ciągu 3 lat powiększyła się dziesięciokrotnie i osiągnęła wysokość 140 centymetrów.

O zasosowaniu obrećczy Łokowskija u ludzi donosi włoski badacz raka profesor Attili na kongresie radiologii, odbytym we Florencji w roku 1928. Profesor Attili poddał w szpitalu San Spirito w Sassa w Rzymie 6 chorych leczeniu za pomocą kręgów oscylacyjnych, założonych jako naszyjniki. Nie bacząc na to, że we wszystkich wypadkach zachodziły komplikacje wywołane recydywą, skonstatował prof. Attili po kilku tygodniach dzięki stosowaniu obrećczy (zwy-

czajne spirale z drutu mosiężnego z izolowanymi końcami, bez żadnych aparatów pomocniczych) zmniejszenie bólów postępowe zmniejszenie się obrzeków i wreszcie zupełne zniknięcie stwardnienia tumorów.

Pozatem obrećczami, które stwarzają z zewnątrz warunki odpowiedniego oscylowania w kołmórkach, wynalazł Łokowski dwie inne metody leczenia: pierwsza metoda przez zastosowanie generatora krótkofalowego dostarcza kołmórkom również z zewnątrz energii w postaci fal najkrótszych, druga zaś polega na traktowaniu wewnętrznym przez zastrzyki pewnego rodzaju serum z rozgotowanych niewyrośniętych cebul. O niezwykle aktywnych falach, jakie wydziela cebula, pisali już liczni uczeni z Gurwiczem i Stemplem na czele. Promieniowanie z cebul zostało nawet przez tych uczonych nazwane „promieniowaniem bilogicznym” lub mitogentycznym.

Wróćmy jednak od lecznictwa do teoryj. Ponieważ każda żyjąca kołmórka odbiera i przyjmuje energię promieniową o pewnej określonej częstotliwości, podaje Łokowski również proste wyjaśnienie fenomenów telepatji i sugestji jak i owego tajemniczego instynktu ptaków przelotnych, które z roku na rok trafiają stale do tych samych okolic — pod tę samą strzechę.

Ptaki odbierają przytem jakby mel-dunki radiowe w trzech półkolistych kanałach labiryntu usznego ułożonych w trzech płaszczyznach pod kątem prostym. Taki układ płaszczyzn pozwala ptakom na dokładne notowanie skąd nadchodzą fale elektromagnetyczne o specyficznej dla danych stron częstotliwości. Łokowski dla poparcia swej tezy wskazuje na fakt niezwykle ciekawy: oto gołębie pocztowe, gdy znajdują się w okolicy aparatu nadawczego krótkofalowego natychmiast tracą orientację i fruwać zupełnie bez celu; fale radiowe uniemożliwiają gołębiami dokładne notowanie odbioru fal, pochodzących z miejsca przeznaczenia, do którego ptak leci. Podobny proces odbywa się, gdy drapieżne ptaki nocne „widzą” w nocy najdrobniejsze ptaki i owady: to fale jakie dany owad, ptak lub mały ssak emanuje — odbiera drapieżnik i kieruje się prosto na swą ofiarę. W ten sposób znajduje samczyk — motyl drogę do samiczki, która przed chwilą, często w b. znacznej odległości, wyszła z poczwar-ki.

Zasada specyficznej oscylacji elektromagnetycznej wszystkich żyjących kołmórek — przejawia się w całej naturze, przejawia się we wszechświecie. Łokowski nazywa to zjawisko „powszechną radiacją”. Ona to każe reagować człowiekowi z różdżką na podskórna wodę, na źródła mineralne lub na pokłady dóbr kopalnianych. Zasada powszechnej radiacji można wyjaśnić śmierć mikroobów w roztworze srebra — kiedy to obwód oscylacyjny kołmórek zostaje zamknięty przez metal zawarty w roztworze. Z odmetów wszechświata płynie ku nam energia promienista: wszystko co żyje żywi się tą energią i ona jest bodźcem wszystkich instynktów ludzkości: od głodu ciała do głodu żołądka.

Teoria Łokowskija posiada niewątpliwie wiele słabych punktów. Zawodowy uczyony będzie miał łatwe zadanie w obaleniu niektórych jego twierdzeń. Jednak teoria ta poparta jest licznymi wręcz osłupiającymi doświadczeniami i dokumentami: nie można oprzeć się ich sile przekonującej.

Profesor d'Arsonval w ten między innymi sposób wyraził się o pracach Łokowskija:

„Pomysł szaleńca tem różni się od pomysłów uczonych, że doświadcze-
nie pierwsze było, a drugie potwierdza...”
AK — S. Gł.

Literaci zarabiają miliony. Oczywiście nie u nas, lecz... w Anglii.

Znana jest powszechnie rzeczka, że że przeciętne zarobki ludzj pióra nie są wielkie. Oczywiście zdarzają się wyjątki, kiedy dzięki wielkiej popularności jakiegoś utworu, autor zdobywa njetylko sławę, ale i znaczny majątek. Wypadki takie zdarzają się jednak bardzo rzadko, a przynajmniej w Polsce. Najlepiej zresztą dzieje się zagranicą. Na palcach możnaby policzyć tych autorów, którym talent pisarski przysporzył pokaźny majątek.

Jest wszekże kraj, który stanowi pod tym względem zasadniczy wyjątek. — Kraj, w którym literaci są wyjątkowo dobrze opłacani i w którym dorabiają się swoją pracą literacką wielkich majątków. Tym krajem jest Anglia. Tam artysta i literat njetylko ma zabezpieczony doskonale byt, ale łatwo dochodzi do poważnego majątku.

W pierwszym rzędzie wymienić należy dwóch pisarzy, którzy zdobyli dzięki swej pracy literackiej milionowe fortuny. Jednym z nich jest Bernard Shaw, drugim — Herbert Wells. Majątek każdego z tych pisarzy przekracza milion funtów szterlingów. Na trzecim miejscu stoi Edgar Wallace, który zarabia przeciętnie rocznie 80,000 funtów szterlingów. Książki Wallace'a cieszą się niezwykle popularnością w Anglii i na całym świecie i jeśli jego zarobki nie przekroczyły dochodów Shawa i Wellsa, to tłumaczy się wyłącznie tem, iż dzieła jego wydawane są wyłącznie w wydawnictwach popularnych.

Na czwartym miejscu stoi John Irv-ing, którego zarobki wynoszą 50,000 funtów rocznie, następnie Jack Cristley, Arnold Bennet i t. d.

Znakomity dramaturg John Galsworthy posiada kilka własnych wili i żyje, jak magnat. Dochody jego przekraczają 50,000 funtów rocznie.

Są to oczywiście asy literatury angielskiej. Jednakże i mniej znani pisarze zarabiają w Anglii poważne kwoty. Nje dawno przeprowadzono statystykę, która wykazała, że przeciętny zarobek literata angielskiego wynosi 1000 funtów miesięcznie. Najniższy zarobek — 300 funtów szterlingów miesięcznie. Z powyższego wynika, iż nawet mniej popularny pisarz ma zabezpieczony byt i nawet bardzo dostatnie życie.

Anglia jest wogóle rajem dla świata artystycznego. Nietylko literaci, ale rzeźbiarze, malarze i t. d. nje skarżą się tam na złe zarobki. Statystyka, o której wspomnieliśmy powyżej, objęła również artystów. I jak wynika z niej, niema w Anglii takiego malarza czy rzeźbiarza, który nje zarabiałby co najmniej 200 funtów szterlingów miesięcznie, co pozwala mu na wykwiłtne utrzymanie.

Rzeźbiarz Filip de Laszlo, przebywający stale w Londynie zarabia przeciętnie 100,000 funtów rocznie. Malarze sir William Orpan, Auguste John — zarabiają powyżej 50 tysięcy funtów rocznie.

Wspomnieć wreszcie należy o ludzjach nauki. Uczeni angielscy nie są po zostawieni swemu losowi. Mają oni w zupełności zabezpieczony byt, albowiem wystarczy, aby jakikolwiek uczyony napisał wartościową pracę, by natychmiast zakupiła ją londyńska akademja umiastności, wydała ją i wypłaciła jej autorowi wielkie tantiemy.

Chorzy na rypury i różne kalectwa!!!

RUPTURY, jakoteż kalectwa nie wolno zaniedbywać, gdyż skutki dla życia ludzkiego są bardzo niebezpieczne. Ruptura staje się wielką jak głowa ludzka, spowodować może śmiertelne powikłania kiszek.

Specjalne lecznicze bandaże ortopedyczne gumowe mojej metody usuwają radykalnie najniebezpieczniejsze i najzastarszałe rypury u mężczyzn, kobiet i dzieci bez operacji. Na skrzywienie kręgosłupa, przeciw tworzeniu się garbów i gruźlicy kości lecznicze gorsety ortopedyczne. Dla skrzywionych nóg płaskich i bolących stóp wkłady ortopedyczne. Sztuczne nogi i ręce. Zakład ortopedyczny.

Spec. I. RAPAPORT

ortoped, ze Lwowa, Łódź ul. Wólczńska Nr. 10, front, parter, tel. 221-77.
UWAGA: Osobiste jawienie się chorych jest konieczne. Ubezpieczonych w Kasie Chorych m. Łodzi przyjmuje.

PODZIĘKOWANIE.

Ta droga wyrażam moje najszerokojsze podziękowanie wielkiemu specjalście W. Panu Dyr. J. Rapaportowi, zamieszkałemu w Łodzi przy ul. Wólczńskiej Nr. 10, za umiejscowienie mi przepukliny, dziś czuję się zabezpieczony przed tem nieszczęściem i w dowód mej głębokiej wdzięczności składam publiczne podziękowanie.

Ferdynand Maurer
wieś Augustów koło Łodzi.

Wasze zdrowie, Szczęście i powodzenie życiowe, Duże ofiary materialne zależne są od jakości towaru. Nie każdy dowolnie zachwyci się towar, lecz w ciągu dziesiątków lat w całym świecie wypróbowana jakość zasługuje na Wasze zaufanie.
TYLKO „OLLA“

TRAN

LECZNICZY
nadszedł
APTEKA
ST. HAMBURGA I S-ki
Łódź, Główna 50, tel. 218-61.

Zatw. przez M. W. R. I. O. P.

SZKOŁA
RYUNKU i MALARSTWA
została otwarta d. 15 września b. m. przy ulicy Piotrkowskiej 71
m. 10, III piętro,
Zapisy codziennie od 5-9 w kancelarii Szkoły.

Klinika Położniczo-Ginekol. Dra med. S. DRUEBINA

6 go Sierpnia 15-17, tel. 153-10
uruchomiony został oddział położniczy na III-ej kl.
Ceny porodu wraz 10-dniowym pob.
na I kl. zł. 350—, na II kl. zł. 250—
na III kl. zł. 190—.

Przy każdym porodzie obecny jest Dr. DRUEBINA
Wznowiono przyjęcie chorych po cenach leczniczo od 9.30—11

Zatwierdzona przez Władze Państwowe Szkoła Kosmetyczna

D-ra Marji Lewinsonowej Śródmiejska 27
(Dawniej Cegielniana 6)
Wykłady i zalecia praktyczne prowadzone są przez lekarzy specjalistów. Informacje i zapisy od 10 do 8

NAJSKUTECZNIEJSZE i NAJTAŃSZE

środki lecznicze — to
ZIOŁA LECZNICZE DRA BREYERA
zatwierdzone przez Min. Zdrowia, odznaczone złotymi medalami w Nicei i Brukseli
skuteczne w chorobach:
Zaflegmienie płuc, gruźlica, astma, kokałusz, wszelkiego rodzaju kaszle, reumatyzm, artretyzm, nerwobóle, skrofle, wszelkie zanieczyszczenia krwi, nieczystość cery, wypryski skórne, kataru żołądkowo-kiszczkowe, hemoroidy, zatwarzenia, biegunka, żółtaczka, wszelkie choroby wątroby i innych organów brzośnych, choroby nerwowe, bezsenność, bóle głowy, otyłość, zwapnienie tętnic i t. d.
Można nabywać niemal w każdej aptece lub składzie aptecznym — albo w wytwórni
**POLHERBA Sp. z o. o., Skrzynka 48-g
KRAKÓW PODGÓRZE**
Kto chce leczyć się ziołami — niech zażąda darmo z wytwórni broszurki „Jak odzyskać zdrowie“

Nie remontujcie

waszych mieszkań przed przeprowadzeniem dezynfekcji przeciw pluskwom (domieszki do farb nie są radykalne).

Tylko świeca dezynfekcyjna „FUMIGATORE-CIMEX“ uśmierca bezpowrotnie pluskwy wraz z zarodkami.

Przeprowadzamy dezynfekcje mieszkań pod gwarancją.

Zakłady Chemiczne „SALVATOR“, Katowice

Przedstawiciel:

Inż. Juljusz Hamer i S-ka, Łódź, ul. 6. Sierpnia Nr. 1.

Dzwoń 136-69 Szybka Pomoc Krawiecka 156-61

PIOTRKOWSKA 110.
Prasuje, czyści, pierze i farbuje waz. garderobę. — Północna 13
Odbiera i odsyła własnymi gońcami. Szybko, tanio i solidnie.
Z powodu kryzysu, wyjątkowo! Pranie garnituru od 7 zł., swetru od 1.50.

Pierwszorządny Zakład Krawiecki

H. ROZENCWEIG

Łódź, Piotrkowska 105, tel. 156-58

Wykonuje wszelkie zamówienia pg. ostatnich jesienno-zimowych modeli.

Specjalność roboty tuzrzane. Ceny przystępne.

TUTRA

w wielkim wyborze w surowym i gotowym stanie

PO CENACH PRZYSTĘPNYCH

i na dogodnych warunkach polecają

B. F. i J. PIETRUSZKA

2 Zielona Nr. 2. -- Telefon 142-38.

Marzeniem Każdej Kobiety
to zgrabna i ładna figura.
Gorsety, staniki, bustonosze, paski ortopedyczne, lecznicze wg. najnowocześniejszych paryskich modeli
poleca
po cenach wyjątkowo niskich dyplomowa pracownia paryska
„FEMINA“
PIOTRKOWSKA 93.
III piętro, front, m. 9.

Z maturą lub bez

jeśli pragniesz jeszcze otrzymać przyjęcie na uczelnie zagraniczne — nie oddawaj sprawy osobom niepoważnym. Jedyne szybko i pewnie załatwia M. Spieberg, Pomorska Nr. 40, codz. 4-9 w.

SKLEP frontowy

do wynajęcia zaraz, Zachodnia Nr. 17, wiadomość u dozorczy.

Pianina i Fortepiany

firm krajowych i zagranicznych na dogodnych warunkach
poleca H. FINSTER
Zakątna 79, tel. 168-69.

KUPON RADJOWY

okaziciel niniejszego otrzyma aparat radiowy 3 lampowy na całą Europę Komplet za zł. 210

„Elektros-Radjo“

Śródmiejska 5, tel. 156-59.

Pań

inteligentnych poszukuje do łatwej pracy akwizycyjnej na miasto Łódź i prowincje. Panie chętne i energiczne, którym zależy na stałej posadzie, mogą się zgłosić z dokumentami w poniedziałek i wtorek 10—12 i 3—5. Firma „Sanitas“, Zachodnia 72, I p., front.

Zakład Kuśnierski Ch. W. TYGIER

dawniej Traugutta 5, przeniesiony został na ul. Piotrkowską Nr. 114, tel. 119-42.
Wykonuje wszelkie roboty w zakresie kuśnierstwa wchodzące po cenach przystępnych.

Bacność!

Bocian się zbliża czy masz już bieliznę niemowlęcą?

Specjalny dział OBUWIA dzieciennego

Buciki od zł. 11.—

Pantofelki od zł. 9.80

do nabycia u

J. FRYMERA

Piotrkowska 75 Filje: Piotrkowska 112, Piotrkowska 148

BERLITZ!

7 rok szkol. SCHOOL OF LANGUAGES

Do you speak English fluently?

Parlez-vous français couramment?

Sprechen Sie Deutsch fließend?

(DYR. JAMES W. ANDERSON)

Nauczycielami są rodowici Anglicy—Francuzi—Niemcy. Met. konwersac. Najszybsze rezultaty. Specjalne grupy dla początkujących: Angielski, Francuski 9 zł., niemiecki 8 zł. miesięcznie. Koresp. Handlowa, Zapisy codziennie od 12—1.30 i 6—7

TYLKO

Piotrkowska 39 Fr.

PIERWSZORZĘDNA STAŁA EGZYSTENCJAII

SZUKAMY poważnych, zdolnych panów, którzy chcieliby stworzyć sobie stałą, naprawdę dobrą egzystencję przez objęcie zastępstwa Kasy Oszczędnościowo-Budowlanej która daje swoim członkom znaczne korzyści i skrócony czas wyzeleniania

DAJEMY wysoką prowizję stałe zajęcie. Przy dobrych wynikach pracy oddajemy generalne zastępstwo. Ułatwiona praca, albowiem przydzielamy szybko żadaną długoterminową pożyczkę. Oferty należy skierować do Powozecznej Kasy Oszczędnościowo-Budowlanej i Hipoteczno-Kredytowej, Kraków, Skrytka 29

Ależ nie! prezerwatywy

„PRIMEROS“ są doskonałe.

BERLITZA met. prawdziwa 7 rok szkol.

KURSY JEZYKÓW OBCYCH

uznane przez państwo
ENGLISH
FRANÇAIS
DEUTSCH
ITALIANO etc.

Konwersacja, literatura, korespondencja handlowa. Profesory cudzoziemcy. Małe grupy od 2 do 4 osób, lekcje prywatne. Szybkie rezultaty. Zapisy codziennie od 12 do 1 1/2, i od 5 do 8-ej. Próbne lekcje bezpłatnie. Piotrkowska 86 m. 9 front (nowy lokal).

Magazzino Italiano

Nicola Sanatore, Łódź, Piotrkowska 91.
Modna biżuteria, skóry wytłaczane, wyroby alabastrowe, sztykretowe, majolika, wazony, szkło artystyczne i inne przedmioty
dla podarunków.
Specjalność: reparacje przedmiotów alabastrowych i sztykretowych, wyrobów jubilerskich, nawlekanie pereł i korali. Niskie ceny — doskonały towar.

Za opłatą jedynie 5zł. miesięcznie

przyjmujemy do stałej konserwacji aparaty radiowe wszelkich systemów, wraz z ładowaniem akumulatorów i reperacją tychże.
Wielką dogodnością dla wszystkich posiadających aparaty, gdyż odpada stała troska o niefunkcjonowanie w dniu najwięcej pożądanego.
Radjo - Elektra
Jerzy Krzyżanowski - Andrzej 4, tel. 201-04.

Uchwała.

W sprawie odroczenia wypłat firmy Pe-pe-ge, S-ka Akc. w Grudziądzu na wniosek dłużniczek działającej przez Zarząd zastąpiony przez adwokata dr. M. Schönbacha w Warszawie Sąd Grodzki w Grudziądzu postanowił przedłużyć w myśl art. 12. Rozp. Prez. Rp. Pol. z d. 6.III.1928 o zapobieganiu upadłości termin odroczenia wypłat na dalsze 3 (trzy) miesiące do dnia 11 stycznia 1932 roku.
Grudziądz, dn. 7 października 1931.
SAD GRODZKI.

OKAZJA.
Półciężarowy samochód Reklamowy, marki Renault — na chodzie, z karoserją — furgon duży, zamknięty, obity blachą, mało używany z wszelkimi akcesoriami, nadający się dla wszystkich celów
OKAZYJNIE DO SPRZEDANIA.
Dzwonić telefon 160-35.

Nowootworzony zakład Artystyczny fotografii „DODYS“

SIENKIEWICZA 67.
6 poczt. art. wyk. bronz. Zł. 6

Do akt Nr. 1578/30 r. OGŁOSZENIE.
Komornik Sadu Grodzkiego w Łodzi, RAFAŁ SAKKILARI, zamieszkały w Łodzi, Karola Nr. 30, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 20 października 1931 roku od godz. 10 rano w Łodzi, przy ulicy Karola 18, odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do Józefa Cybulskiego, i składających się z maszyny do pisania oszacowanych na sumę Zł. 525.—
Łódź, dnia 5 października 1931 r.
Komornik: R. SAKKILARI.

Do akt Nr. 1579/30 r. OGŁOSZENIE.
Komornik Sadu Grodzkiego w Łodzi, RAFAŁ SAKKILARI, zamieszkały w Łodzi, Karola Nr. 30, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 20 października 1931 roku od godz. 10 rano w Łodzi, przy ulicy Karola 18, odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do Józefa Cybulskiego, i składających się z szafy i kwiatów oszacowanych na sumę Zł. 500.—
Łódź, dnia 5 października 1931 r.
Komornik: R. SAKKILARI.
ZGUBIONO złoty zegarek z złotą bransoletą (pamiątkowy) we wtorek o godz. 4 popoł. Łaskawy znalazca zechce zwrócić za wynagrodzeniem, Ogrodowa 26, m. 5, sen 8.

Dźwiękowy Kino-Teatr „Przedwiośnie”

Żeromskiego 74-76 róg Kopernika

Ostatnie 2 dni!

Doktor **Klinger**

SPEC. CHOR. WENERYCYZNYCH, SKÓRNYCH I WŁOSÓW. (PORADY SEKSUALNE). Andrzej 2. Tel. 132-28. Przyjmuje od 9-11 i 5-8, w niedziele i święta od 10-12. Od 1-2 w Lecznicy, Piotrkowska 62.

Dr. med. **Niewiażski**

Andrzeja 5, tel. 159-40. Specjalista chorób skórnych, wenerycznych i moczościowych. Elektroterapia, diatermia. Przyjmuje od godz. 8-11 i od 5-9, w niedziele i święta od 9-1. Dla pań oddzielna poczekalnia.

DOKTOR **H. Wołkowyski**

Cegielniana No 4, telefon 216-90. Specjalista chorób skórnych i wenerycznych. Leczenie lampą kwarcową. Elektroterapia. Przyjmuje od g. 8-2 przed p. i od 5-9 w niedziele i święta od godziny 9-1. Dla pań oddzielna poczekalnia.

Dr. med. **S. Kantor**

Specjalista chorób wenerycznych, skórnych, włosów i moczościowych. Ewangelicka 2. Telefon 129-45. Przyjmuje od godz. 8-2 i od 5-8. Dla pań oddzielna poczekalnia.

Dr. med. **H. Lubicz**

specjalista chorób skórnych, wenerycznych i moczościowych. Cegielniana No 7 według starej numeracji Cegielniana 43 telefon 141-32. Przyjmuje od g. 8-10 12-2, 5-8 w niedziele i święta od 9-11. Dla pań oddzielna poczekalnia.

Dr. Med. **Szymon Grinberg**

Choroby dzieci i wewnętrzne. Południowa Nr. 20, t. el. 168-58, przyjmuje od 12-1 i od 4-6.

Dr. med. **REICHER**

Specjalista chorób skórnych i wenerycznych. Leczenie diatermia. Elektroterapia. Południowa 28, tel. 201-93. Od 8-11 rano i od 5-8 wiecz. W nie ziele od 9-1 pp. Dla niezamężnych ceny lecznic.

DR. MED. **H. Gutzstadt**

Akuszerek - Ginekolog. Powrót. Zachodnia 62 (Śródmiejska 14) tel. 129-52. Przyjmuje od 9-10 i od 5-7. ej.

Dr. L. Pikielny

UROLOG. Nawrot 8, tel. 219-90. powrót.

Dźwiękowe kino **MIMOZA**

Kilińskiego 178. Od wtorku, dnia 6 do poniedziałku, dnia 12 października 1931 roku włącznie: Dziel rewelacyjna premiera sezonu! Dawno niewidziany WŁODZIMIERZ GAJDAROW oraz uroczą ITA RINA w emocjonującym arcydziele dźwiękowym pod tyt: NA FALACH NAMIETNOŚCI

Gabinety Kosmetyki Lekarskiej

Dr. med. MARJI LEWINSONOWEJ. ul. Śródmiejska 27, telef. 143-63. Godziny przyjęcia dla pań i panów: od 10-8 w. Czynne są następujące działy: 1. chor skóry i włosów 2. Beaute 3. Kuracyi odmładzających 4. Masażu (ogólny i częściowy) 5. Epilacji (elektrocoagulacja i elektrolyza) 6. Elektroterapii (diatermia, d'Arsonwalizacja galwanofaradwizacja) 7. Helioterapii (Roentgen, kwarc soliux, kąpiele świetlne) 8. Chirurgii estetycznej (blizny, żyłki, zniekształcenia, nowotwory i t. p.) pod kierunkiem CHIRURGA. Specjalisty. ordynującego codz. od godz. 1-4. SZKOŁA KOSMETYCZNA zatwierdz. przez władze Państw.

LECZNICA LEKARZY SPECJALISTÓW I GABINET DENTYSTYCZNY PRZY GÓRNYM RYNKU

Piotrkowska 294, tel. 122-89. (przy przystanku tramw. pahljanickich) Czynna od 10-ej rano do 7-ej wiecz. w niedziele i święta do 2-ej po poł. Wszystkie specjalności i dentystyka. Kąpiele świetlne, lampa kwarcowa, elektryzacja, Roentgen, szczepienia, analizy (mocz, kawa, krew, płwocin, wydzielin itd.). Operacje, opatrunki, leczenie żyłaków zastrzykami. Wizyty na miasto. Porada 4 złote. Porada dentyścyczna oraz wenerologiczna dla chorób skórnych i wenerycznych porada 3 złote.

Dr. JUSTMAN

POWRÓCIŁ ZIELONA 17

PORADNIA WENEROLOGICZNA

Lekarzy - specjalistów ZAWADZKA 1. czynna od 8 rano do 9 wieczór. Od 11-12 i 2-3 przyjmuje kobieta- lekarz w niedz. i święta od 9-2. Leczenie chor. WENERYCYZNYCH I SKÓRNYCH. Porada 3 zł.

DR. MED. **N. ROZEN**

STOMATOLOG. choroby zębów, szcęk, dziąseł, podniebienia, języka i t. d. regulacja zębów, Roentgenodjagnostyka. ANDRZEJA 7, TEL. 216-57. Godz. przyj. od 3-7.

Dr. med. **Mikołaj Bornstein**

POWRÓCIŁ. Ordynuje w chorobach kobiecych i akuszerji. Traugutta 9, od 3-5, tel. 223-06.

Dr. med. **M. ROZENTAL**

akuszer ginekolog. 11-go Listopada 19 (Konstantynowska) tel. 223-34. przyjmuje od 4-7 po poł. od 1 do 2 w Lecznicy „POMOC” Aleksandrowska 1.

Spawanie Łukiem Elektrycznym

(szwielowanie) kotłów parowych, lokomobil cylindrów, kompresorów, pomp i t. p. wykonywa fachowo i tanio. Własne przewoźne agregaty. Tadeusz Filcek i Ska. Łódź, Sienkiewicza 22, tel. 190-19.

Pierwsze Polskie Kursy Techniczne

Droga Korespondencji. Każdy, nie porzucając swego zajęcia ani miejsca zamieszkania, może zostać Inżynierem, Technikiem lub Monterem w dziedzinie Elektrotechniki lub Budownictwa, dzięki kursom, przystosowanym do każdego stopnia wykształcenia, według metod Instytutu Politechnicznego, (założonego w r 1920), znajdującego się pod Wysokim Patronatem Francuskiego Ministra Spraw Zagranicznych. Zadajcie programów Nr. 2 oraz warunków przyjęcia, które wysyła bez płatnie. INSTYTUT POLYTECHNIQUE (Section Polonaise) 66 Boulevard Exelmans, PARIS (XVie).

Tylko z [e]j ręki zakupicie opał...

WĘGIEL bezpośrednio z Kop. „KAZIMIERZ” i „JULIUSZ” KOKS bezpośrednio „GOTTHARD” i „WOLFGANG” dla centralnych ogrzewań dla Młynów i celów kowalniczych Karwiński dla celów odlewniczych. Połączają Abramowicz i Wodzisławski Łódź, ul. Kilińskiego 66 ze składów Abramowicz i Wodzisławski Bocznicza kolejowa telefon 147-60.

LECZNICA chorób oczu

ze stałymi łożkami D-ra Donchina ul. Piotrkowska 90, tel. 221-72. przyjmuje się chorych wymagających przebywania w lecznicy (operacje i t. c.), a także chorych przychodzących od 9-1 i od 4-7.

Dr. med. **Roman Bornstein**

wznowił przyjęcia w chorobach wewnętrznych i nerwowych. Traugutta 9, od 6-8.

DR. MED. **Jerzy Sudya**

Choroby kobiece i akuszeria ZIELONA 30, TEL. 115-27. Przyjmuje od 5 - 7. ej.

Dr. med. **M. Kantor**

chirurg, powrót. ul. 6-go Sierpnia 1.

Dr. Z. Pinczewska

Polożnictwo, choroby kobiece GDAŃSKA 57, I piętro, telefon 108-01

Dr. med. **ST. HEINRICH**

powrót. Specj. chor. dzieci i wewnętrznych przyjmuje od 5-7 pp. Pomorska 10, tel. 147-67. Gabinet fizykajnej terapii dr. med. ST. HEINRICH przy ul. Pomorskiej 10 czynny od 10 rano do 5 pp. NASWIETLANIE LAMPĄ KWARCOWĄ I SOLUXEM pojedynczo i grupami. DIATERMIA zewn. i wew. natrzna elektroterapia (galwanizacja i foradyzacja) kąpiele elektryczne. WYPOŻYCZANIE DO DOMU lampy kwarcowej i soliuxu i wszelkiego typu elektrycznych kąpiele.

Baczność, Łodźianki!

Znana mistrzyni cechu rosyjskiego i polskiego F. GRYNBLAT, która istnieje od 1902 roku chce dać możność szerokim warstwom społeczeństwa nauczenia się tak opłacalnego fachu jakim jest krawiectwo i bielizniarstwo nauca kroju, szycia i modelowania teoretycznie i praktycznie (na materiałach) systemem szkół paryskich i angielskich. Cała nauka trwa 3 miesiące i kosztuje tylko 75 zł. Kończącym świadectwa. Za gruntowne nauczanie gwarantuje. UWAGA: Nauczam również bielizniarstwa, systemem szkół wiedeńskich. Dla niezamożnych ulga. F. GRYNBLAT. Żeromskiego 9, pr. ol. i p. m. 28

Przedszkole „Dom Dzieci”

system Montessori języki obce dla dzieci pod kierunkiem W. KAPLANOWNY. Przyjmuje się zapisy codziennie od godz. 11-2 i od 4-6. Traugutta 12, tr. II p. tel. 122-56.

HOMEOPATA **Dr. Michał Geller**

przeprowadził się NA UL. KOPERNIKA 49, tel. 245-50. przyjmuje we wszystkich chorobach od 9-1 i od 4-7.

Instytut Leczenia Radem

Piotrkowska 175, tel. 162-00. Leczenie radem i Rentgenem - czynny od 9 do 3 po poł. Przyjęcia chorych od 12-ej do 2-ej.

Zakład zoologiczny **JANA HOFSESSA**

Główna 14. poleca: Świeżo sprowadzone kanarki z gór Harcu i inne ptaki śpiewające, rybki ozdobne, złote rybki, pożywnie dla ryb i plaków, oraz akwarja i klatki metalowe.

ZAKŁAD KRAWIECKI **I. BERMIC**

PIOTRKOWSKA 58. po powrocie z Berlina poleca się S. Klientell. Przyjmuje wszelkie zamówienia. - Pierwszorzędne wykonanie. Ceny przystępne.

Dr. med. **URBACH**

chor. nerwowe i wewn. przyjmuje 4-6. Piotrkowska 8 telefon 148-89.

Dr. med. **Juliusz KAHANE**

choroby wewnętrzne-spec. serca. Łódź, ul. Radwańska 4, tel. 187-27, przyjmuje od 5-7.

DR. MED. **A. GOTLIB**

Akusz. r-Ginekolog - POWRÓCIŁ. PIOTRKOWSKA 26, telefon 177-50. Przyjmuje od 4-7 po poł.

Dr. **Ludwik Wolf**

LECZENIE PRĄDEM o wysokiej frekwencji orig. Dr. F. G. ZEILEISS. Warszawa, Wspólna 54-10. Tel. 9. 69-39.

Dr. med. **STARKER**

spec. chorób wenerycznych skórnych i włosów ŚRÓDMIEJSKA 12. (dawn. Cegielniana 25) Telefon 126-87. od godz. 9-1 i od 4-8, w niedziele i święta 10-1. Dla pań oddzielna poczekalnia.

Dr. med. **PIECYKI KUCHENKI**

Kalowo - szamfort we w wielkim wyborze i artykułach dowłone oraz cegły szanowe do pieców różn. wielkości. Al. i Maja 24 (róg Żeromskiego)

Fantastyczne plany.

Filozofia nieśmiertelnego „gdyby-toby” ma wszędzie jeszcze żarliwych wyznawców. Ostatnie wypadki monetarne dowodzą, że nawet wśród ekonomistów, wśród ludzi, zdawałoby się, wolnych od marzeń i umiejących precyzyjnie liczyć i kalkulować, nie brak zwolenników tej dziwnej doktryny. Narzuca się poprostu porównanie z uwagami lu dzi zebranych przy łożu umierającego. Każdy uważa za właściwe radzić, jak należało chorego leczyć i ratować, a gdy się okazuje, że wyczerpano niemal wszystkie możliwości, a chory umiera, godzą się wszyscy doradcy, że mógłby go być tylko jeden lekarz uzdrowić, ale ten właśnie jest nieosiągalny, bo wyjechał w nieznanym kierunku albo sam już nie żyje. W ten sposób tworzy się pogląd, że jedynym skutecznym środkiem jest środek nieosiągalny.

Zamiast powiedzieć sobie szczerze, że pewnych powikłań strukturalnych nie można leczyć, że są nieuleczalne, mówi my, że na wszystko jest rada, tylko w danym wypadku „trudności techniczne” uniemożliwiają wykonanie zabiegu.

To samo zjawisko obserwujemy w

enuncjacjach szeregu wybitnych ekonomistów i mężów stanu. Po stwierdzeniu, że kryzys gospodarczy i monetarny nie ma charakteru lokalnego, a toczy całą gospodarkę światową, i po stwierdzeniu, że cały szereg proponowanych środków nie zapewnia poprawy tej sytuacji, chwytają się rzecz możliwie daleką i praktycznie niemożliwą do zrealizowania pod nazwą „porozumienie międzynarodowe, międzynarodowa realna współpraca nad uzdrowieniem gospodarki światowej” i snuje się rozumowanie mocno hipotetyczne, że tylko ten środek będzie naprawdę skutecznym.

Piszący te słowa ośmiela się zauważyć, że ten szumnie reklamowany środek jest tylko frazesem. Każdy się chętnie nań godzi, bo zgoda taka nie pociąga za sobą żadnej odpowiedzialności.

Przed kilkoma dniami szereg państw o światowym znaczeniu porzuciło parytet złota. Dalszemu szeregowi państw grozi konieczność pójścia tą samą drogą w bliższej czy dalszej przyszłości. W praktyce niema dziś waluty, do której zaufanie byłoby niezachwiane. Radzą przywrócenie tego zaufania przy pomo-

cy „międzynarodowej współpracy”. Jak? Przecież zadanie rewaloryzacji „samego tylko” funta angielskiego jest niewykonalne dla pięciu czy sześciu najpotężniejszych banków biletowych świata. A nawet gdyby było wykonalne, to żaden z tych banków nie ma prawa angażować się tak dalece w akcję, mogącej i jego własną walutę „położyć na obie łopatki”.

Hasło tej współpracy można jeszcze tłumaczyć jako dążenie do zniesienia lub obniżenia stawek celnych. Jest to hasło wysuwane przez producentów sukających rynku zbytu, tem głośniejsze wobec utraty rynku azjatyckiego i południowo-amerykańskiego. Hasło dawno znane i od dawna głoszone ...nie na serio!

Wreszcie, należy zapytać się pacjenta, czy mu ta operacja konwenjowała. Okazuje się, że państwa, które porzuciły parytet złota bynajmniej nie myślą o śmierci. Anglja spodziewa się znacznej poprawy konjunktury i cieszy się zapewne, że proponowane jej lekarstwo jest równie nieosiągalne, jak — zbudne.

Dr. M. S.

Nowy zarząd

zw. przem. wł. w p. p.

Wybrana w dniu 29 ub. m. komisja pięciu, która wespół z zarządem związku przemysłu włókienniczego w państwie polskiem ustalić miała listę kandydatów do zarządu, zaproszona została przez zarząd związku na wtorek dnia 13 b. m., celem ułożenia listy nowych kandydatów oraz celem omówienia wytycznych w sprawie dalszej działalności. (ag).

Giełda pieniężna.

Na dzisiejszym zebraniu giełdy walutowo-dewizowej w Warszawie panowała mocniejsza tendencja dla dewiz na Holandję i Szwajcarię, pozostałe dewizy bez zmiany. Tendencja dla dolara gotówkowego w dalszym ciągu słaba przy bardzo dużym zaofiarowaniu. Dziś kurs banknotów dolarowych zanotowano na mocy transakcji międzybankowych na poziomie 8.82. Tendencja dla dewiz na Nowy Jork i obroty temi dewizami normalne. Wypłatę telegraficzną na Nowy Jork notowano 8.928. Kursy dewiz notowano: Nowy Jork — 8.924, Londyn — 34.54, Paryż — 35.18, Zurych — 175.20, Belgja — 125, Bukareszt — 5.33, Holandja — 360.90, Berlin w obrotach międzybankowych 210.50. Marka niemiecka w gotówce w obrotach prywatnych 208 — 207. Dolar w obrotach prywatnych wahał się od 8.81 i pół do 8.82, i trzy czwarte. Funt angielski w obrotach prywatnych kupowano dziś po 36. Rubel złoty obniżył się z 6.15 do 6.65, rubel srebrny kupowano na giełdzie prywatnej po 1.57, bilon 0.73, czerwonec 3.25.

AKCJE. Na rynku akcyjnym obroty były naogół ograniczone, za wyjątkiem akcji Banku Polskiego, które dokona no większych transakcji. W dalszym ciągu poszukiwane były akcje Lilpola, za które chciano płacić 12.75. Notowano: Bank Polski 110, Węgiel 17.

PAPIERY PROCENTOWE. W grupie pożyczek państwowych panowała nadal tendencja mocna, natomiast w dziale prywatnych papierów lokacyjnych tendencja była niejednolita przy zmniejszonych obrotach. Notowano: 3 proc. pożyczka budowlana 31, 4 proc. pożyczka inwestycyjna serjowa 82 — zwykła 77.50—79, 5 proc. pożyczka konwersyjna 41.25, 6 proc. pożyczka do larowa 57, 7 proc. pożyczka stabilizacji na 56.50 — 55.75 — 56, 10 proc. pożyczka kolejowa 100. Listy zastawne i obligacje banków państwowych — bez zmiany. 4 i pół proc. listy ziemskie 45, 4 i pół proc. m. Warszawy 49 — 5 proc. m. Warszawy 52, 8 proc. m. Warszawy 63.75 — 66.50 — 65, 8 proc. m. Częstochowy 56, 8 proc. m. Lublina 56.50, 8 proc. m. Łodzi 61—62.50, 10 proc. m. Radomia 65.50.

Upadłości i układy.

W kwietniu 1930 roku ogłosił sąd upadłość firmie „Józef Danzyger”, fabryka wędzenia śledzi w Łodzi przy ulicy Zgierskiej nr. 30. Chwilę otwarcia upadłości oznaczono na dzień 23 kwietnia 1930 roku. Sędzią komisarzem zamianował sąd sędziego handlowego Kazimierza Monitza, zaś kuratorem masy upadłości adwokata Bernarda Teppera. Upadłego osadzono w areszcie dla dłużników, gdyż sąd dopatrzył się cech przestępnego bankructwa.

W maju roku ub. wpłynęło podanie pełnomocnika upadłego, adw. Józefa Łaskiego o uchylenie decyzji, dotyczącej osadzenia Danzygera w areszcie i o wydanie upadłemu listu giełtowego, gdyż nikt z wierzycieli Danzygera do masy upadłości pretensji swych nie zgłosił i żadnego usiłowania ukrycia majątku przez upadłego nie było.

Sąd udzielił wówczas upadłemu listu giełtowego na przeciąg jednego miesiąca, jako środek zapobiegawczy zasto sował względem upadłego dozór policji.

We wrześniu r. b. wpłynął wniosek syndyka tymczasowego, Izaaka Rajchmana o umorzenie całego postępowania upadłościowego, gdyż żaden z wierzycieli mimo dwukrotnych ogłoszeń i wezwań, nie wniósł swoich wierzytelności. Wniosek ten poparty został przez sędziego komisarza.

Sąd postępowanie upadłościowe umorzył, przywracając upadłego do czci ku piekłej.

W sprawie upadłości Chilla Libermana, fabryka wyrobów trykotowych z siedzibą przy ul. Pomorskiej 19, wpłynęło w końcu ubiegłego miesiąca podanie adwokata Rudolfa Planera o udzielenie Libermanowi listu giełtowego na dalsze 3 miesiące wobec tego, że upadłość już trwa kilkanaście miesięcy i żaden z wierzycieli prócz firmy „Teofil Glocer”, która ogłosiła upadłość nie zgłosił się.

Adwokat Planer nadmienia ponadto, iż w żadnym razie w obecnym stanie rzeczy nieuzasadniony jest przymus osobisty, który winien być zniesiony.

Sąd na sesji w dniu wczorajszym przedłużył upadłemu Chillovi Libermanowi list giełtowy, jednak mimo prośby rzeczownika upadłego postępowania nie umorzył.

Brylanty jako zabezpieczenie banknotów.

Z takim sensacyjnym projektem wystąpił syndykat djamentiarzy w Antwerpii.

(g) Jak już przed kilku dniami donosiliśmy, w związku ze spadkiem funta dało się na rynku światowym zauważyć niezwykle mocne zapotrzebowanie na brylanty i djamenty. Zjawisko to miało za podłoże poszukiwanie przez międzynarodowy kapitał lokaty możliwie solidnej niepoddanej ani wahaniom, ani tembardziej inflacji.

Już zatem samo życie w chwilach załamania się złotej podstawy walutowej wysunęło do pewnego stopnia inną podstawę — podstawę brylantową. W ciągu ostatnich dwóch dni, gdy sfery kierujące nawą państwową w Stanach Zjednoczonych poczęły się zastanawiać nad tak pozornie nie nadającą się wogóle do dyskusji kwestją zabezpieczenia złotego dolara, gdy zatem i dolar przestał być nietykalnym — wysunęła się znów sprawa brylantów na plan pierwszy. Tym razem te kamienie nie zostały wprowadzone na plan pierwszy przez średnich ciułaczy i drobniejszych kapitalistów, jak to miało miejsce po złamaniu się funta, lecz z inicjatywą conajmniej znamienną wystąpił syndykat djamentowy z siedzibą w Antwerpii. Chodzi o obranie brylantów jako pokrycie banknotów.

Syndykat djamentowy rozumuje w sposób następujący: w chwili, gdy załamuje się jedna waluta za drugą oparta na złocie, w chwili, gdy złoto zostało kompletnie unieruchomione w skarbcach Banku Francji — w takiej chwili wszystko przemawia za tem, by zamiast złota stworzyć inną podstawę emisji banknotów. Waluta djamentowa miałaby wszelkie szanse wyprowadzenia świata finansowego przynajmniej z tego ślepego zaułka, w jakim się znalazły bardzo liczne banki emisyjne. Brylantów jest o wiele więcej niż złota. Ostat-

nio nawet kopalnie afrykańskie zmuszone były ograniczyć pracę, by nie dopuścić do spadku cen. Syndykat djamentowy posiada wielkie zapasy djamentów i brylantów, które radby spieniężyć, a raczej zamienić na banknoty; nie brak wspaniałych większych kamieni, któreby można było przyjąć za jednostkę nowej bazy walutowej wreszcie można by przeprowadzić jak najcisłszą standaryzację samych kamieni i w ten sposób stworzyć system mocny i niezawodny, na którym mogłyby się oprzeć wszystkie waluty.

Djamentiarze z Antwerpii nie poprzestali na luźnym tylko projekcie; wypracowali nawet szczegółowy plan, którego pierwszym i najważniejszym etapem jest stworzenie międzynarodowego banku djamentowego. Bank ten byłby rodzajem centralnej instytucji zabezpieczeniowej dla wszystkich walut, któreby przyjęły zabezpieczenie djamentowe, wzgl. brylantowe. Bank wydawałby odpowiednie certyfikaty bankom emisyjnym, i certyfikaty te służyłyby jako dowód zabezpieczenia emisji danego banku.

Fachowcy twierdzą, że tego rodzaju plan nie da się przeprowadzić poprostu z uwagi na niezwykle różnorodność djamentów. Niema dwóch kamieni zupełnie jednakowych i teoretycznie równowartych. Jednak brylantiarze antwerspscy, znający rynek wszechświatowy, utrzymują, że rzecz dałaby się ująć w szemat i że przyszkody tej natury nie odegrają poważniejszej roli.

Powyższy projekt jest tylko niezwykle symptomatyczny. Wartości praktycznej plan „brylantiarzy” nie ma żadnej, gdyż nie złoto się „popsuło”, lecz jego obieg w życiu gospodarczym.

Ani grosza kredytu

bez zasięgnięcia informacji w Biurze

„WYWIAD KREDYTOWY”

Największe w Łodzi Biuro Informacji kredytowych — 1500 własnych kredytodawców w kraju i zagranicą
SRODMIEJSKA Nr. 20 (Cegielniana 15)
tel. 129-30.

Dźwiękowy Teatr Świetlny

CASINO

Dziś i dni następnych.

Rozprasza smutki, zmartwienia, uzdrawia chorych. Dozwolony dla wszystkich dzieci od 5-ciu do 80-ciu lat

„Król Bulwarów”

W roli tytułowej: **GEORGES MILTON.** — Nadprogram: groteska rysunkowa „**MICKI W MEKSYKU**”. — Początek o g. 4.30 po poł. w soboty i niedziele o g. 12-ej w poł.

F. Horowicz-Kopciowska

Lekarz-dentysta

wznosiła przyjęcia

W LECZNICY przy ul. Piotrkowskiej
№ 291, codziennie od 4 do 7-ej po poł.

Wetna zamiast jedwabiu.

Moda decyduje o konjunkturze w przemyśle

Tegoroczny sezon zimowy na rynku tkanin z jedwabiu naturalnego zawiódł całkowicie. W związku z tem lwia część maszyn, wyrabiających te tkaniny jest unieruchomiona. Wyrabiane są jedynie w minimalnym zakresie najtańsze jedwabie. Zanim zapotrzebowania na jedwabie nastąpił skutkiem zupełnej zmiany mody. Produkcji liczy się z tem, iż jedwabie będą poszukiwane jeszcze w okresie przedkarnawałowym. Oczywiście, iż zapotrzebowanie karnawałowe nie może stworzyć sezonu w całym tego słowa znaczeniu.

Miejsce modnych do niedawna jedwabi zajęły całkowicie damskie welny. Produkcją welen zajmują się więc obecnie nie tylko dotychczasowej fabrykanci tych wyrobów, lecz również wytwórcy, produkujący ostatnio tkaniny jedwabne. W stosunku do zapotrzebowania na welny damskie w zeszłym roku konsumpcja wzrosła do 80 proc. Wyrób welen zastosowany jest w Łodzi do rozmia rów zwiększonej konsumpcji, przyczem produkcja nie napotyka na zasadnicze przeszkody w postaci braku odpowiednich urządzeń, gdyż, jak wiadomo, welny te wyrabiane są na angielskich warsztatach.

Sezon zimowy na rynku welen rozpoczął się bezpośrednio przed żydowskimi świętami i upływa pod znakiem nader dobrych konjunktur. Najsilniejsze go napięcia sezonowego spodziewać się należy pod koniec bieżącego miesiąca. Dotychczas największymi odbiorcami są

wielkie magazyny w Warszawie, Poznaniu, Lwowie i innych większych miastach kraju.

Z welen paltowych najmodniejsze są t. zw. angielskie z jasnymi efektami. — Podaż rynkowa, jak to wyżej zaznaczyliśmy jest dostosowana do konsumpcji. Kwestja konkurencji zagranicznej istotnej roli nie odgrywa. Importowane są jedynie w najmniejszym zakresie welny pochodzenia francuskiego w najwyższych gatunkach, przez łódzką przemysł niewyrabianych. Ceny tkanin w stosunku do zeszłorocznych są o 25 procent niższe. Zasadniczym warunkiem pokrycia jest gotówka, przyczem pod tem słowem należy rozumieć czek antydatowany, których terminy sięgają już 90 dni. Najpewniejsi odbiorcy korzystają z trzy miesięcznego kredytu wekslowego.

Wpływy z należności z tytułu ostatnio dokonywanych transakcji są zadawalające, natomiast należności natury regulacyjnej przeważnie zostają zaprotostowywane. Plaży oficjalne nie są ostatnio notowane, natomiast omawia się trudną sytuację kilku poważniejszych stołecznych magazynów detalicznych. Poza tem wielkim utrudnieniem dla producentów jest niemożność korzystania z zagranicznego kredytu surowcowego. Jest to tembardziej uciążliwe, iż przy produkcji omawianych tkanin sprowadza się również zagraniczną przędzę szwajcarską.

(I. cer.)

Świadczenia przemysłowe

Postulaty kupiectwa łódzkiego.

Izba przemysłowo-handlowa zwróciła się do organizacji gospodarczych w sprawie konieczności poczynienia starań o ulgi przy wykupywaniu świadczeń przemysłowych na nadchodzący rok. W odnośnym okólniku izba zwraca uwagę iż ministerstwo skarbu corocznie odnawia rozporządzenie na mocy przysługujących mu uprawnień ustawowych, ładujących częściowo przepisy, dotyczące obowiązku wykupu świadczeń przemysłowych dla poszczególnych kategorii płatników. Nie przesadzając, w jakiej mierze ministerstwo skarbu skłonne będzie rozszerzyć zakres odnośnych ulg, zdaniem izby aktualne i celowe wydaje się podjęcie kroków o spowodowanie odpowiednich zarządzeń w szerszej, niż dotychczas mierze, uwzględniającej ciężką sytuację płatników. W tym celu izba na podstawie opinii poszczególnych zrzeszeń przedstawi ministerstwu swe dezeraty.

Centralne stowarzyszenie kupców i przemysłowców woj. łódzkiego w odpowiedzi izbie zwraca uwagę, iż powinien być utrzymany w mocy okólnik ministerstwa z 30 listopada 1928, przewidujący, iż przedsiębiorstwa II-ej kat. handlowej mogą wykupić kat. III-ią o ile prowadzą artykuły, posiadające cechy

produkcji wytworniejszej, przyczem obrót ogólny nie przekracza 30 tys. zł. zaś obrót powyższymi artykułami 5 proc. ogólnego. W odniesieniu do tej ulgi centralne stowarzyszenie wnosi o podniesienie sumy obrotu do 100 tys. zł. i obrót artykułami luksusowymi do 30 proc. ogólnego. Dezyderat ten stowarzyszenie uzasadnia tem, iż postępująca z roku na rok pauperyzacja handlu detalicznego zmusiła cały szereg przedsiębiorstw do przerwania się na drobny handel. W r.b. wskutek napięcia kryzysowego, liczba tych przedsiębiorstw znacznie wzrosła. Zaznaczyć przytem należy, iż załącznik do art. 23 części II-ej ustawy o podatku przemysłowym zalicza w poczet towarów posiadających cechy luksusowe — towary wełniane, półjedwabne i gotową konfekcję. Wymienione artykuły oddawna przestały być przedmiotem zbytku i wskutek niskich cen znajdują konsumentów wśród najszerszych sfer. Ustalenie więc dla kat. II-ej na 5 proc. obrotu temi artykułami jest stanowczo niewystarczające. Poza tem winno być przyznane prawo wykupu świadczenia 4-ej kat. przedsiębiorstwom 3-ej kat. w wypadku gdy obrót nie przekracza 20 tys. zł. (c).

JOHN BOLES LUPE VELEZ

Realizacja EDWIN CAREWE

O DRODZENIE

Piotrków Trybunalski.

ZAWODY STRZELECKIE O NAGRODĘ PRZECHODNIĄ MIEJSKIEGO KOMITETU W. F. I P. W.

W dniu 18 b.m. na strzelnicy małokalibrowej miejskiego komitetu W. F. i P. W. w Piotrkowie odbędą się drugie z rzędu zawody strzeleckie z broni małokalibrowej o zespolone mistrzostwo m. Piotrkowa i o nagrodę przechodnią miejskiego komitetu W. F. i P. W. W roku ubiegłym nagroda ta została zdobyta przez zespół Gimnazjum Państwowego im. Bolesława Chrobrego w Piotrkowie.

PRZYJECHAŁ NA GOŚCINNE „WYSTĘPY” I WPADŁ W RECE POLICJI.

Onegdaj przyjechał do Piotrkowa znany doliniarz z Radomska na „gościnne występy” i rozpoczął swoją „robotę” na halach targowych.

Policja jednak udaremniła „występy” doliniarza w osobie Józefa Plewińskiego i aresztowała go.

ODWOŁANIE WYSTĘPU HANKI ORDONÓWNY.

Z powodu katastrofy samochodowej artystki Hanki Ordonówny, występ jej który miał się odbyć w Piotrkowie w dniu 15 b.m. został odwołany.

BIEG MYŚLIWSKI ZA LISEM.

Organizowany przez oficerów sztabu O. K. IV bieg za lisem, odbędzie się dnia 11 października o godz. 11-ej.

Zbiórka uczestników biegu o godzinie 10.30 przy przystanku tramwajowym Radogoszcz (przy zbiegu ulic Sowińskiego z Szosą Zgierską).

SPROSTOWANIE.

W ogłoszeniach fabryki mebli M. GERMANA, Napiórkowskiego 59 tel. 18671 zaszła omyłka w numerze telefonicznym a mianowicie MA BYĆ 18671 a nie jak mylnie się ukazało 13425.

DŹWIĘKOWE KINO

Dzisiaj i dni następnych!

Superfilm produkcji „Fox-filmu”. Najlepsza i najwspanialsza królowa ekranów dźwiękowych

Jeanette Mac Donald

ośni i oczaruje wszystkich w swoim najnowszym arcydziele

Kochanek o północy

JEANETTE

odśpiewa m. in. specjalnie dla niej skomponowaną piosenkę: „Kochanek i Noc” Jeanette Mac Donald

daje jako primadonna CARLOTTA prawdziwy koncert gry.

Nad program: „Głosy świata Foxa” i aktualności krajowe. Początek o g. 4-ej, w soboty i niedziele o godz. 12-ej w poł.

NOTOWANIA BAWELNY

Liverpool, 9 października. Bawełna amerykańska — zamknięcie: styczeń 413, luty 411, marzec 422, kwiecień 426, maj 431, czerwiec 434, lipiec 438, sierpień 441, wrzesień 443, październik 415, listopad 407, grudzień 407, Loco 456.

Liverpool, 9 października. Bawełna egipska — zamknięcie: styczeń 690, marzec 599, maj 700, lipiec 722, październik 663, listopad 679, Loco 710.

Nowy Jork, 9 października. Bawełna amerykańska — zamknięcie: styczeń 590, luty 590, marzec 609, kwiecień 618, maj 628, czerwiec 637, lipiec 647, sierpień 658, październik 565, listopad 571, grudzień 579, Loco 580.

Nowy Orlean, 9 października. Bawełna amerykańska — zamknięcie: styczeń 590, marzec 609, maj 630, lipiec 646, październik 566, grudzień 580, Loco 550.

Dywidendę

w wysokości 10 proc. rocznej składki wypłaca ubezpieczonym od szeregu lat „VESTA” BANK WZAJEMNYCH UBEZPIECZEN

w Poznaniu, zał. 1873 r. jedno z najstarszych i najpoważniejszych towarzystw ubezpieczeń w Polsce. Fundusze gwarancyjne i rezerwy według stanu za rok 1930 przeszło zł. 11.000.000.000. Ubezpieczenia na życie, od nieszczęśliwych wypadków, od odpowiedzialności prawnej, samochodowej.

Oddziały: Łódź, ul. Piotrkowska 81. Tel. 204-77 — Bydgoszcz, Dworcowa 67 — Grudziądz, Pl. 23-go Stycznia 10 — Katowice, 3-go Maja 36-a — Kraków, Straszewskiego 28 — Lublin, Krak. Przedmieście 29 — Lwów, Akademicka 4 — Poznań, Rzeczypospolitej 9 — Warszawa, Ordynacka 15.

Zawiadomienie.

Niniejszem zawiadamiam Szanowne Panie zamieszkałe w Łodzi i okolicy, że p. Aleksander Scheidler, kierownik firmy, powrócił z Paryża, uzyskawszy drugą nagrodę na międzynarodowym czesaniu jak i trwałej ondulacji.

Z poważaniem

Salon Fryzjerski

S. BITTNER, junior

ul. Piotrkowska 164, tel. 151-27

Przegląd mody jesiennej.

Plaszcze przybrane futrem.—Zielony, brązowy i czarny—to kolory najmodniejsze. — Figlarne meloniki męskie.

(i) Moda nigdy nie chodziła w parze z zarobkami i koniunkturami. Czy było dobrze, czy źle — moda dyktowała nie ublagane swe warunki. Kryzys jednak, jaki zapanował w roku bieżącym, wywarł kolosalny wpływ również na tę władczynię. Przed kilku dniami w Pa-

mankiety. Przęd futrzany na kształt kamizelki, epelety, opadające na ramiona, pelerynki związane na kokardę, wreszcie najrozmaitsze kombinacje przywiązaniu szala futzranego, zastępującego kołnier, następnie futrzane mankiety, naksztalt dwóch trójkątów, czy też w-

dziei, że w ogólnych liniach nie różni się on niemal wcale od kroju zeszlócznych sukien. Spódniczka znacznie krótsza, zarówno na dzień jak i na południe. Suknia bardzo obcisła oblega figurę. Konieczny pasek — mniej lub więcej szeroki — przecina ją w stanie dość wysoko. Lekki kłosz, kilka fałd, albo fałdy „solejki” — tworzą dół spódnicy. Uwaga koncentruje się na staniku i rękawach. Stanik często innego koloru niż reszta sukni. Bardzo ładne i modne są suknie z rękawem dwukolorowym, albo z bufki — do łokcia czerwonym, wyżej czarnym.

Dość często w roku bieżącym spotyka się fason sukni z kieszonkami, od-

narzuca się króciutki żakiecik z bufiastymi rękawami albo z falbanek uszyty z velour-chiffonu lub pailletov any na srebrno. Czarne, aksamitne sortie na białej sukni sprawia imponujące wrażenie.

Suknia z brązowej koronki, biała z czerwonym lub czarnym żakiecikiem, lub granatowa z velour-chiffonu — otmniej więcej urzeczywistnienie balowych fantazyj.

Zwrócić należy uwagę, iż moda popiera przemysł guzikarski. Wszystkie suknie spacerowe są aż do zbytku przybrane guzikami. Guziki są z metalu, szkła lub rogowe.

W dziedzinie kapeluszy dokonał się wielki przewrót. Poszły w kął dawne kłosze, mocno zachodzące na głowę, a ich miejsce zajęły malutkie foremki, w rodzaju kapeluszków strzeleckich, męskich meloników, oryginalne „postilions”, figlarne trójkąty i t. d. Kilka miesięcy temu byłybyśmy wyśmiały te nowe pomysły i uważały je za utwór rozgorączkowanej fantazyj. Dziś przyznajemy, że mają one wiele wdzięku i przyjęliśmy te zmiany bez żadnych zastrzeżeń.

Trudno zresztą zaprzeczyć, że nowe formy kapeluszy są nie tylko oryginalne, ale bardzo twarzowe. Odkrywając zupełnie jedną połowę twarzy, z drugiej strony mocno zachodząc na głowę, mają w sobie coś miękkiego, delikatnego i bardzo kobiecego, nadają twarzy wyraz filuternej kokieteryj. Najbliższa przyszłość pokaże czy nowa moda się utrwali czy też będzie rakieta jednego dnia. Jest ona zbyt daleko posunięta, aby ją

ryżu odbyła się wielka rewja mód. I aż nazbyt widoczna była ta różnica, jaka dostrzeżono w przepychu roku bieżącego a ubiegłego.

Tegoroczne kolekcje są znacznie skromniejsze, niż w roku ubiegłym, zarówno pod względem ilościowym jak i jakościowym.

Najpiękniejsze w nowej modzie są plaszcze jesienne. Są one przeważnie w kolorach brązowych i czarnych, przybrane karakulami. Niezależnie jednak od tych zasadniczych kolorów moda zezwala na wszelkie ekstrawagancje. Bardzo ładnie wygląda płaszcz sportowy z szarego tweedu, przybrany tak

formie plisy lub bufki — oto co czyni z modnego płaszcza, ściśle oblegającego figurę jak suknia — strój bardzo twarzowy.

Suknie codzienne są strojniesz i skromniesz. Powszechną uwagę zwraca przewaga wełny nad jedwabiem. Czarna suknia z wełny — to strój najmodniejszy w tym sezonie, strój, bez którego nie można się obejść. Na tle tych czarnych, wełnianych sukien modne są przeróżne warjacje, polegające na zestawieniu barw. Kolor ceglasty (bruc) i jasnozielony, obok brązowego i czarnego, to przebój nadchodzącej zimy. Czarne suknie, łączone z zielonym lub

stającymi pod paskiem. Uderza brak białych kołnierzyków, tak lubianych w roku ubiegłym. Klapki, wyłogi, szalki, wyjęcia „blousant”, spotykane przy szyl, są bardzo ładne, przyczem przybranie zawsze podobne kolorami czerwonym lub zielonym.

Jeśli chodzi o suknie wieczorowe — w roku bieżącym dominuje kolor brązowy. A więc brązowa koronka, brązowy chiffon i velour satin. Także zupełnie nowe i utrzymane w charakterze mody jest połączenie brązowego z zielonym. Brązowa koronkowa suknia, zielony, aksamitny pasek i do tego zielona, welurowa, podobna do skrzydełek, narzutka — to doprawdy strój czarujący.

Krój wieczorowych sukien jest niemal identyczny z zeszlócznymi — tylko wycięcie od strony pleców dochodzi aż do możliwej do pomyslenia wysokości. Suknia trzyma się na szelkach i przypomina od tyłu modny kostium kapelowy.

Oprócz sukien brązowych mamy też suknie wieczorowe białe. Suknia z białego „peau d'ange” jest w bardzo dobrym guście. Na suknie wieczorowe

modnymi dziś bobrami. Oprócz karakulów, spotykamy, jako przybranie płaszczy, zrebaki i „angneau rase”. Ładnie też wygląda płaszcz zielony z bobrowym kołnierzem i mankietałmi.

Krój płaszczy jest niemal na każdym modelu identyczny... Fason gładki, lekki kłosz na dole, nieodzowny pasek. Cała uwaga skierowana jest na kołnier i

czerwonym, są najmodniejsze i trzeba przyznać, że najładniejsze. Nie razi nas nawet ryzykowne zestawienie kolorów czerwonego, czarnego i zielonego — przeciwnie, wygląda bardzo ładnie i elegancko.

Skoro zestawienie barw wysuwa się na plan pierwszy, nic dziwnego, że mniej uwagi zwraca się na krój, tembar

INSTYTUT
NOWOCZESNEJ KOSMETYKI
Gertrudy Zemler
Lipowa 43, (róg 6-go Sierpnia)
tel. 114-32.
— Godz. przyjęć od 10—8. —

można było przyjąć bez zastrzeżeń, a tak przedziwna, że łatwo może się uprzykrzyć.

Narazie mamy zupełnie nowe formy, nie tylko kapeluszy wieczorowych i popołudniowych ale i zwykłych „trotteurs”. Przeważnie noszony jest miękki filc, nieco później zobaczy się modele z aksamitu i futra. Już teraz niektóre firmy przygotowały śliczne modele futrzane, odpowiadające przybraniu palta, albo harmonizujące z futrem czy też modnym, bardzo krótkim żakietem futrzanym.

Co usłyszymy przez radio?

TRANSMISJA Z BRUKSELI MECZU POLSKA — BELGJA.

Transmisja odbędzie się od godziny 15.20—16.50 i przekazana będzie na wszystkie stacje polskie, a więc i na antenę Rozgłośni Łódzkiej „Polskiego Radja”.

LEGENDY INDYJSKIE.

Dziś, w niedzielę, dnia 11 października w ramach audycji dla dzieci i młodzieży transmituje Rozgłośnia Łódzka P. R. z Warszawy, jak zwykle w pierwszej części tygodnika „Co się dzieje na świecie”, w którym tym razem omówiona zostanie sprawa propagandy wśród dżeltyw hodowli drzew morwowych i roślin cebulkowych. Należy zaznaczyć, iż korzystając z ofert centralnej stacji Jedwabnictwa w Milanówku, jako też firmy W. Garnuszewski w Warszawie, redakcja tygodnika „Co się dzieje na świecie” rozda bezpłatnie małym radioamatorom drzewka i cebulki kwiatowe.

W drugiej części dzisiejszej audycji, która trwać będzie od g. 15.55 do godz. 16.22, wypełni świetny i wysoko przez młodzież ceniony prelegent p. Aleksander Janowski, który poruszy bardzo ciekawy temat, mianowicie: „Legends Indijskie”. Są one jak wiadomo, prądkiem wiążącymi podaż ludów aryjskich, a echa ich spotykamy i w wielu baśniach polskich.

„SZTYGAR”, OPERETKA K. ZELLERA NA FALI „POLSKIEGO RADJA”.

Jutro, w poniedziałek o godz. 20.15—22.15 rozlegnie się na falach eteru nadana z warszawskiego studia (transmisja Rozgłośni Łódzkiej) operetka w 3-ach aktach Karola Zellera p. t. „Sztymar”.

W „Polskim Radjo” tytułową rolę wykona Aleksander Wasielewski, księciem będzie Br. Nietyksza, hrabiankę odtworzy po raz pierwszy występująca w radjooperetce młoda śpiewaczka p. Halina Dudziówna, koronczarką będzie p. Halina Sawicka. Jak z powyższego wynika, będzie to zespół, złożony wyłącznie z sił

młodych, który nie poskapi swej pracy i energii, aby całość wypadła zgodnie z tradycją, jaka się przechowała o tej zajmującej tak melodyjnej operetce.

Tytuł operetki brzmi „Sztymar” i wskazuje wyraźnie środowisko, w jakim się znalazł. Bodzie to historia Marcina, sztygara, który nic nie wiedział, że nowoprzyjęty praktykant górniczy Rodryg jest księciem i właścicielem kopalni jednocześnie. Młody książę zaś pragnął poznać bliżej życie górników i sprawdzić stan swego majątku — stąd ta maskarada. Tymczasem wśród dziewcząt, mieszkających w tej okolicy, pojawiła się pewna piękność i zamieszkała u Nelly, koronczarki, narzeczonej Marcina. Piękna owa panienka była hrabianką Julją, którą rodzice chcieli wydać za księcia Rodryga, wbrew woli córki. Hrabianka Julja pragnęła ukryć się przed surowymi rodzicami, a tymczasem poznała przeznaczonego sobie swego przyszłego męża, nie domyślając się wcale kim on jest naprawdę. W kopalni kszężcej zawiązał się flirt, w którym wkrótce przeszkodził młodej parze sztygar Marcin, nieznoszący na terytorjum kopalni rywali. On jeden powinien tu być pierwszą osobą, jako sztygar, najważniejsza figura w tej okolicy! On wypija największą ilość piwa w gospodarstwie, on ma najładniejszą dziewczynę, Nelly, za narzeczoną, on też powinien pierwszy poplirtować z tą nowoprzybyłą Julką. Ładna szelmutka! Ten kasek należy się jemu, sztygarowi! Ale dumny sztygar zawiódł się w swych rachubach. Piękna hrabianka Julja oddaje swą rączkę ks. Rodrygowi, który wspaniałomyślnie przebacza Marciniowi i dwie pary: Julja i Rodryg oraz Nelly i Marcin stają na ślubnym kobiercu.

Młodsza ta intryga przeplatana jest zrecznie humorystycznymi scenami między zabawną postacią Zwaka, dyrektora kopalni, a jego żoną, starzejącą się już, lecz zawsze kochliwą Elfrydą.

PALACZE BONICOT
chronią Wasze zdrowie pałą używajcie

Dwie krople BONICOTU wstrzyknięte do papierosa, cygara lub fajki chronią gardło, płuca serce, żołądek i jelita od szkodliwego działania NIKOTYNY. — Do nabycia w aptekach, drogerjach i sklepach tytoniowych.

Zawiadomienie.
Niniejszem zawiadamiamy zainteresowane firmy, że
p. Jan Kazimierz RUSZKOWSKI
przeszedł pracować dla naszej firmy
ARGON, Sp. z o. o.
Łódź, ul. Św. Anny Nr. 14, tel. 230-62.

Dr. Gyula Krausz
okulista — POWRÓCIŁ.
Piotrkowska 86.

POCZATEK NOWEJ EPOKI W DZIEJACH LECZNICTWA — to utrwalone preparaty roślinne. Środek przeciwko uporczywym kaszłom, nieżytywi drog oddechowych i kokluszowi Danutol - Rawski idealnie leczy. Przyrządzony z odpowiednich świeżych roślin przez utrwalenie w stanie świeżym utrzymanych jest preparatem roślinnym i jako taki niezmieszany. Skład główny: Apteka Magistra J. Rawskiego Warszawa, Marjańska Nr. 12 (róg Twardej).

Dr. F. Klozenberg
powrócił.

Być modną — to znaczy być praktyczną we wszystkich drobnościach życia codziennego. „Czarnogłówka” ułatwia to Panu, dając jej do ręki przewyborny środek do przedkwej pielęgnacji włosów. Jest nim SHAMPOON CZARNOGŁÓWKI — SUCHY, który w przeciągu 3-ch minut oczyszcza z tłuszczu włosy, ułatwiając równocześnie fryzura. SHAMPOON CZARNOGŁÓWKI — SUCHY jest naprawdę środkiem modnym i praktycznym.

Stan zatrudnienia w wielkim przemyśle włókienniczym

Z danych, uzyskanych ze związku przemyśle włókienniczym w państwie polskim, wynika, że stan zatrudnienia w firmach do związku tego należących w okresie od dnia 21 do 27 września r. b. przedstawiał się w wielkim przemyśle bawełnianym, jak następuje:

Przez 6 dni w tygodniu pracowało 12 firm, przez 5 dni w tygodniu pracowało 7 firm, przez 4 dni w tygodniu — 12 firm, przez 3 dni — 5 firm, nieczynne zupełnie były 2 firmy, ogółem więc w 38 fabrykach zatrudnionych było 40.522 robotników, z czego 483 robotników korzystało z urlopów.

W wielkim przemyśle wełnianym przez 6 dni w tygodniu pracowało 15 firm, przez 5 dni — 7 firm, przez 4 dni — 1 firma, przez 3 dni — 2 firmy, nieczynnych zaś zupełnie były 3 fabryki. Ogółem w wielkim przemyśle wełnianym w okresie omawianym w 28 fabrykach zatrudnionych było 15.540 robotników, z czego 325 robotników korzystało z urlopów. (ag)

DZIS REWJA MODY W FILHARMONJI

Dziś w niedzielę o godzinie 12-iej w południe w sali Filharmonji odbędzie się zapowiadana rewja mody z udziałem najpoważniejszych firm warszawskich i łódzkich z polskim królem mody Boguchwałem Myszkorowem na czele. Rewia urozmaicona będzie szeregiem fascynujących atrakcyj artystycznych. Pozostałe bilety w kasie Filharmonji.

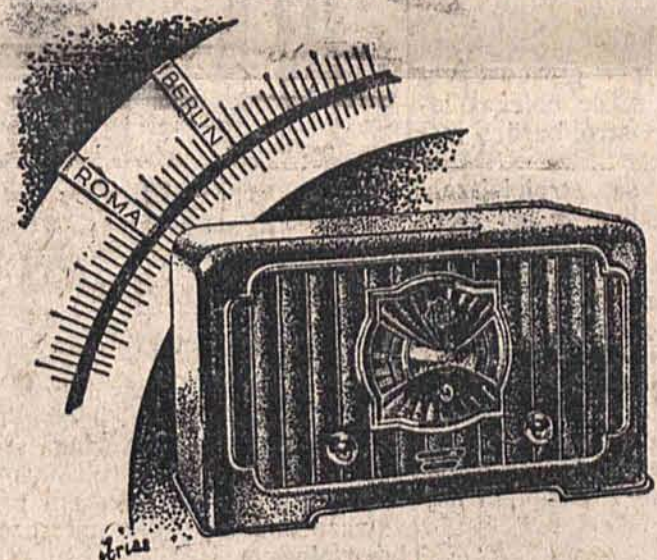
Nieście pomoc najbardziej potrzebny.

Ogłoszenie.

Syndyk tymczasowy masy upadłości firmy „Rybojad i Lewkowicz” w Łodzi na mocy art. 512 K. H. podaje do wiadomości, że decyzja Sadu z dnia 29 września 1931 r. wyznaczony został nowy ostateczny termin sprawdzenia wierzytelności.
Sprawdzenie odbędzie się w dniu 20 października 1931 roku o godz. 12-iej w poł. w Sądzie Okręgowym w Łodzi w Wydziale Handlowym, Plac Dąbrowskiego 5. Wierzyciele, którzy do tego terminu nie zgłoszą swych pretensji ulegną skutkom przewidzianym w art. 513 K. H.
Syndyk tymczasowy: adwokat Tadeusz Klinger, Łódź, ul. Narutowicza 9, tel. 167-11.

OGLOSZENIE.

Syndyk tymczasowy Masy Upadłości firmy „Hendeles i Neufeld” podaje do wiadomości publicznej, iż decyzja Sadu Okręgowego w Łodzi wyznaczony został nowy, ostateczny, 14-dniowy termin sprawdzania wierzytelności.
Sprawdzanie wierzytelności zgłoszonych odbędzie się trybem kontryktoryjnym przed Sędzią Komisarzem w dniu 24 października 1931 r. o godz. 13-iej w Sali III Sadu Okręgowego w Łodzi.
Zaniebdanie terminu powoduje skutki określone w art. 513 K. H.
Ostrzeżenie, iż wszelkie wnioski o przyjęcie do stanu biernego, które nadesłane zostały na ręce moje chociażby dołączono do nich tytuły wierzytelności — będą pozostawione bez rozpoznania, o ile wierzyciel, zgłaszający swą pretensję, nie zjawił się osobiście lub przez pełnomocnika dla dopełnienia formalności określonych w art. 502, 505, 507 K. H.
W dniu 31 października 1931 r. odbędzie się pod przewodnictwem Sędziego Komisarza w Sądzie Okręgowym w Łodzi o godz. 13-iej, w Sali III zgromadzenie wierzycieli przytoczonych do stanu biernego, celem wysłuchania sprawozdania Syndyka oraz zdecydowania o zawarciu układu wzgl. kontraktu związkowego i ewent. wyboru syndyka ostatecznego.
(—) Alfred Zauberhan, adwokat Syndyk Tymczasowy Masy Upadłości Firmy „Hendeles i Neufeld”

Clou sezonu!
zł. 970.-

cto rewelacyjnie niska cena najbardziej nowo zesnego 4-ro lampowego odbiornika

Telefunken

T. 340 W. z zastosowaną poraz pierwszy „AUTO-SKALA”. Pokazy i sprzedaż: Radjo Audjon, Łódź, Traugutta 1, tel. 153-71 (Gmach Grand Hotelu).

Fabryka Luster J. Kukliński

Łódź, Zachodnia 22.

poleca po cenach na niższych:
Lustra, trena, tualety jasne, ciemne o oryginalnych ramach oraz lustra wiszące. Odnowienie i poprawienie luster z odesłaniem do domu.
Meble pojedyncze i całkowite urządzenia nowoczesnych stylów.
Sprzedaż na raty i za gotówkę.

Popowrocie z zagranicy

z najnowszymi modelami luster i okryć damskich polecam się nadal szan. klientell. Wszelkie zamówienia z materiałów własnych, lub powierzonych wykonuje punktualnie, solidnie i na dogodnych warunkach.

M. Rozenberg

CEGIELNIANA 4. (dawn.36) tel.163-97

Dr. med. IGNACY MARGOLIS

okulista
mieszka obecnie Al. Kościuszki 9, telef. przy'mue od 1— i 2 od 5—7

MIESZKANIE

5-pokojowe w bardzo dobrym stanie Aleja 1-go Maja, 1-sze piętro, front. DO Odstapienia.
Porozumieć się telefonicznie Nr. 111-24 od 2 do 5 pop.

Wygladziarkę

stojącą z walcami (kalender) oraz suszarkę do towarów (Spannrahmen) kupimy zaraz. Zastarowania pod „E. R.” przyjmuje administracja niniejszej gazety.

Na nowych warunkach paczki do ROSJI

wysła firma „Grigo”
Biur. czynne od 10—12 i od 3—6 pp. Cegielniana 18 m. 4 Telef. 173-97.

Nie Reklama tylko Fakt! „Wygoda dla wszystkich”

25% taniej niż wszędzie
MAGAZYN UBIORÓW SZ. M. CHRZANOWICZA, Piotrkowska 238.
DAMSKICH I MĘSKICH
posiada na składzie wielki wybór gotowych uborów damskich, męskich i dziecięcych wykonanych wykwalifikowanymi podług ostatniej mody. Oraz przyjmuje zamówienia z własnego i powierzonych materiałów. Na warunkach dogodnych, pracownia na miejscu. Wykonanie solidne i punktualne. Mam nadzieję, że Sz. Klientela zaszczyci mnie swoim zaufaniem.
UWAGA: Na składzie specjalne ubiory dla tęszych osób.

W czwartek, 8 października o godz. 10—12 wieczorem

skradziono z samochodu
aparat fotograficzny, rewolwer i narzędzia. Proszę zwrócić za nagrodą 50 zł. pod adresem Al. Kościuszki 53 adwokat Sieradzki.

Radjoaparaty
różnych firm poleca po najniższych cenach
Przed. Inż. Elektro-Mech. M. RAK, Zawadzka 12, tel. 214-11.

Do wynajęcia
przy ul. Piotrkowskiej Nr. 17
dwa lokale handlowe
rozmiar 8.90 mtr. przez 4 mtr. i 14 mtr. przez 5.50. — Wiadomość na miejscu w administracji domu.

Lekarz-dentysta
F. Zającka
Piłsudskiego 58
powróciła.

Frontowe Lokale
na biura lub składy
w pierwszorzędnym domu
do wynajęcia.
Telefon 181-71.

„Czystość”
Piotrkowska 44, telefon 167-45
przyjmuje cyklinowanie, drutowanie, froterowanie oraz sprzątanie biur, pokoi. Czyszczenie szymb.

Reperuję bieliznę
wszelką starannie i niedrogo. Piotrkowska 255, m. 35, of. II piętro.

DRZEWKA OWOCOWE PARKOWE IGLASTE
krzewy, róże rośliny zimotrwałe i Dalje Georginie poleca w wielkim wyborze
Jerzy Kołaczkowski
Zakład Ogrodniczy, Łódź, Piotrkowska 241.
Kwiaty cięte i doniczkowe
Ceny niższe. Cenniki na żądanie.

Na całym świecie

NORA W31

TRÓJKA NA PRĄD Z WBUD. 4 BIEG. GŁOŚNIKIEM STAŁA SIĘ PRZEBOJEM SEZONU

Zakład Elektrotechniczny Edward Kummer

Łódź, ul. Pusta 7, tel. 213-63

INSTALACJE elektr. świa tła i siły

WARSZTATY REPERACYJNE

MOTORY ELEKTRYCZNE NOWE I UŻYWANE

SKŁAD Materiałów Elektrotechnicznych

Wyciąć! Zachować!

WEZWANIE!

Nieliczone choroby włosów rozmnożyły się bardzo silnie, zwłaszcza w ostatnich latach u mężczyzn, kobiet i dzieci, i zagrażają często niepostrzeżenie, nie wywołują żadnych bólów tej najpiękniejszej, naturalnej ozdoby człowieka — włosów.

55-letnia praktyka w dziedzinie pielęgnacji włosów zapoznała p. Annę Csillag z tysiącami przypadków gdzie wskutek nieświadomości lub niedbałości już od dzieciństwa rozpoczyna się powolne obumieranie korzonków włosowych i wówczas wszelkie zabiegi celem odzyskania włosów, są spóźnione.

Te przypadki, które należy przeważnie tłumaczyć nieświadomością danych osób o istnieniu choroby, skłoniły nas do bezwarunkowo koniecznego środka zapobiegawczego, a mianowicie

zupełnie bezpłatnego badania włosów

w nadziei, że każdy dla własnego dobra i w interesie dobra ogółu gorąco nas w tem poprze. Jeśli więc kto zauważy w swych włosach symptomy choroby, jak: łupież, wypadanie włosów (także miejscowe), rozdławianie i łamanie się włosów kołtonienie, przetłuszczenie lub wysuszenie włosów powolne lub za cienne odrastanie włosów, przedwczesne siewienie i t. d. to wówczas jest jeszcze czas przedkrozić dalszemu rozwojowi tej, częstokroć jeszcze nierozwiniętej choroby, i jej zapobiec.

Wszystko co powinniście uczynić, to wypełnić dokładnie zamieszczony poniżej kwestionariusz i przesłać go wraz z próbką włosów do naszego laboratorium Badanie włosów, jakoteż przesłanie wyniku badania jest bezpłatne i bez zobowiązania

1000 złotych

Nazwisko _____

Adres _____

Zawód _____

Wiek _____

Czy cierpiał pan (i) na wypadanie włosów? _____

Czy ma pan (i) łupież? _____

Czy włos pana (i) jest suchy, czy tłusty? _____

Czy skóra głowy jest wrażliwa? _____

Czy w ostatnim czasie przebył pan (i) w jakie choroby? _____

Jeżeli tak jakie? _____

Czem pielęgnuje pan (i) włosy? _____

Czy ma pan (i) fryzurę chłopięcą czy też długie włosy? _____

Czy włosy pana (i) są rzadkie, lub gęste? _____

Czy cierpi pan (i) bóle głowy? _____

(Załączyć 25 gr. w znaczkach pocztowych na odpowiedź).

397

daje Anna Csillag temu, który udowodni, że musiał zapłacić, lub w inny sposób uiszczyć się za badanie włosów. Nie wahajcie się więc w przekonaniu, że to Wam jest niepotrzebne lub, że ktoś Was wykorzysta. Każdy musi się upewnić o stanie zdrowia swych włosów, zanim będzie zapóźno. Uwaga! Zwróćcie uwagę na włosy Waszych dzieci, bo nie istnieje dziedziczność łysienia, lecz tylko zaniedbanie. Siwizna nie jest uwarunkowana wiekiem.

Ten kwestionariusz lub jego odpis należy sumiennie we wszystkich punktach dokładnie wypełnić i wraz z kilkoma w ostatnich czasach wyrzezanymi włosami, wysłać celem zupełnie bezpłatnego zbadania, przyczem zobowiązuje się do zachowania zupełnej dyskrecji.

Anna Csillag KRAKÓW
Wielopole 5/397

Wiele nowości na rok 1931 w dziale świeczkarstwa

LAMPKI (SWIECE) NAGROBKOWE

POLECA FABRYKA ŚWIEC

POLO

WARSZAWA, CZERNIAKOWSKA 203.

DO KAŻDEGO PUDEŁKA DODAJEMY SPECJALNY ZAPALACZ.

WAŻNE dla pragnących wstąpić w związki małżeńskie!!

po gruntownym remoncie została otwarta

„SALA NOWO-KONCERTOWA”

PIRAMOWICZA 3 (d. Ogińska)

którą odnajmujemy na uroczystości weselne, śluby, zaręczyny i t. p. po cenach bardzo przystępnych.

UWAGA! Posiadamy najnowsze urządzenia.

Informacje G. Crajnowicz, Piramowicza 3, tel. 226-24.

Wytworną **bieliznę damską**

POLECA

Br. Dobrzyńska-Majorowiczowa

Ceny bardzo przystępne

11-go Listopada daw. Konstancy-nowska) 17, m 4 front II piętro

Za wierzona przez Władze Państwowe,

Anna Rydel, Łódź, Śródmiejska 16, 169-92, daąc prawo otwarcia Gabinetu Kosmetycznego. — Wykłady prowadzone przez lekarzy specjalistów. Informacje i zapisy od 10 do 18

Doktor Łagunowski

Piotrkowska 70
Tel. 181-83

Specjalista chorób skórnych, wenerycznych i moczopłciowych.

Leczenie światłem promieniami Roentgen i lampą kwarcową.

Przyjmuje od 8.30 do 10.30 rano, od 1 do 2.30 pp., od 6 do 8.30 w., w niedzielę i święta od 10-1. Dla pań oddzielna poczekalnia

Dr. med. Różaner

Dzielnia Nr 9, tel 128-98

Specjalista chorób skórnych, wenerycznych i moczopłciowych.

Przym. od 8-10: 4-8 w niedzielę i święta od 9-12.

Elektroterapia. Oddzielna poczekalnia dla pań.

IDA REICHERTOWA

KILIŃSKIEGO 14

udziela lekcji języka niemieckiego i literatury (w grupach i pojedynczo).

Komplet Frebrowski A. i H. Rogozińskich

przyjmuje zapisy dzieci w wieku od lat 4-7 w lokalu przy ul. Głównej Nr. 9

front. II piętro, tel. 224-10 w godz. od 12-14 i od 16-18.

Do akt Nr. E. 1696/31 r. OGŁOSZENIE.

Komornik Sadu Grodzkiego w Łodzi, LEON WASOWSKI, zamieszkały w Łodzi, przy ulicy Narutowicza Nr. 10, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 29 października 1931 roku, od godz. 10 rano w Łodzi, przy ulicy Narutowicza 20, odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do firmy: „1-szy Dźwiękowy Kino-Teatr w Łodzi „Splendid”, Sp. z o. o.” i składających się z 115 foteli kinematograficznych, oszacowanych na sumę Zl. 3.450.—

Łódź, dnia 8 października 1931 r.
Komornik: L. WASOWSKI.

Do akt Nr. 1698/31 r. OGŁOSZENIE.

Komornik Sadu Grodzkiego w Łodzi, LEON WASOWSKI, zamieszkały w Łodzi, przy ulicy Narutowicza Nr. 10, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 29 października 1931 roku, od godz. 10 rano w Łodzi, przy ulicy Narutowicza 20, odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do firmy: „1-szy Dźwiękowy Kino-Teatr w Łodzi „Splendid”, Sp. z o. o.” i składających się z 115 foteli kinematograficznych, oszacowanych na sumę Zl. 3.450.—

Łódź, dnia 8 października 1931 r.
Komornik: L. WASOWSKI.

Do akt Nr. 1581/30 r. OGŁOSZENIE.

Komornik Sadu Grodzkiego w Łodzi, RAFAŁ SAKKILARI, zamieszkały w Łodzi, Karola Nr. 30, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 20 października 1931 roku od godz. 10 rano w Łodzi, przy ulicy Karola 18, odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do Józefa Cybulskiego, i składających się z mebli, oszacowanych na sumę Zl. 510.—

Łódź, dnia 5 października 1931 r.
Komornik: R. SAKKILARI.

Do akt Nr. E. 1698/31 r. OGŁOSZENIE.

Komornik Sadu Grodzkiego w Łodzi, LEON WASOWSKI, zamieszkały w Łodzi, przy ulicy Narutowicza Nr. 10, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 29 października 1931 roku, od godz. 10 rano w Łodzi, przy ulicy Narutowicza 20, odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do firmy: „1-szy Dźwiękowy Kino-Teatr w Łodzi „Splendid”, Sp. z o. o.” i składających się z 115 foteli kinematograficznych, oszacowanych na sumę Zl. 3.450.—

Łódź, dnia 8 października 1931 r.
Komornik: L. WASOWSKI.

Do akt Nr. 1580/30 r. OGŁOSZENIE.

Komornik Sadu Grodzkiego w Łodzi, RAFAŁ SAKKILARI, zamieszkały w Łodzi, Karola Nr. 30, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 20 października 1931 roku od godz. 10 rano w Łodzi, przy ulicy Karola 18, odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do Józefa Cybulskiego, i składających się z biurka i radia, oszacowanych na sumę Zl. 525.—

Łódź, dnia 5 października 1931 r.
Komornik: R. SAKKILARI.

Do akt Nr. E. 2267/27 r. OGŁOSZENIE.

Komornik Sadu Grodzkiego w Łodzi, LEON WASOWSKI, zamieszkały w Łodzi, przy ulicy Narutowicza Nr. 10, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 28 października 1931 roku od godz. 10 rano w Łodzi, przy ulicy Kilińskiego 45, odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do Izaaka Epstein i składających się z 14 sztuk różnego towaru, oszacowanych na sumę Zl. 4000.—

Łódź, dnia 8 października 1931 r.
Komornik: L. WASOWSKI.

Institut de Beauté ANNA RYDEL

Śródmiejska 16, m. 7, tel. 169-92 (dawniej Cegielińska 19)

Godziny p. przyjęć dla Pań i Panów od 10-8.

Pielęgnacja skóry i włosów. Specjalne masaże twarzy i ciała. Masaże odtłuszczające. Usuwanie zmarszczek, brodawek, piegów, wągrów i innych defektów cery. Usuwanie włosów elektrolizą. — Elektroterapia (Arsonwal galwanofaradyzacja). Kwarc. Solux. Helioterapia. Farbowanie włosów.

Ważne dla kobiet pragnących usamodzielić się.

Zatwierdzona przez władze państwowe SZKOŁA KOSMETYCZNA, zatwierdzona przez Władze Państwowe, dając prawo otwarcia Gabinetu Kosmetycznego. — Wykłady prowadzone przez lekarzy specjalistów. Informacje i zapisy od 10 do 8.

Przedszkole „Świat Dziecięcy”

Przy Gimn. K. WOLFSONOWEJ Pomorska 18 (w ogrodzie) tel. 207-86

Zapisy dzieci obojga płci przyjmuje kancelaria od g. 9-2 i 5-7.

Uwaga! Dzieci Przedszkola oraz klas wstępnych z dalszych dzielnic mogą być przyprawione do szkoły i odprowadzone do domu. II. Na odbywaniu nie dzieci kładzie się specjalny nacisk

WĘGIEL

w plombowanych workach z dostawą do mieszkań — — — — —

Telefony: **185-51** mieszkanie **151-06**

Skład: Żeromskiego 61

Kupno i sprzedaż

TAPCZAN nowy i rower sprzedaje z powodu wyjazdu, ul. 28 plk. Strz. Kanlowskich Nr. 3, m. 7.
KUPIE jednostronną szlauchszpul-maszynę 10-12 szpil, Limanowskiego 92, gospodarz.
KUCHNIE gazową Junkersa białą, czteropłomienną, pieczeniem sprzedam tanio, Sienkiewicza 40, m. 11 do 12 połud.

RUTYNOWANA nauczycielka udziela niemieckiego (gramatyki, literatury, konwersacji). Ceny niskie. Al. I Maja 32, m. 8, telefon 123-30 od 1-3 i od 7-9.
ANGIELSKIEGO, konwersacji i literatury udzielam. Korespondencja i tłumaczenia w angielskim, niemieckim, francuskim, polskim i rosyjskim. Markowicz, Cegielniana 38, (dawn. 66).
ABSOLWENTKA konserwatorium rosyjskiego udziela lekcji gry fortepiano wej. Ceny przystępne. Al. Kościuszki Nr. 32, prawa oficyna, parter. Godz. 10-12 i 3-5.

POTRZEBNA praktykantka biurowa (izr.) skromnych wymagań. Oferty do "Republiki" dla "Radio". 11
KTÓRA z pań pomoże mężczyźnie, lat 45 w utrzymaniu posady lub w inny sposób do egzystencji, znajdzie dożgonnego przyjaciela. Oferty do "Republiki" sub: "L. K."
ZREDUKOWANY sługa państwowy, lat 28, kawaler zna język niemiecki, polski i ruski, poszukuje jakiegokolwiek zajęcia, bodaj za utrzymanie bo jest w krytycznym położeniu. Zgłoszenia do "Republiki" sub: "Bez wyjścia".

Nauka i wychowanie

ANGIELSKIEGO konwersacji i literatury udziela rutynowany nauczyciel, ul. Zawadzka 21, m. 8-a, front od godz. 4-7 po poł. 11
NAUCZYCIELKA szkoły powszechnej poszukuje lekcji przedmiotów oraz muzyki wzmian za mieszkanie i obiady. Oferty pod "D". 11
LEKCJE gry fortepianowej, starszym metodą przyspieszoną. Na żądanie program Konserwatorium 20 zł. miesięcznie, Radwański 47-10. 10

FRANCUSKI Młoda panna, powróciwszy z Belgii po dwuletnim pobycie obejmie posadę przy dzieciach, również demii - place. Oferty sub: "Guwer-nantka".
BUCHALTERJI wyczuca za 30 zł. Korespondencja handlowa. Pisanie na maszynie wyczuca za 10 zł. Biuro "Kodekspol", Cegielniana 25.
MATURYSTA udziela lekcji w zakresie 8-miu klas, z wyjątkiem łaciny niemieckiego. Warunki b. przystępne i zł. godzina, Targowa 33, m. 35.
UCZENNICZA Warsz. Konserwatorium im. Szopena, udziela lekcji gry fortepianowej. Śródmiejska 60, m. 2. Tel. 188-83 od 10-12 i od 2-4.

POTRZEBNA praktykantka biurowa (izr.) skromnych wymagań. Oferty do "Republiki" dla "Radio". 11
KTÓRA z pań pomoże mężczyźnie, lat 45 w utrzymaniu posady lub w inny sposób do egzystencji, znajdzie dożgonnego przyjaciela. Oferty do "Republiki" sub: "L. K."
ZREDUKOWANY sługa państwowy, lat 28, kawaler zna język niemiecki, polski i ruski, poszukuje jakiegokolwiek zajęcia, bodaj za utrzymanie bo jest w krytycznym położeniu. Zgłoszenia do "Republiki" sub: "Bez wyjścia".

ZA POKÓJ, utrzymanie, lub wynagrodzenie student wyższego semestru U. W., udzieli lekcji w zakresie 8-miu kl. gimn. hum. Dzwonić 112-70. 11
PARYŻANKA, dyplomowana nauczycielka udziela lekcji jęz. francuskiego, gramatyki, pomocy szkolnej, literatury konwersacji po cenach umiarkowanych. Południowa 20, m. 20 w podwórzu w "wej oficynie na parterze Tel. 150-12 od 3-5-ej.

STUDENTKA ze znajomością hebrajskiego udziela lekcji. Dzwonić tel. 223-57.
LEKCJE Gimnastyki Tanecznej pod kier. dypl. nauczycielki Tamary Góralskiej już się rozpoczęły. Zapisy w lokalu, Gdańska 44 parter front, codziennie (prócz niedziel) od 6-7.
ENGLISH conversation, literature, cor-respondence udziela Zina Fajnerzanka (dypl. Tientsin) również komplety, Li-powa 48, Tel. 144-46.

POSZUKUJEMY kilku wymownych i inteligentnych panów i pań jako propagandzistów. Posada stała. Wynagrodzenie: pensja i prowizja. Zgłoszenia z dokumentami w kierownictwie okręgu Traugutta 8, II p. front, w poniedziałek od 9-1 i 3-6.
SAMODZIELNA korespondentka polsko-niemiecka, wszechstronnie ożebna na z całokształtem pracy biurowej, poszukuje odpowiedniego stanowiska "1326".
INTELEKTUALNA wychowawczyni poszukuje posady do dzieci, tel. 130-30.

BUCHALTERJI włoskiej i amerykańskiej oraz pisanie na maszynie gruntownie nauczanie za 25 zł. Kurs skrócony w ciągu 1 m. 15 zł. Pisanie na maszynie w 3 tygodnie. 6 zł. Kilińskiego 50 m. 41. 31
SPECJALIŚCI nauczyciele udziela różny języków lekcji korepetycji przygotowują do matury, wszelkich egzaminów pojedynczo, grupami umieszczają w szkołach. Ceny dostępne, Piotrkowska 31, m. 13. 11-10

PROFESOR A. K. Kenley gives English Lessons Berlitz method, London ascent, ul. Ogrodowa 28, wejście 10 miesz. 4, w godzinach od 10 do 1 i od 4 do 9-ej.
LEKCJE i korepetycji udziela rutynowany nauczyciel. Zapóźnień metodą skróconą. Przygotowuje do egzaminów. Specjalność: matematyka, polski, Aleja I Maja 5, m. 8, front, III piętro.
PROFESOR A. K. Kenley, udziela lekcji angielskiego Berlitz metodą akcent londyński, ul. Ogrodowa 28, wejście 10, mieszkanie 4, w godzinach od 10 do 1 i od 4 do 9.

GOSPODYNI wykwalifikowana poszukuje posady w kulturalnym domu ewentualnie u samotnego pana, posiada kilkuletnie świadectwa. Oferty do "Republiki" dla "wykwalifikowanej" izraelitki.
WYKWALIFIKOWANA wychowawczyni, gospodyni z długoletnią praktyką poszukuje posady. Oferty do "Republiki" pod "1000".
POSZUKUJE posady ekspedientki - chętnie w konfekcji damskiej. Oferty sub: "Ekspedientka".
URZEDNIK bankowy młody poszukuje jakiegokolwiek posady biurowej. Zgłoszenia do "Republiki" pod "Pracowity".

BUCHALTERYJNE Współczesne Wykłady Paliera gwarantują wieloletnią samodzielną! Warszawa No-wogrodzka 48. Zamiejscowe listownie.
NIEMIECKI gruntowny, gramatyka, literatura, konwersacja, korepetycja, korespondencja handlowa. Pomorska Nr. 22, front I p. m. 4 od 3-4 pp. 11
KOMPLET przedszkolnego wychowania dla dzieci od lat 4-7 pod kierown. A. Gottsgnade przy ulicy Zakątnej 28 fr. I p. Zapisy od g. 11-12 i 4-6. 11

PROFESOR A. K. Kenley, udziela lekcji angielskiego Berlitz metodą akcent londyński, ul. Ogrodowa 28, wejście 10, mieszkanie 4, w godzinach od 10 do 1 i od 4 do 9.
EXPERIENCED teacher gives English and French lessons. Visible 5-8. Piotrkowska 85, prawa oficyna. I w. II p. na lewo.
RUTYNOWANY korepetytor magister praw udziela lekcji. Przystosobia do egzaminów, Pomorska 19, tel. 216-74.
BUCHALTERJI podwójnej nauczam gruntownie (metoda praktyczną) w ciągu jednego miesiąca z gwarancją za samodzielną! Cena bardzo przystępna. Adres: Wólczańska 41, m. 32.

POTRZEBNY chłopak do noszenia tarczy w teatrze, 6-go Sierpnia 29, Irena Berenblum.
POTRZEBNY uczeń i uczennica. Zakład Fryzjerski, Cegielniana 9.
BUCHALTER i korespondent w języku polskim z dobrymi referencjami poszukuje jakiegokolwiek pracy. Wymagania skromne. Łaskawe of. sub: "Sumienny".
KAŻDY zarobić może większe sumy, sprzedając po domach prywatnych drobne wprowadzone i korzystnego artykułu pierwszeństwa potrzeby. Kapitał pożądaný do 10 złotych. Zgłoszenia pod "Banania" skierować do administracji.

RUTYNOWANA nauczycielka udziela niemieckiego (gramatyki, literatury, konwersacji). Ceny niskie. Al. I Maja 32, m. 8, od 1-3 i od 7-9.
ABITURJENTKA Niemieckiego Gimnazjum udziela lekcji niemieckiego, również wzmian za obcy język. Of. pod "A. N. G.".
PRZYJĘCIA na wyższe uczelnie francuskie i belgijskie z maturą lub bez załatwia szybko Miss Mary od 5-8, Traugutta Nr. 2, I p., fr.

POSZUKUJE rut. freblanki do wspólnego prowadzenia kompletu, Zeromskiego Nr. 11 u pp. Gerszonowicz.
POSZUKUJE nauczyciela (iki) włoskiego języka. Oferty sub: "Itallano".
STUDENTKA Uniwersytetu Warszawskiego udziela lekcji. Przyjmie kilkugodzinną kondycję. Dzwonić 114-92.
ŁADNIE i przedko. Kaligraf Berman poprawia wszelkie brzydkie charaktery pisma w ciągu 15 lekcji. Zawadzka 19.
MATURYSTKA udziela lekcji. Specjalność polski, francuski. Ceny przystępne. Południowa 24, prawa oficyna, III p. Od 4-6.

KRAWCOWA zdolna wykwalifikowana poszukuje posady w pracowni sukien. Oferty "Młoda".
POSZUKUJE się agentów i agentki jako akwizytorów przy wydawnictwie. Zysk łatwy i pewny. Zgłoszenia od 4-8. Hotel Savoy, pokój 418.
POTRZEBNA zdolna podreżnica i uczennica do pracowni sukien, Srebrna, Łódź, ul. Zawadzka 2.
...W TESKNOŚCI z cichem - głębokim uczuciem przeszły moje lata! Of. "Nie-Taka-Inna".
MAM ładne otoczenie, czuję się jednak sama - kto zechce zapełnić pustkę życia. "Mała Kitty".

STUDENT udziela matematyki, łaciny, języków, 6-go Sierpnia 14, m. 28, u p. Kona, lewa oficyna, godz. 3-4.
NIEMKA udziela grunt. lekcji. Koresp. handl., Stenografii, Konwersacji. Telef. 168-59 od 5-7.
POSZUKUJE nauczyciela polskiego w godz. wieczor. Oferty z ceną do administracji pod "26910".

RUTYNOWANY korepetytor udziela lekcji. Przygotowuje do egzaminów. Specjalność: matematyka, polski, Cegielniana 11, m. 7, front, III p. od 6-ej do 9-ej wiecz.
CHCESZ otrzymać posadę? Musisz ukończyć kursy korespondencyjne im. Sekulowicza, Warszawa, Żorawia 42. Wyczucają listownie: buchalterji, rachunkowości, korespondencji, stenografii handlu, prawa, kaligrafii, daktylografii, towaroznawstwa, języków, pi-sowni, gramatyki polskiej, ekonomii. Żądajcie prospektów. 29
POSZUKUJE skromną panią do dwuletniego dziecka na przychodnię. Zgłoszenia do 11-ej i od 4-5 Południowa 10, Prawda. 11
ZDOLNI radiotechnicy mogą się zgłaszać, ul. Żelazna 17, miesz. 14. 11
GOSPODYNI (izraelitka) młoda do samotnego pana celem prowadzenia całkowitego gospodarstwa chętnie przyjmie posadę. Oferty sub: "L. Sz. Nr. 100" do administracji "Republiki". 11

POSZUKUJE rut. freblanki do wspólnego prowadzenia kompletu, Zeromskiego Nr. 11 u pp. Gerszonowicz.
POSZUKUJE nauczyciela (iki) włoskiego języka. Oferty sub: "Itallano".
STUDENTKA Uniwersytetu Warszawskiego udziela lekcji. Przyjmie kilkugodzinną kondycję. Dzwonić 114-92.
ŁADNIE i przedko. Kaligraf Berman poprawia wszelkie brzydkie charaktery pisma w ciągu 15 lekcji. Zawadzka 19.
MATURYSTKA udziela lekcji. Specjalność polski, francuski. Ceny przystępne. Południowa 24, prawa oficyna, III p. Od 4-6.
RUTYNOWANY korepetytor udziela lekcji. Przygotowuje do egzaminów. Specjalność: matematyka, polski, Cegielniana 11, m. 7, front, III p. od 6-ej do 9-ej wiecz.

KORESPONDENTKA francusko-angielska, pisząca biegle na maszynie, znająca również niemiecki, poszukuje zajęcia na godziny popołudniowe. Sub: "Wykwalifikowana".
ABSOLWENT Politechniki udziela matematyki, fizyki, cena przystępna. Piotrkowska 81, m. 10.
NIEMKE (mieszkająca w śródmieściu) nauczy stenografii polskiej wzmian za język niemiecki. Sub: "Stenotypistka".

POSZUKUJE skromną panią do dwuletniego dziecka na przychodnię. Zgłoszenia do 11-ej i od 4-5 Południowa 10, Prawda. 11
ZDOLNI radiotechnicy mogą się zgłaszać, ul. Żelazna 17, miesz. 14. 11
GOSPODYNI (izraelitka) młoda do samotnego pana celem prowadzenia całkowitego gospodarstwa chętnie przyjmie posadę. Oferty sub: "L. Sz. Nr. 100" do administracji "Republiki". 11
POTRZEBNA uczennica do zycia, Batory, Wawelska 19.
UWAGA. Zastępcy różnych branż i tacy, którzy zastępcami nigdy nie byli, poszukiwani są dla wielkiej instytucji bankowej, celem sprzedaży pokupnego artykułu na raty. Osobiste zgłoszenia wraz z dowodami przyjmujemy nasz upelnomocniony urzadnik Łódzi Hotel "Polonia", w dniach 11, 12 i 13 października od 9-1 i 3-5.

MAM ładne otoczenie, czuję się jednak sama - kto zechce zapełnić pustkę życia. "Mała Kitty".
KAWALER lat 45 izr. pozna wdowę w tym samym wieku, sympatyczną o innej powierzchowności, posiadającą własny interes, by móc wspólnie pracować. Oferty sub: "L. 45" do administracji.
POSREDNICZKA małżeństw A. Bartczakowa, Łódź, ul. Juliusza 33, 2-gie podwórko m. 3.
MARYLKA S. E. Proszę podać jakikolwiek adres, aby się skomunikować do adm. sub: "Gentleman 1931".
PANNA przystojna, posiadająca 3-pokojowe umeblowane mieszkanie pozna pana (izr.) lat 38-50. Cel matrymonialny. Oferty "Muzykalna".
KTÓRY z zamożniejszych panów zechce uwolnić z chwilowej opresji materialnej miłą panią. Oferty do administracji sub: "Aby żyć".

FRANCUZKA, młoda, udzielająca w szkole, ma kilka godzin woinych. Przyjmie komplet dziecięcy. Telefon 226-02 od 2-5.
SPECJALISTA udziela łaciny metodą przyspieszoną. Gdańska 61, m. 11, Front, 4 p. od 2-4.
ZA 8 ZŁ. miesięcznie specjalistka języków obcych udziela niemieckiego, francuskiego łatwą metodą teoretyczną i praktyczną. Szybkie postępy za pewnione. Oferty sub: "Specjalistka".

POSZUKUJE skromną panią do dwuletniego dziecka na przychodnię. Zgłoszenia do 11-ej i od 4-5 Południowa 10, Prawda. 11
ZDOLNI radiotechnicy mogą się zgłaszać, ul. Żelazna 17, miesz. 14. 11
GOSPODYNI (izraelitka) młoda do samotnego pana celem prowadzenia całkowitego gospodarstwa chętnie przyjmie posadę. Oferty sub: "L. Sz. Nr. 100" do administracji "Republiki". 11
POTRZEBNA uczennica do zycia, Batory, Wawelska 19.
UWAGA. Zastępcy różnych branż i tacy, którzy zastępcami nigdy nie byli, poszukiwani są dla wielkiej instytucji bankowej, celem sprzedaży pokupnego artykułu na raty. Osobiste zgłoszenia wraz z dowodami przyjmujemy nasz upelnomocniony urzadnik Łódzi Hotel "Polonia", w dniach 11, 12 i 13 października od 9-1 i 3-5.

POSREDNICZKA małżeństw A. Bartczakowa, Łódź, ul. Juliusza 33, 2-gie podwórko m. 3.
MARYLKA S. E. Proszę podać jakikolwiek adres, aby się skomunikować do adm. sub: "Gentleman 1931".
PANNA przystojna, posiadająca 3-pokojowe umeblowane mieszkanie pozna pana (izr.) lat 38-50. Cel matrymonialny. Oferty "Muzykalna".
KTÓRY z zamożniejszych panów zechce uwolnić z chwilowej opresji materialnej miłą panią. Oferty do administracji sub: "Aby żyć".
PRYZOJNA, wesola pani szuka na spędzenie wieczorków przystołego miłego ewangelika, mającego lat od 30 do 35. sub: "Pod niezależną".
SWAT-ka, mający dostęp do sfer inteligentnych, poszukiwany. Oferty pod "P. P." do administracji.
MŁODA, kulturalna pani pozna takiegoż pana celem spędzenia wieczorów. Oferty: "Blondynka".

MADEMOISELLE Marie enseignante anglais, francais, allemand, Traugutta Nr. 2, I p., fr.

POSREDNICZKA małżeństw A. Bartczakowa, Łódź, ul. Juliusza 33, 2-gie podwórko m. 3.
MARYLKA S. E. Proszę podać jakikolwiek adres, aby się skomunikować do adm. sub: "Gentleman 1931".
PANNA przystojna, posiadająca 3-pokojowe umeblowane mieszkanie pozna pana (izr.) lat 38-50. Cel matrymonialny. Oferty "Muzykalna".
KTÓRY z zamożniejszych panów zechce uwolnić z chwilowej opresji materialnej miłą panią. Oferty do administracji sub: "Aby żyć".
PRYZOJNA, wesola pani szuka na spędzenie wieczorków przystołego miłego ewangelika, mającego lat od 30 do 35. sub: "Pod niezależną".
SWAT-ka, mający dostęp do sfer inteligentnych, poszukiwany. Oferty pod "P. P." do administracji.
MŁODA, kulturalna pani pozna takiegoż pana celem spędzenia wieczorów. Oferty: "Blondynka".

POSREDNICZKA małżeństw A. Bartczakowa, Łódź, ul. Juliusza 33, 2-gie podwórko m. 3.
MARYLKA S. E. Proszę podać jakikolwiek adres, aby się skomunikować do adm. sub: "Gentleman 1931".
PANNA przystojna, posiadająca 3-pokojowe umeblowane mieszkanie pozna pana (izr.) lat 38-50. Cel matrymonialny. Oferty "Muzykalna".
KTÓRY z zamożniejszych panów zechce uwolnić z chwilowej opresji materialnej miłą panią. Oferty do administracji sub: "Aby żyć".
PRYZOJNA, wesola pani szuka na spędzenie wieczorków przystołego miłego ewangelika, mającego lat od 30 do 35. sub: "Pod niezależną".
SWAT-ka, mający dostęp do sfer inteligentnych, poszukiwany. Oferty pod "P. P." do administracji.
MŁODA, kulturalna pani pozna takiegoż pana celem spędzenia wieczorów. Oferty: "Blondynka".

Uwaga! Uwaga! Podaje niniejszym Szanownej Klienteli do łaskawej wiadomości, iż zakład mój niema nic wspólnego z mieszczącym się w sąsiedztwie zakładem Polecając się nadal łaskawym względem swej Sz. Klienteli, oraz zapewniając w dalszym ciągu sumienną i fachową obsługę, pozostaję Z poważaniem Maksymilian Kenig dawn.: P. Badstibner ZAKŁAD ZOOLOGICZNY Łódź, Nawrot 43a. II-gi Zakład od Kilińskiego

Radjo Aparaty pierwszorzędných marek. Sachsenwerk, Philips, Telefunken i innych detektory i wszelki radioprzet poleca TANIO H. DRUTOWSKI i dogodnie firm a Kilińskiego 78. Tel. 180-59

Dr. med. Datyner UROLOG Choroby nerek pęcherza i dróg moczowych. Pirmowicza 2 (daw. Olginska) tel. 148-55. Godziny przyjęć od 9-10 i od 6-8.

Dr. med. I. Weinberg choroby płuc i serca Cegielniana 11 od 2-3.30 i 8-9 Tel. 126-02.

KROJU nowoczesnego, szycia, i modelowania wyczucają zatwierdzone przez Min. Oświaty. Kursy Mi-strza Paryskiej Akademii, Cechu Warszawskiego i Łódzkiego E. Wiśniewskiego, nagrodzonego złotym medalem i dypl. w Paryżu. Jedynie kursy w Polsce i m. Łodzi wyczucają bez pomocy form bibulokowych. "System krojenia od razu na materiałach", opatentowanym za Nr. 12644. Kończącym świadectwa szkolne. Zyczącym podreżniczkę, Piotrkowska 64.

Dr. med. SOMMER powrócił. Ul. 6-go Sierpnia 1 telefon 220-26. Chor. skórne, dróg moczowych, weneryczne i kobiece. Przyjm. od 9 do 12 i od 5 do 9 w. W niedziele i święta od 10-12. Oddzielna poczekalnia dla pań, lampa kwarcowa.

Dr. Silberstrom Zielona 11 tel. 113-42 chor. skórne i weneryczne Leczenie lampą kwarcową elektroterapia przyjmie od 4-8 w n edz. od 9-11 Dla niezamożnych CENY LECZNIC.

J. N. Grynhof Piotrkowska Nr. 57 tel. 156-64. Zakład piecyków i kuchen kalowych, szamotowych, przenośnych i przedsięwzięcia biuro roboty zdunskich. Do wynajęcia pokój umeblowany - eromskiego 11 m. 11.

Dr. med. Halbrecht Chor. skórne weneryczne Telefon 245-21. Piotrkowska 10 Przyjmuję od 8-11 r. od 1-2 po poł. i od 6-9 wiecz. W niedziele i święta od 9-12.

Dr. med. Heller chor. skórne i weneryczne NAWROT 2 Tel. 179-89. przyjm. do 10 rano i od 4-8 dla pań spoc. od 4-5 w Niedz. od 11-2 po poł.

Cały świat używa!!! BETECO najlepsze głośniki i słuchawki. Żądajcie wszędzie DAMSKI SALON FRYZJERSKI Felicii Kantorowej Narutowicza 4 tel. 111-48 parter w bramie. Tlenienie i farbowanie "Henna" najnowszą metodą. Ondulacja trwała. Manicure. Ceny przystępne.

Dr. W. Balicka ul. Piotrkowska 200 Nr. telef. 194-03 specjalista chorób skórnych i wenerycznych przyjmuję wyłącznie kobiety i dzieci od 1 do 3 i od 7 do 8

Dr. med. Feliks Skusiewicz Andrzeja 11 Telefon 137-43 Choroby skórne i weneryczne mocopłciowe godz. przyjęć: 9 1/2 - 11 rano 5-7 1/2, po poł. w niedz. od 11-2 pp

Ładowanie akumulatorów z przynoszeniem i odnoszeniem do domów 1 zł. 50 gr. Naprawiam i wypożyczam na czas ładowania, przybitych na każde wezwanie. T. LEPALCZYK, Gdańska 164. Tel. 20-333. Lek. Dent. F. Boruńska powróciła Al. Kościuski, 21 tel. 182-22

Dr. med. NEUMARK powrócił Choroby skórne weneryczne, leczenie datermą diatermokoagula ciał oraz lampą kwarc. MONIUSZKI 5 tel. 170-50. Przyjmuję od 11 po 1 pp. i od 5-8 w niedziele od 11 do 1 po poł.

Pokój umeblowany z wszelkimi wygodami przy inteligentnej rodzinie i zaraz do wynajęcia ul. Wólczańska 74, m. 18. Ogładać można od 1-3 pp.

Dr. Ludwik Falk POWRÓCIŁ, choroby skórne i weneryczne NAWROT Nr. 7 - telefon 128-07. Od 10-12-ej i od 5-7-ej.

Zagubione dokum. ZGINAŁ dowód osobisty na imię Jan Witkowski, wydany Kom. m. Łódź, zameldowany Srebrzyńska 75. ZGUBIONO książeczkę wojskową, Antoni Zajac, rocznik 1896 wydana P. K. U. Łódź. UNIEWAŻNIAM zgubioną książeczkę wojskową na imię Kazimierza Milczarka wydaną przez P. K. U. w Równym, Łódź, Śródmiejska 82. ZGUBIONO legitymację zapomogową Fund. Bezrob. nr. 6524 na nazwisko Piłarskiego Albina.

MOTORY

ELEKTRYCZNE NOWE i UŻYWANE

NAJTAŃSZE ŹRÓDŁO

WARSZTATY REPERACYJNE

BUDOWA KOLEKTORÓW i ROZRUSZNIKÓW

INSTALACJE

ELEKTRYCZNE WSZELKIEGO RODZAJU.

Przedstawicielstwo angielskiej wytwórni węglowych szczotek

MORGANA

w Londynie

Skład materiałów elektro-technicznych i dynamo-żarów

Gustaw MAUCH

Piotrkowska 240, tel. 213-62

Lokale

MIESZKANIA w starych domach oraz za komorne mieszczące w nowych domach, 1 2 3 4 5 pokojowe, wszelkie wygody, centrum miasta i na peryferiach z połączeniem tramwajowym, mieszkania w Rudzie Pabjanickiej, Radogoszczu, Chojnach, poleca Biuro „Polruch”, Al. Kościuski 27, telefony 141-01 i 132-01.

LOKALE fabryczne, biurowe, handlowe, odpowiednie na instytucje, stowarzyszenia, szkoły, pracownie, garaże, nocznice i t. d. poleca Biuro „Polruch”, Al. Kościuski 27, tel. 141-01, 132-01.

SKLEPY przy ul. Piotrkowskiej i ulicach przyległych, w dzielnicach ruchliwych, na krańcach miasta, wszelkiego rodzaju poleca Biuro „Polruch”, Al. Kościuski 27, tel. 141-01.

Z KLATKI schodowej pokoje, umeblowane, bez mebli dla małżeństw z używalnością kuchni, dla przyjezdnych, gabinety dla lekarzy, adwokatów poleca Biuro „Polruch”, Al. Kościuski 27, front parter, telefony 141-01, 132-01.

SKLEP już wolny z obszernym wystawowym oknem na ul. Zachodniej, przy ul. 11 Listopada natychmiast do oddania. Zgłosz.: Biuro „Polruch” Al. Kościuski 27 front, parter, telefony: 141-01, 132-01.

CZTEROPOKOJOWE mieszkanie wszelkie wygody przy ul. Piotrkowskiej i Andrzeja natychmiast tania do oddania. Zgłosz.: Biuro „Polruch” Al. Kościuski 27, telefony: 141-01 i 132-01.

ZAMIENIE 6-pokojowe komfortowe mieszkanie przy ul. Zachodniej na 3 lub 4-pokojowe. Zgłosz.: Biuro „Polruch” Al. Kościuski Nr. 27, telefony: 141-01, 132-01.

4-5 POKOJOWE mieszkania, wygody w starych i nowych domach, we wszystkich kierunkach miasta poszukuje Biuro „Polruch”, Al. Kościuski Nr. 27, telefony: 141-01, 132-01.

MIESZKANIA 1, 2, 3, 4 i 5 pokojowe w nowych i starych domach z wygodami, pokoje umeblowane z klatki schodowej poleca Biuro „Geguz”, ul. Piotrkowska 81, tel. 105-39.

LADNY umeblowany pokój zaraz do wynajęcia ul. Anny Nr. 20, m. 9.

KAWALERSKI pokój z oddzielnym, niekrepującym wejściem (z klatki schodowej) poszukuje. Odpowiedz pod „L. M.” do administracji „Republiki”.

POKÓJ z całodziennym lub częściowym utrzymaniem do wynajęcia. Wiadomość tel. 146-43 od 9-2.

POKÓJ frontowy o 2-ach oknach na 1-szem piętrze, słownie umeblowany, Piotrkowska 192, m. 3, do wynajęcia od 3-5 pop.

2 POKOJE z kuchnią, wszelkimi wygodami, z łazienką, do oddania od zaraz w śródmieściu. Wiadomość: telef. 108-20.

DO ODDANIA 1 pokój frontowy umeblowany, Andrzejka 43, m. 17.

DWA frontowe, słoneczne umeblowane pokoje razem położone w eleganckim domu z całodziennym utrzymaniem lub bez do wynajęcia. Gdańska 43, m. 10.

LADNY umeblowany pokój przy najlepszym widoku od zaraz do wynajęcia. Anny 24, m. 8 front.

POSZUKIWANE mieszkanie 3 pokoje z kuchnią i wygodami w centrum miasta. Oferty sub: „Solidność”.

POSZUKUJE się pokój, wejście bezwzględnie niekrepujące, warunki korzystne. Sub: „L. L.”.

POKÓJ umeblowany, słoneczny (zaraz) od 15 października r. b. do wynajęcia. Wiadomość: Kilińskiego Nr. 118, m. 18.

ODNAJME ładnie umeblowany pokój Piramowicza 5, front, I piętro, m. 8, lewe drzwi.

POKÓJ umeblowany do wynajęcia. Telefon I piętro. Piotrkowska 121, mieszkanie 10, od 2-5 popołudniu.

DUŻY dywan prawie nowy okazynie tania do sprzedania, dowiedzieć się telefon 110-84.

BEZ ODSTĘPNEGO 3 pokoje z kuchnią, cena komornego miesięcznego zł. 85.— poleca okazynie biuro „Geguz” Piotrkowska 81, tel. 105-39.

KWARTALNE komorne 2, 3 pokoje, nowoczesne wygody, służbowy, centrum, I piętro od zaraz poleca biuro „Geguz”, Piotrkowska 81, tel. 105-39.

POKÓJ umeblowany wejście z korytarza dla poważnej osoby do wynajęcia, Piramowicza 7, m. 11.

DUŻY umeblowany pokój z wszelkimi wygodami i niekrepującym wejściem do wynajęcia. Al. I Maja 29, m. 10.

DO WYNAJĘCIA dla inteligenta duży, słoneczny pokój z oddzielnym wejściem wraz z utrzymaniem. Na miejscu telefon. Zgłoszenia osobiste od 1-4, Szkolna 3, m. 7.

KOMFORTOWO umeblowany pokój z pianinem, z niekrepującym wejściem — wynajme. Skwerowa 13, front, 3 p. telefon 184-87.

POKÓJ umeblowany przy inteligentnej rodzinie do oddania. Lipowa 20, m. 17.

PRZYJME jedna lub dwie panienki na mieszkanie, Kilińskiego 92, m. 18.

PRZYJME inteligentną pannę na mieszkanie z utrzymaniem lub bez, Żeromskiego 45, m. 39 I piętro.

SAMOTNA, przyjmie panią, panie-kę do wspólnego pokoju, 11-go Listopada 49, II-gie piętro, front m. 12.

PRZYJME dwóch panów lub jednego na mieszkanie 28 pułku Strzelców Kaniowskich 50, m. 31.

DO WYNAJĘCIA 2 pokoje pojedyncze od gospodarza, ul. Nowo-Polska Nr. 7, przy Brzezińskiej.

DO WYNAJĘCIA w całości lub częściowo lokal parterowy o betonowych posadzkach, powierzchni 21x5 mtr. nadający się na stolarnię, ślusarnię i t. p. oraz stajnię na pomieszczenie kilku koni. Oferty do „Republiki” pod „L. W.”.

2 POKOJE z kuchnią do odstąpienia w starym domu, Targowa 33, dozorca wskazuje.

3 POKOJE z kuchnią, wszelkimi wygodami natychmiast oddam, Karola 8 m. 15, lewa oficyna II p. obejrzyć do 4 po poł.

JEDNOPOKOJOWE mieszkanie, słoneczne, z balkonem, wygodna, kapiełosem, odnajme Radwańska 59/17, pośrednicy pożądan.

KAWALERSKI pokój z oddzielnym, niekrepującym wejściem (z klatki schodowej) poszukuje. Odpowiedz pod „L. M.” do administracji „Republiki”.

POSZUKIWANY pokój umeblowany z klatki schodowej. Oferty sub: „K. K.” do administracji „Republiki”.

POKÓJ frontowy, umeblowany, telefon — tylko solidnemu panu do wynajęcia. Piotrkowska 83, m. 10.

NIEMIECKIEGO udzielił, cena dla każdego przystępna, g. 10-12 i 3-4, Piotrkowska 99, fr. m. 6, tel. 128-77.

DWIE panie na mieszkanie przyjmie. Wiadomość: Traugutta Nr. 10, pralnia.

DUŻY pokój frontowy, słoneczny niedrogo do wynajęcia, Śródmiejska 5, m. 10.

POKÓJ słoneczny umeblowany w lepszym domu, elektryczność, łazienka, odnajme 1-2 osobom, Zawadzka 36, m. 5, II p. fr.

SALA 30x8 mtr. na I piętrze, podłoga posadzkowa od zaraz do wynajęcia. Główna 31, dozorca wskazuje.

POKÓJ umeblowany do wynajęcia dla pana może być z telefonem, Andrzejka 46-8.

POKÓJ ładnie umeblowany do wynajęcia od zaraz. Wólczajska 63, m. 19.

SŁONECZNY, umeblowany pokój z niekrepującym wejściem do wynajęcia. Aleja 1-go Maja 35 m. 14.

1-2 UMEBLOWANE pokoje z niekrepującym wejściem wynajme inteligentnej osobie, Żeromskiego 41, m. 3.

UMEBLOWANY pokój (gabinet) nowoczesne wygody do wynajęcia z utrzymaniem ew. dla lekarza lub adwokata, Piotrkowska 113, m. 4.

POKÓJ ładnie umeblowany, niekrepujący solidnej osobie tania odnajme. — Andrzejka 47 II p. m. 6.

2 SŁONECZNE pokoje razem lub pojedynczo z używalnością kuchni, z utrzymaniem lub bez do wynajęcia, R. Bryszowa, Nowo-Targowa 5, m. 10 godz. 11-5.

DUŻY, słoneczny pokój umeblowany z używalnością łazienki do oddania. Lipowa 56, m. 1.

2 POKOJE elegancko umeblowane z oddzielnym wejściem pojedynczo lub razem do wynajęcia, Karola 8, m. 8.

ODNAJME frontowy pokój umeblowany z używalnością telefonu i łazienki. Narutowicza 31, m. 11, III p. front.

DO WYNAJĘCIA elegancko umeblowany pokój frontowy, drugi mniejszy zaraz. Telefon. Również kasa ogniotrwała do sprzedania, Piłsudskiego 74 m. 8.

ZAMIENIE trzechpokojowe mieszkanie w centrum miasta na pięćpokojowe z ewentualną dopłatą. Oferty pod „100”.

PRZYJME na mieszkanie dziewczynę lub wdowę, ulica Gdańska 64, Wutkowski.

MIESZKANIA w starych domach oraz za komorne mieszczące lokale biurowe, handlowe, fabryczne, sklepy, pokoje z klatki schodowej, umeblowane, domy, wille, place poleca Biuro „Polruch”, Al. Kościuski 27, telef. 141-01 i 132-01.

SUBLOKATORA (k) przyjmie, pokój umeblowany słoneczno-balkonowy, Kołomyjska 33, front II p. m. 7.

POKÓJ z dodatkowym pomieszczeniem do wynajęcia. Oddzielne wejście. Telefon, Gdańska 42, mieszka. 8.

POKÓJ frontowy umeblowany z osobnym wejściem do wynajęcia, Pomorska 7, m. 9 front II p.

LOKALE 2 i 3-pokojowe z wygodami sklep rogowy na wszystko się nadający. Warunki dogodne, ul. Rzgowska 33-a.

POKÓJ skromnie umeblowany niedrogo odnajme pracownicy. Śródmiejska 27, m. 5, oglądać 3-5.

POKÓJ do wynajęcia 6-go Sierpnia 28, m. 5, I piętro.

DUŻY, front, pokój z umebl. lub bez int. panu odnajme, Cegielniana 19, m. 8, obejrzyć do 11, 1-2-5.

POKÓJ umeblowany z wszelkimi wygodami zaraz do wynajęcia, Śródmiejska 16, front, I piętro m. 3.

DUŻY frontowy pokój o dwóch oknach zaraz do wynajęcia. Zawadzka 38, m. 7.

ODSTĄPIE 2 pokoje z kuchnią, słoneczne przy ul. Juliusza 28, m. 43.

WDOWA wynajmie pokój, elegancko umeblowany z wygodami i używalnością kuchni, ewentualnie z całodziennym utrzymaniem izraelskiemu małżeństwu względnie dwóm paniom. Wiadomość: Lipowa 31, m. 51.

POKÓJ przy rodzinie do wynajęcia od zaraz, Główna 9, m. 18.

POKÓJ frontowy umeblowany z oddzielnym wejściem do wynajęcia — telefon, Żeromskiego 17, m. 5.

POKÓJ umeblowany niekrepujący, używalność łazienki, Wólczajska 63, front m. 11.

2 POKOJE z kuchnią z wygodami, Zielona 8-a, m. 17 natychmiast do odstąpienia.

POKÓJ z kuchnią słoneczny od gospodarza do wynajęcia, Nowopolska 22, przy Brzezińskiej, dojazd tramwajem 11-6, do obejrzenia 3 popoł.

POKÓJ umeblowany z oddzielnym wejściem do oddania ul. 6-go Sierpnia 25, I p. front, m. 6. Cena b. przystępna.

POKÓJ duży z balkonem, III piętro front do wynajęcia. Wiadomość u gospodarza, Abramowskiego 27, m. 35.

POKÓJ lub 2 umeblowane z wszelkimi wygodami, do wynajęcia, Gdańska Nr. 5, mieszka. 16, w bramie, front, II piętro.

POKÓJ umeblowany, wejście niekrepujące, w pobliżu Sadu Okręgowego, do wynajęcia, Narutowicza 49, m. 15.

POSZUKUJE miejsca przy oknie frontowym na parterze na manicure. Oferty z ceną sub „As-As”.

POKÓJ słoneczny z centralnym ogrzewaniem do wynajęcia, Kilińskiego 141, m. 5.

DO WYNAJĘCIA pokój z kuchnią i korytarzem, Główna Nr. 9, m. 15. Zostać od 2-ej do 3-ej w obład i wieczorem od godz. 9.30.

DO ODDANIA 2 pokoje z kuchnią i korytarzem, z umeblowaniem lub bez, także karatolowe pałto do sprzedania okazynie, Cegielniana 23, fr. II p., m. 9, od 3.50 do 5-ej.

STARSZA osoba przyjmie pana lub dwóch na mieszkanie. Wysoka 33, m. 27

POKÓJ umeblowany, I piętro z wygodami, telefonem z utrzymaniem lub bez do wynajęcia, Cegielniana 30, m. 7.

DUŻY POKÓJ, słoneczny, umeblowany, niekrepujący, telefon, II p. front, m. 6, Śródmiejska 25 (dawnej Cegielniana 8) do oddajęcia.

1200 gr. Kollontay 3 pack = 400 gr.

Oszczędzajcie należycie - Szanowne Panie

Dobrze zakupywać jest wielką zaletą, z której dumnie są szczególnie doświadczone gospodynie, że nie wydają ani grosza na darmo. Gospodynie te radzą: nie kupować towarów najtańszych, ale też nie najdroższych, zrzeczygnąć z opakowania i upiększenia, gdzie takowe nie konieczne jest potrzebne, bo jest ono bez korzyści, a opłacone być musi! — Znamy z dobroci mydło „Kollontay z pralką” zaraz od początku jest tak wyrabiane, że nie może być wyprzedzone nawet przez najdroższe marki. Mimo to, mydło „Kollontay” jest tańsze, a to dzięki nowoczesnemu prowadzeniu przedsiębiorstwa, skrupulatnej kalkulacji przy olbrzymich obrotach, a przede wszystkim dzięki rezygnacji z kosztownego i bezcelowego opakowania. — Najlepszym i najkorzystniejszym zakupem jest stale: mydło „Kollontay z pralką”.

Kollontay

Złoty medal na wystawie w Katowicach 1927 r. Przedstawiciel S. B. Redlic, Łódź, Południowa 86.

Rozmałe

1 LUB 2 POKOJE z korytarzem natychmiast odstąpię. Joskowicz, Żeromskiego 1.

SKLEP z pokojem i kuchnią do wynajęcia w Łodzi, przy ul. Karola 30, (wiadomość na miejscu).

POKÓJ miły, ciepły, przyzwoicie umeblowany wynajme inteligentnej osobie. Śródmiejska 28/10 (Cegielniana 7).

POKÓJ ładnie umeblowany z niekrepującym wejściem przystępnie zaraz do oddania. Żeromskiego 29, m. 4.

MILY pokój umeblowany od zaraz do wynajęcia, Piramowicza 4, m. 15.

LADNY umeblowany pokój, z utrzymaniem lub bez do wynajęcia, ul. Nawrot 34, m. 7.

DO WYNAJĘCIA ładny pokój dla pojedynczej osoby, z utrzymaniem lub bez. Wólczajska Nr. 41, m. 23.

PRZYJME panienkę na mieszkanie. Wiadomość u manicurzystki Śródmiejska Nr. 52.

DUŻY, ładny, frontowy pokój z wejściem od klatki schodowej do wynajęcia, Śródmiejska 58, m. 7.

LEKARZ poszukuje 2-ach pokoi, najwyżej II piętro, w przyzwoitym domu przy ulicy Piotrkowskiej względnie w pobliżu, między Narutowicza i Placu Wolności. Oferty sub: „Lekarz” do biura ogłoszeń Fuchsa, Piotrkowska Nr. 50.

ODNAJME ładny kawalerski umeblowany pokój, wejście z klatki schodowej, Grabowa 24 w Cukierce.

DO WYNAJĘCIA sklep z pokojem nadający się na handel win i wódek. Wiadomość: ul. Włodzimierska 19.

MIESZKANIA w starych i nowych domach, w różnych kierunkach miasta, pojedyncze, kilkupokojowe i sklepy. Pośredniczy szybko. Andrzejka 13 m. 14.

POSZUKUJE się dużego pokoju na biuro w centrum, z oddzielnym wejściem i telefonem. Oferty proszę składać do administracji „Republiki” pod „H. F.”

2-3 POKOJE, kuchnia, wygody, do wynajęcia, Al. Kościuski 41, dozorca.

MŁODA pani poszukuje solidnej, sympatycznej współlokatorki do ładnego pokoju z wygodami, Andrzejka 43 m. 14. Telef.: 114-57.

„TLUMACZ języków obcych” jest oszarpisem niezbędnym dla wszystkich znających początki francuskiego, niemieckiego i angielskiego. Zadać w księgarniach. Bezpłatne stroniczki okazywane wysła administracja „Tłumacza”, Warszawa, Skrzynka pocztowa 396.

ZAGINALA pies (suka) rasy wilk, wabi się Diana. Uprasza się odprowadzić za wynagrodzeniem, ul. Targowa Nr. 17, E. Zielińska.

AKUSZERKA kasowa i prywatna M. Kaliska, Kościelna 5, przyjmuje zarobki. Porady bezpłatnie. tel. 123-72.

PRZYJEZDNY Chiromant - Grafolog przeprowadza nieomylnie. Piotrkowska 249, m. 14, prawa oficyna, I piętro.

MANICURZYSTKA Madzia wróciła. Zawadzka 23.

FIRMA „Buzyn” ul. Zachodnia 23, tel. 202-13. III piętro front m. 11 poleca najnowsze modele paryskie

Oglądać można od niedzieli dnia 11 października w godzinach od 10 rano do 7 wiecz.

Uwaga: Obejście nie obowiązujące, znie do kupna Cony zniżone

Motory

ELEKTRYCZNE NOWE i UŻYWANE

NAJTAŃSZE ŹRÓDŁO WARSZTATY

REPERACYJNE BUDOWA KOLEKTORÓW I ROZRUSZNIKÓW

INSTALACJE

ELEKTRYCZNE WSZELKIEGO RODZAJU.

REKLAMY NEONOWE.

Inż. J. REICHER i S-ka. POŁUDNIOWA 28, TEL. 21-000.

50%

Od środy, 7 b. m. 50% taniej

50%

KONSUM

PRZY „WIDZEWSKIEJ MANUFAKTURZE” S.A.

ROKICIŃSKA 54. Dojazd Tramwajami 10 i 16

Z powodu likwidacji większych partii konfekcji, ceny **konfekcji damskiej, męskiej i dziecięcej** z własnych towarów, obniżyliśmy do 50 proc.

UWAGA: **RESZTKI I BRAKI** fabryki Widzewskiej Manufaktury Sp. Akc. sprzedaje wyłącznie „KONSUM” po cenach **ściśle fabrycznych**.

50%

Od środy, 7 b. m. 50% taniej.

50%

DZIŚ w niedzielę i JUTRO w poniedziałek
Pożegnalne przedstawienia
po cenach popularnych

Harry LIEDTKE

wraz ze znakomitym zespołem artystów berlińskich
w sztuce w 4-ach aktach Oscara Wilde'a
p. t.
„MAŻ IDEALNY”
Początek przedstawień o godz. 8.30 wiecz.
UWAGA:
WSZYSTKIM NABYWCOM BILETU NA NIEDZIELNE I PONIEDZIAŁKOWE PRZEDSTAWIENIE HARRY LIEDTKE NA ZYCZENIE PUBLICZNOŚCI OSOBIŚCIE ZAFIARUJE SWÓJ AUTOGRAF.

Kupno i sprzedaż

PIANINO zagraniczne w dobrym stanie sprzedam niedrogo. ul. 11 Listopada 36. m. 5, I piętro, front. 15
KOCIOL stojący marki Fitzner i Gamppe w dobrym stanie 3 Atm., 7 m² tanio do sprzedania. Laskowski, Pomorska Nr. 40, tel. 128-40. 11
SPRZEDAJE damskie palto karakulowe niedrogo. Ul. Piramowicza 10, m. 7.— 11
PIANINO Blüthnera. Umeblowane pokoju panińskiego, stołowego gabinetu, sypialni oraz pojedyncze meble i rozmaite drobiazgi z powodu wyjazdu do sprzedania. Mieszkanie 6-ego piętra do odstąpienia. Piotrkowska 181 m. 4, tel. 224-53, godz. 10—1 i 3—6. 11
PRASA (Spanpresse) 80x90: płyty, piec — sprzedam. Telefon 181-71. 11
6 RUNDMASZYN 20, 22 i 24 cm oraz 1 szpulmaszyna o 16 wrzecion okazynie do sprzedania. Wiadomość 6-go Sierpnia Nr. 53. 11
KUPIE wózek dziecienny, używany w dobrym stanie. Oferty sub: „R. P. 41” 11

SKLEP spożywczy z mieszkaniami do do sprzedania. Wiadomość w administracji.
WZMACNIACZ gramofonowy radioodbiornik lampowy z adaptorem Philipsa do sprzedania. Wiadomość w zakładzie fryzjerskim, Targowa 37.
KASA ogniotrwała okazynie do sprzedania. Plac Kościelny 5, Eisenberg, telefon 225-72.
MEBLE. Sypialkę jesionową i jadalny pokój dębowy sprzedam tanio stolarz. Brzezińska 65.
PIANINO koncertowe prawie nowe do sprzedania, Sienkiewicza 48, m. 10.
WIŚNIOWA Góra! Posiadłość z dużym parkiem do sprzedania. Wiadomość: Łódź, Andrzeja 5, czytelnia.
DOBRE prosperująca magiel elektryczna wraz z mieszkaniami do sprzedania. Wiadomość w administracji pod „D. W.”
MASZYNA do pisania „Ideal” prawie nowa tanio do sprzedania. Zawadzka 49, m. 6.
OKAZJA! Urządzenie pokoju stołowego, dębowe, kredens, pomocnik, stół, 6 krzesel, bardzo tanio do sprzedania. Zawadzka 49, m. 6.
OKAZJA! Kasa pancerna jednolita, prawie nowa, marki „Baum Chemnitz”, tanio do sprzedania. Zawadzka 49, m. 6.
DRZEWA i krzewy, owocowe i ozdobne, różnego rodzaju w wielkim wyborze polecają szkółki Stoińskiego. — Łódź - Zdrowie, dojazd tramwajem Nr. 15. 18

Czy Pan wie

że najlepiej asortowany skład

Konfekcji i galanterji

damskiej, męskiej i dziecięcej oraz

obuwie firmy A. Heine

na sezon

jesienny i zimowy

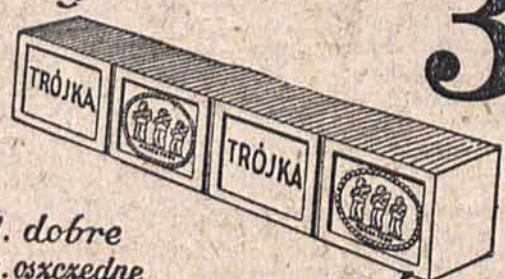
po cenach

konkurencyjnych

posiada firma

Juljusz Rozner Spadk.
Łódź, ul. Piotrkowska 93

Mydło

1. dobre
2. oszczędne
3. pachnące

TRÓJKA

Zygmunta Henrykowskiego

CEGIELNIANA 7, przyw. 21, tel. 168-43.
Zawiadamia, że w tych dniach rozpoczyna kurs ostatnich nowości jak: „R. U. M. B. A.” i inne. Zapisy do kompletów dla początkujących i zaawansowanych już przyjmujemy codziennie od 11-ej rano do 10 wiecz.
UWAGA: Od dnia 12 b. m. rozpoczynamy kurs zaawansowanych w poniedziałki i czwartki od godz. 6—8 wiecz.

KRZESŁA

dębowe i laminowane poleca
I. PAŃSKI
8 MLYNARSKA 8
Robota gwarantowana!
Ceny niskie!
Zamówienia wykonują p. g. najnowszych modeli.

SYPIALNIA (staroświecka) w bardzo dobrym stanie do sprzedania. Telefon 115-54. Moniuszki 6.
MAGIEL tanio do sprzedania. Wiadomość: ul. Piękna 9, (przy Wólczańskiej).
PUŁOWERY i sweterki ręcznej roboty polecam, Piotrkowska 199, II wejście I p. m. 15, tel. 213-64.
SKLEP spożywczy z mieszkaniami sprzedam. Wysockiego 23 (przy ulicy Rzgowskiej).
ZAKŁAD sprzedam tanio z powodu wyjazdu Czestochowa, Narutowicza 6 Fotografija.
LUSTRA (trem) tanio sprzedam, na bardzo dogodnych warunkach. Wysoka 16, fr. II p. m. 20.
BIUROWE urządzenie składające się z dużego amerykańskiego biurka żaluzjowego, stolika żaluzjowego dla maszyny do pisania, szafki żaluzjowej z przedziałkami, stolika z przedziałkami, szafy biurowej dla garderoby. Wszystko mało używane b. tanio do sprzedania. Zawadzka 49, m. 6.
WYJĄTKOWA okazja! Pianino koncertowe marki „Hupfeld-Rönich” prawie nowe grające także na naped elektryczny (pianola) tanio do sprzedania Zawadzka 49, m. 6.
SPRZEDAM 2 autobusy lub przyjmę spółnika. Wiadomość: ul. Niecała 3.
PUDELEK rasowy 3-miesięczny do sprzedania, ul. Sierakowskiego 30, m. 8. (Zubardz) od 3—10 codziennie.
OTOMANE skrzynkowa w mokiety, tapczana, leżanka, krzesła dębowe, otomanę używaną z lustrem, robota solidna, tanio sprzedam. Kilińskiego 160, Przeddzieleci.

MASZYNE Singera bebenkowa tanio sprzedam. Ogrodowa 28, wejście z bramą na lewo m. 16.
BUDKA z węglem i owocami oraz drobna sprzedaż artykułów spożywczych z powodu wyjazdu do sprzedania. Wiadomość Kilińskiego 201.
KUPIE używane 2 dywany w dobrym stanie, pozatem ewt. szafkowy zegar, obrazy i inne rzeczy do ozdobienia mieszkania. Oferty pod „M. A.” do Administracji Gazety.
GARDEROBY dębowe w środku mahoni do sprzedania. Robota solidna. Przędzalniana 12, m. 12, u stolarza.
SPRZEDAM sklep rzeźniczy. Wiadomość DREWNOWSKA 59.
KARAKULOWE palto nowe do sprzedania okazynie. Piotrkowska 91, prawa oficyna, 4 piętro.
POCO śpicie na słomie, gdy od 5 zł. tygodniowo każdy może dostać materace, otomany, tapczany, krzesła, solidnie wykonane. Tylko u tapicera P. Wajsa. Uważać na adres. Łódź, Sienkiewicza 18.
NA RATY jak za gotówkę każdy może dostać materace, otomany, tapczany, leżanki, krzesła, fotel - łóżko. Solidnie wykonane, tylko u tapicera A. Brzeziński, Sienkiewicza 52, róg Nawrot.
RESORKA mała nowa do sprzedania ul. Napiórkowskiego 43.
4 LAMPY radio do sieci sprzedam Podleśna 31, m. 6.
MAGIEL do sprzedania. Wiadomość: ul. Solna Nr. 9.

OGŁOSZENIE

Syndycy tymczasowi masy upadłości „Spółdzielni Budowlanej Drużyn konduktorskich St. Łódź - Kaliska zawiadamiają, że Sad Okręgowy w Łodzi, w Wydziale III Handlowym wyznaczył nowy miesięczny termin sprawdzenia wierzytelności.
Sprawdzenie odbędzie się w dniu 16 października o godz. 12-ej w kancelarii Wydziału Handlowego Sadu Okręgowego w Łodzi przy ul. Plac Dąbrowskiego Nr. 5, pokój Nr. 15.
Wierzyciele, którzy w określonym terminie nie zareczą za rzetelność i prawdziwość wierzytelności, ulegną skutkom, wskazanym w art. 513 K. H.

Syndycy tymczasowi masy upadłości „Spółdzielni Budowlanej Drużyn konduktorskich St. Łódź - Kaliska”
Włodzimierz Kurczyński, adwokat
Stolarczyk Leon
Łódź, ul. Narutowicza 45. Tel. 235-50.

Niniejszym zawiadamiam Szanowną Klientelę, iż przeniosłam swą pracownię sukien z ul. Zawadzkiej 19 na ul.

PIOTRKOWSKA № 8.

Polecam najnowsze modele jesienne i zimowe.

Z poważaniem

Różia Frajdenra'ch.

Telefon 226-08.

Redakcja i Adm. Piotrkowska 49. Godz. przyjęć Redakcji 6—7 po poł. Tel. Adm. 122-14. Tel. Red. 127-24, 136-43, 136-14, 139-00. Tłocznia: 180-80. Konto P. K. O. „Wyd. Republika” 68-14

Prenumerata „II. Republiki”

od 1 lutego 1931 roku wynosi w Łodzi 4.00 za odnośnienie do domu 40 gr., z przesyłką pocztową w kraju zł. 5.50, zagranicą zł. 10. „Express” i „Republiki” wraz z odnośnieniem 7.00 złotych.

Ogłoszenia:

ZWYCZAJNE: 12 gr. za wiersz milimetry (na stronie 10-szpalt)
W TEKSCIE: 50 gr. za wiersz milimetry (na stronie 4-szpalt)
NA SIR (e) zł. 2.— za wiersz milimetry (na stronie 4-szpalt)
NEKROLOGI: 40 gr. za wiersz milimetry (na stronie 4-szpalt)
Zarecz. zastrzeżone specjalna dopłata Zamieszczone o 50 proc. Ogłoszenia specjalne o 50 proc. drożej. Drobne 15 gr. — Najmniejsze zł. 1.50 poszuk. pracy 10 groszy najmniejsze zł. 20. Ogłoszenia adwokatów rzecznictwem 25 zł.

Słuszne reklamacje będą uwzględniane, o ile wniesione będą najpóźniej w ciągu tygodnia od ukazania się pierwszego ogłoszenia, lub niezwłocznie po ukazaniu się drugiego z icedu ogłoszenia tej samej treści co pierwsze. Omyłki, które zasadniczo nie zmieniają treści ogłoszenia nie upoważniają do żądania zwrotu zapłaty lub powtórzenia ogłoszenia.

Za wydawcę: Wydawnictwo „Republika”, Sp. z ogr. odp. i redaktor odpow. Wacław Smólski. W druk. „Republiki”, sp. z ogr. odp. w Łodzi, Piotrkowska 49 i 64.